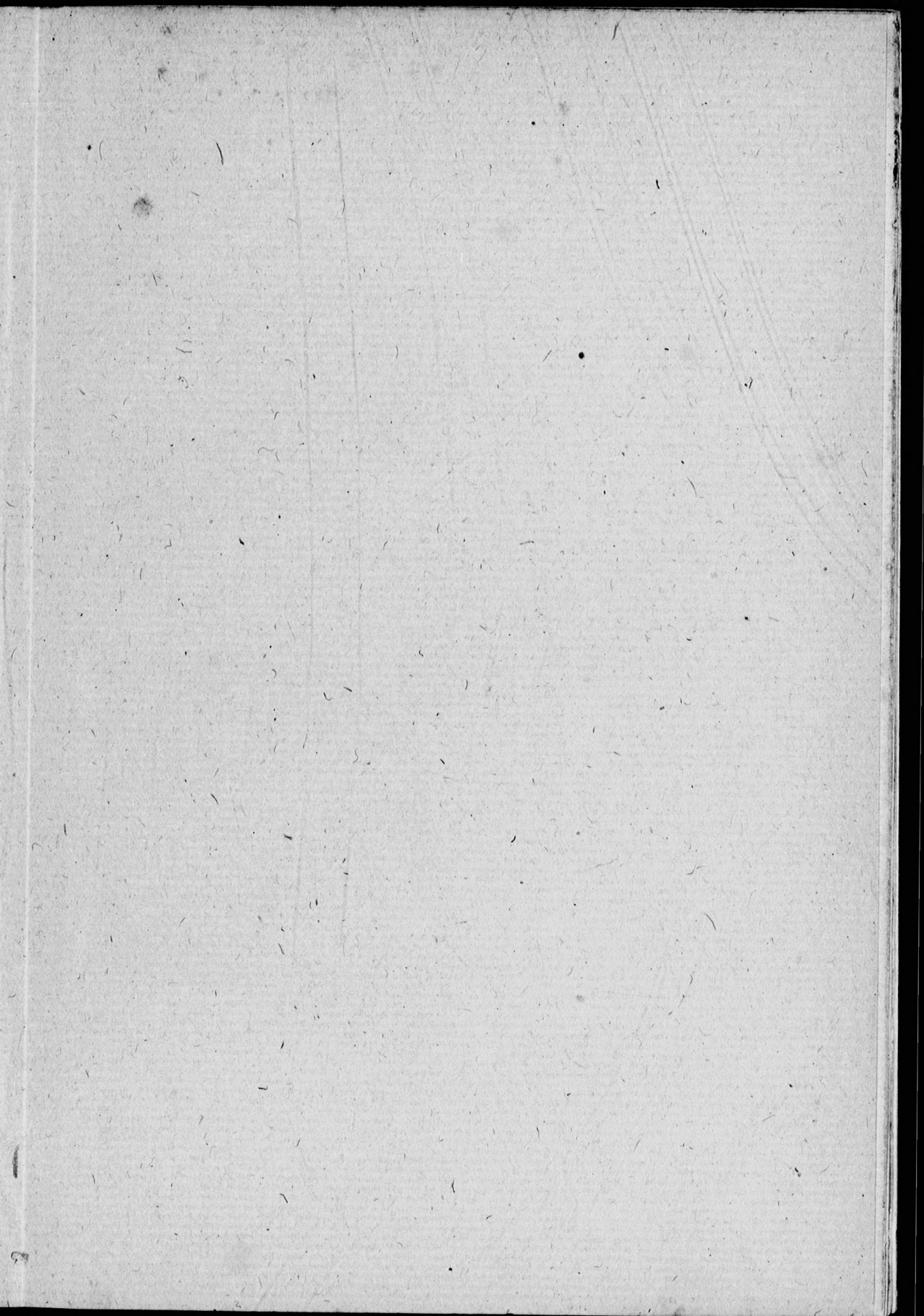

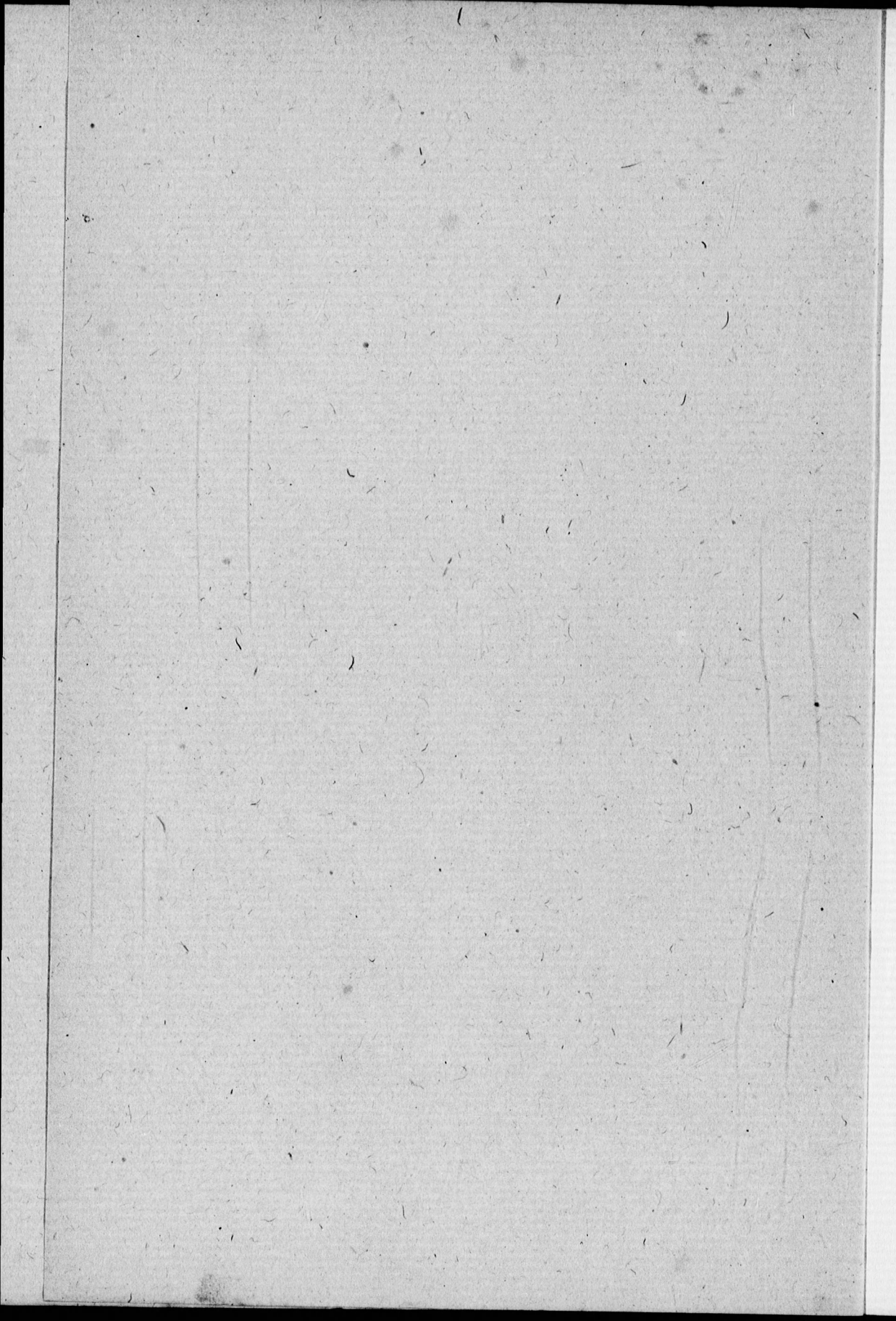
40192
24 40 192
L.H. 3 Nov. 1899
DISSERTATIO

INAUGURALIS

u
B. TER HAAR.

A. qu.
192

DEMOSTHENIS
QUAE FERTUR ORATIO ADVERSUS POLYCLEM
ANNOTATIONIBUS ILLUSTRATA.

8

jr

Aug 192, 1894

DEMOSTHENIS

QUAE FERTUR ORATIO ADVERSUS POLYCLEM
ANNOTATIONIBUS ILLUSTRATA.

SPECIMEN INAUGURALE LITTERARIUM

QUOD

EX AUCTORITATE RECTORIS MAGNIFICI

HENRICI CORNELII DIBBITS,

PHIL. NAT. DOCT., IN FAC. PHIL. NAT. PROF.,

AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI CONSENSU,

NOBILISSIMAE FACULTATIS

PHILOSOPHIAE ET LITTERARUM DECRETO,

PRO GRADU DOCTORATUS

SUMMISQUE IN

LITTERARUM CLASSICARUM DISCIPLINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS

IN ACADEMIA RHENO-TRAIECTINA

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS

FACULTATIS EXAMINI PROPONET

BERNARD TER HAAR

E PAGO ARKEL HOLLANDIAE MERIDIONALIS,

D. III M. NOVEMBRIS A. MDCCXCIV, HORA I POSTMERIDIANA.

—❖—❖—❖—❖—❖—

SNECAE.
APUD J. F. VAN DRUTEN.
MDCCXCIV.

LUGD. BAT. EX TYPOGRAPHEO E. J. BRILL.

PATRI CARISSIMO

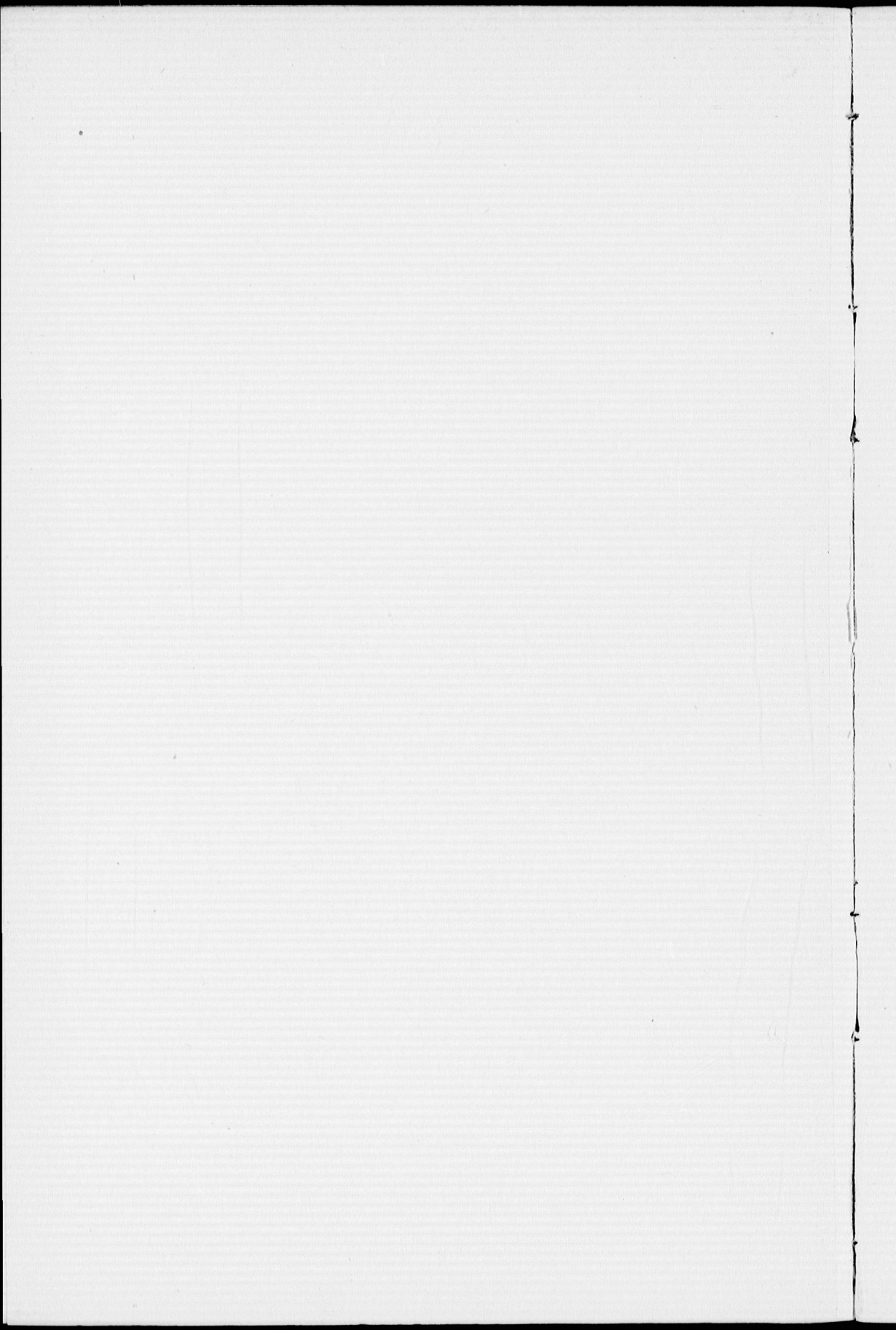
ET

UXORI CONIUNCTISSIMAE.

*Honores doctoratus assecuturus gratias agere animus me
impellit omnibus, quorum institutione et consiliis frui mihi
contigit.*

*Primum VAN HERWERDEN, vir clarissime, in mentem
mihi veniunt omnia quae Tibi accepta refero, inprimis opera
in hoc opusculum a Te impensa.*

*Non minus Vobis, viri clarissimi FRANCKEN et WYNNE,
iam rude donatis gratiam habeo; per longum spatium, precor,
senectutis placidae quies Vobis sit data.*

PRAEFATIO.

In illustranda hac oratione textum recepi editum a Fr. Blass in editione Demosthenis apud B. G. Teubner, unde quoque commentarium criticum, infra textum positum, transscripsi et perpaucis coniecturis memoratu dignis supplevi.

Codices ergo nominati sunt ut apud Blass, scil:

- S est Cod. Parisinus.
A „ „ Augustanus I (Monacensis).
L „ „ Florentinus (Laurentianus).
F „ „ Venetus.
B „ „ Bavaricus.
Y „ „ Parisinus.
O „ „ Bruxellensis.
Nº. LXX „ „ Vindobonensis.
P „ „ Laurentianus.
Q „ „ Marcianus, quorum

optimi habendi sunt S et L, secundo loco A, alii sunt inferioris notae.

Porro ad opus meum adiumento fuerunt:

- A. BOECKH, Staatshaushaltung der Athener, ed. 2^a, et Urkunden über das Seewesen des Attischen Staates.
K. F. HERMANN, Lehrbuch der Griechischen Antiquitäten, unter Mitwirkung von Dr. H. Droysen cet. Freiburg i. B. 1892.
A. SCHAEFER, Demosthenes und seine Zeit. ed. 2^a, et Addimenta in volumine 3^{io} editionis prioris.
G. F. SCHOEMANN, Griechische Alterthümer.
„ „ „ Antiquitates Iuris publici Graeci.
WACHSMUTH, Die Stadt Athen im Alterthum I et II, 1.
E. CURTIUS, Griechische Geschichte.

- CLINTON, *Fasti Hellenici* ed. Krüger.
- R. VOLKMANN, *Die Rhetorik der Griechen und Römer*, ed. 2^a Leipzig 1885.
- F. BLASS, *Die attische Beredsamkeit*, Leipzig 1877.
- J. SIGG, *Der Verfasser neun angeblich von Demosthenes für Apollodor geschriebener Reden*, in *Fleckeisens Jahrbücher* 6ter Suppl. Bd. 1872/73.
- F. LORTZING, *De orationibus quas Demosthenes pro Apollodoro scripsisse fertur*. Berol. 1863.
- P. UHLE, *Quaestiones de orationum Demostheni falso addictarum scriptoribus*, Pars. I et II.
- STIX, *Zum Gebrauch des Infinitiv mit Artikel bei Demosthenes*, progr. Gymnas. Rotevillensis 1881.
- KARLOWA, *Bemerkungen zum Sprachgebrauch des Demosthenes mit Berücksichtigung anderer attischen Redner*, progr. der Fürstenschule zu Pless. 1883.
- J. STRAUB, *De Tropis et figuris quae inveniuntur in orationibus Demosthenis et Ciceronis*. progr. Gymnas. Aschaffenburgensis 1883.
- G. SCHIMMELPFENG, *Orationes quae sunt in Macartatum et in Olympiodorum et in Lacriti exceptionem sub Demosthenis nomine traditae, num unius eiusdemque oratoris esse iudicandae sint*, Marpurgi 1887.
- F. DE HAAN, *Annotationes ad Demosthenis quae fertur orationem Lacriteam*. Leovardiae 1892.
- C. REHDANTZ, *Indices*, besorgt von F. Blass.
- S. PREUSS, *Index Demosthenicus, et alii, qui omnes suis locis nominabuntur*.

INTRODUCTIO.

I.

Athenas cum Ol. 104. 3 (362) renuntiatum esset ad Chersonesum res esse adversas et Alexandrum, tyrannum Pheraeorum, Tenum insulam occupavisse, auctore Aristophonte populus scivit ut quam celerrime trierarchi naves deducerent¹⁾, inter quos trierarchos Apollodorus fuit, filius Pasionis illius argentarii ditissimi, qui primum servus Archestrati, deinde eius libertus pro eo et Antisthene, postremum suo nomine argentariam faciebat²⁾. Ol. 96. 3 (394) Pasio etiamtunc inquilinus erat, sed paulo post ius *ισοτελείας* et praedia acquirendi ei datum est, et tandem ob merita in rem publicam Atheniensium ipse cum posteris civitate est donatus³⁾. Post huius mortem Ol. 102. 3 (370) hereditas non statim inter ambos filios, Apollodorum et Pasiclem, est divisa, nisi quod Apollodorus, maior natu, praedium accepit praecipuum⁴⁾; hic tamen ita luxuriae indulserat ut tutores fratris minoris natu hereditatem dividere cogerentur, praeter argentariam et officinam scutariam, quorum fructus utrique pariter redituros decretum est⁵⁾. Reditus Apollodori ex fundis minis triginta aestimabantur⁶⁾, et opibus eum abundasse hinc conicere licet, quod non solum in tribus pagis praedia possidebat, et in iis erat, quibus *προεισφορᾶς* nomine tributum ceteris tributariis erat suppeditandum⁷⁾, sed etiam plus quam semel trierarchus fuit, nempe

1) (Dem.) L. 4—6.

2) Dem. XXXVI. 43—46.

3) Dem. XXXVI. 47, (Dem.) XLVI. 15, LIII. 18, LIX. 2, Boeckh Staatsh.² I. 764.

4) Dem. XXXVI. 34.

5) Dem. XXXVI. 8 sq.

6) Dem. XXXVI. 38.

7) (Dem.) L. 8.

circa Ol. 103. 1 (368) et Ol. 104. 3 (362)¹⁾. In hoc munere obeundo diligentiam et gratum ostendit animum erga rem publicam, quae patrem eius cum liberis civitati adscripserat; iterum enim trierarchus navem privato sumptu splendide instruxit, optimosque nautas et remiges mercede conduxit et pro collega officium explevit²⁾. Ex hac magnificentia tamen lis est orta, quae argumentum huius, quam tractandam sumpsimus, orationis efficit.

Polycles³⁾ enim successor in munere, id suscipere noluit, Athenis remansit, quaecunque amici Apollodori proposuerunt, repudiavit ipsumque derisit, nec priusquam plebiscito coactus est Thasum, ubi classis stabat, abiit; ibi tamen navem accipere et Apollodoro omnia expensa accurate enumerare volenti, aures praebere noluit, magnificentiam et socios navales luxuriosos criminatus. Timomachus autem, classi praefectus, Polyclem non modo non cogit navem accipere, sed etiam Apollodoro imperat, quamquam tempus muneris ei exactum est, ut navem denuo conscenderet et officio trierarchi fungeretur, qua iniuria, si audimus Apollodorum, ipsum affecit, quod et triremi tam splendide instructa volebat uti et Apollodoro succensebat quod Callistratum exulem Atheniensem Methona Thasum ne trans-veheret recusasset, denique quod Timomachus triginta minas mutuas acceperat a Polycle. Ipse deinde navem Apollodori conscendit et ad Hellespontum vela dare iussit⁴⁾.

Tandem, postquam Apollodorus plus quinque menses post legitimum tempus fuit trierarchus, Timomachus classem, qua non amplius indigebat, in patriam remisit, et Lycinum, e pago Pallena, navibus praeposuit, cui navem Apollodori ut conscenderet et nautis pecuniam solveret imperavit⁵⁾. Quod cum hic non exsequeretur Apollodorus, ubi Tenedum appulsum est, denuo ex Polycle quaesivit utrum navem accipere supererogataque solvere paratus esset an non, ne Polycles contumaciae suae vani-

1) Schaefer, Add. pg. 146 (Dem.) argum. L et LIII. 5.

2) (Dem.) L. 7, 40, 58.

3) Boeckh, Seew. pg. 249 hunc eundem esse suspicatur, cuius nomen invenitur in titulo, qui pertinet ad munus trierarchi Ol. 105.4 (357) vel Ol. 106.1(356), comprobante A. Schaefer Add. pg. 149.

4) (Dem.) L. 43—52.

5) L. 53.

tatem ipsius, nempe ut Athenas reverteretur navi tam bene instructa, praetenderet; sed operam iterum perdidit Apollodorus et Tenedi ab hospitibus patris pecuniam mutuam sumere debuit, unde sociis navalibus praeberet necessaria. Sic tandem Apollodorus septemdecim mensibus praeterlapsis postquam Piraeum reliquerat, ergo Ol. 104.4 (360) mense Februario, rediit in patriam ubi matrem invenit moribundam, quae sex diebus post supremum diem obiit, uxorem vero aegrotantem et rem familiarem obrutam aere alieno ¹⁾).

Domum reversus Apollodorus litem Polycli intulit supererogorum (*ἐπιτρηραρχήματος*) ²⁾, sed non statim, nam ob bellum iustitium erat; quo autem tempore haec oratio sit habita accurate statui non potest, et dissentiunt inter se viri docti. I. Hermann ³⁾ ex verbis *ἐν τῷ τότε καιρῷ* (§ 3 huius orationis) et *ἐν ἐκείνῳ τῷ ἐνιαυτῷ* (§ 61) conclusit aliquot annos praeteriisse et intra Ol. 105.2—107.2 (359—351) tempus orationis ponit. A. Schaefer ⁴⁾ huic assentitur et verba § 8: *τὰ κατὰ τὴν τρηραρχίαν ἀνῆλiskon τότε οὕτω πολυτελῆ ἔντα* addit, quibus indicari sibi videtur litem actam esse post Ol. 105.3 (357), post symmorias trierarchicas institutas rogatione Periandri, qua munus trierarchorum minus sumptuosum est redditum. Lortzing ⁵⁾, quamquam miratur nusquam in oratione ab Apollodoro commemorari Timotheum et Callippum capitis damnatos, quod ante Ol. 105.4 (356) factum esse constat ⁶⁾, et agnoscit se hanc difficultatem expedire non posse, hos viros sequitur.

Difficultatem, a Lortzing memoratam, iure Sigg ⁷⁾ primo loco ponit, et demonstrat veri simile non esse Apollodorum Ti-

1) (Dem.) L. 60—62.

2) in Codd. S. A. inscriptum est *τρηραρχήματος*, eadem corruptela est apud Harpocrationem.

3) De tempore quo orationes quae feruntur Demosthenis pro Apollodoro et Phormione scriptae sint, Erfurt 1842 pg. 19.

4) Add. pg. 152.

5) De orationibus quas Demosthenes pro Apollodoro scripsisse fertur, Berol. 1863 pg. 11.

6) Clinton F. H. ed. Krüger, ad annum 357; Plut. comp. Tim. et Aem. P. 2, Dion, 28, 5b.

7) Der Verfasser neun angeblich von Dem. für Apoll. geschriebener Reden, pg. 404 sq.

momachum, Callippum, Menonem, Autoclem et Timotheum in ius vocasse ¹⁾, priusquam negotium suum egisset. Omnes has lites actas esse intra Ol. 105.1 (360) et Ol. 105.4 (357) constat, nec verba laudata a Schaefer ex § 8 necessario ad ro-
gationem Periandri pertinent, quas ob causas Sigg ponit hanc orationem brevi post Ol. 105.1 (360) esse habitam. In eadem sententia, qua Sigg, stat Blass ²⁾, cui verba *ἐν ἐκείνῳ τῷ ἐνιαυτῷ* (§ 61) argumento sunt, integrum annum praeteriisse post reditum Apollodori, voculam vero *τότε* (§ 8) iure is coniungit cum antecedenti *ἀνήλυσκον*, non cum sequentibus *οὕτω πολυτελῆ ὄντα*, ut Schaefer, itaque putat circa Ol. 105.3 (358) orationem esse habitam, quae opinio ad veritatem proxime accedere mihi videtur.

Iam videamus quo modo scriptor orationem disposuerit.

In Prooemio dicit orator sibi persuasum esse maximi esse momenti ut iudices intenta mente huic actioni intersint, non enim causam agi privatam sed quae ipsam tangat rem publicam; rogat igitur attenti sint dum fusius totam rem narret et testimoniis demonstrat atque confirmet § 1—3.

Transit ad Narrationem, quae fere totam orationem complectitur. § 4—62.

1 Ol. 104. 3 (362) cum ad comitia Atheniensium multae calamitates nuntiatae essent, nempe quod Alexander Tenum occupavit, Miltocythes a Cotye defecerat et ab Atheniensibus auxilium petebat, Proconnesii bello terra marique ab hostibus pressi, rogabant ne sinerent Athenienses se perituros, multaeque naves onerariae ab incolis Byzantii, Chalcedonis et Cyzici subducebantur, populus auctore Aristophonte decrevit: ut trierarchi naves deducerent, simulatque demarchi catalogos confecerint, celerrime sociis auxilio venirent Athenienses, quam rem demonstrat allato ipso

Plebiscito § 4—6.

2 Disertis verbis de studio suo erga populum egreditur, navem quam optime poterat complevit, et quamquam ex lege nemo eodem anno duo munera praestare tenebatur, tamen id

1) cf. Annot. ad huius orat. §§ 12 et 14.

2) Att. Bereds. III, 1 pag. 468 sq.

facere non repugnavit et, iussus, primus portionem tributi repraesentavit in tribus pagis, nec postea recuperare eius summae quidquam potuit, cum absente ipso omnem pecuniam, exactu facilem symmoritae iam exegissent et ceteram exigere neglexissent. Haec omnia, et quod Polycles se navem accepturum negavit post legitimum tempus muneris ipsi exactum, confirmat

Testimoniis § 7—10.

3 Sequitur expositio de dissolutione triremis, quae oratori acciderit, non accepto enim stipendio intra octo menses, in patriam revertit cum legatis e Chersoneso, quo denuo vela dare debet in navi secum ducens Menonem, successorem Autoclis magistratu deiecti; pro desertoribus alios nautas conscribit, veteres qui in navi manserant, donis muneratur. Populus ob merita eum ad coenam publicam in Prytaneo vocat. Confirmantur haec

Testimoniis et plebiscito § 11—13.

4 Pergit orator narrare quae facta sint post legitimum tempus exactum duce Timomacho. Permulti nautae navem suam deseruerunt, ipse magnam pecuniae summam mutuam sumit, et Euctemonem subcenturionem suum Lampsacum mittit ut nautas quam optimos conduceret, reversus ille subito morbo est implicatus, et recreatus in patriam missus est. Timomachus incolis Maroniae morem gerit et naves onerarias ad illam urbem est comitatus, sed paulo post, cum urbem Strymen occupare conaretur, ab iisdem Maronitis re infecta abire coactus est. Contumaciam Polyclis narrat, neglectis precibus Euctemonis, soceri amicorumque Apollodori, et quam contumeliose ille se gesserit, quae omnia probantur

Testimoniis § 14—28, deinde

5 Multis argumentationibus demonstrat se Polyclem, postquam ad classem, Thasi degentem, proficisci coactus sit plebiscito, iterum atque iterum obsecrasse ut navem acciperet supererogataque solveret, et Timomachum, classi praefectum, ob causas alibi proferendas huic morem gessisse, quae res confirmantur

Testimoniis § 29—37.

6 Denuo coram Timomacho Polyclem obtestatur navem accipiat, supererogata ab illius collega poscet orator, sed Polycles nugae agere eum respondet, de qua re recitatur

Testimonium § 38—40.

7 Argumentum, quo demonstret Polyclem se iniuria affectisse sumit ex ratione qua alii trierarchi, Mnesilochus et Phrasierides, erga decessores se gesserint, et probat haec

Testimonio § 41, 42.

8 Nunc causas profert, quibus Timomachus eo perductus sit ut contra legum auctoritatem Polyclem indulgeret, unde argumenta petit ad demonstrandum, quantas contumelias rei publicae causa passus sit. Mandatum non legitimum, Timomachus enim imperavit ut Callistratum, qui, capitis damnatus, libero exsilio se ex sententia eripuerat, Methona Thasum duceret, exsequi non vult, quamobrem ille etiam magis ei irascitur. Postremum classem in patriam vela dare iubet Timomachus, Lycinum, e pago Pallena, classi praefecit, cui imperat ut stipendium nautis solveret, quod et ille facere neglegit. Orator ultimum Polyclem adit iubetque navem accipere et supererogata solvere et, cum recusat, pecuniam saltem mutuam sibi dare ut haberet unde mercedem nautis solveret. Qui ubi vel hoc abnuit, orator Tenedi ab hospitibus patris pecuniam mutuam sumit. Confirmantur haec

Testimoniis § 43—56.

[Hoc loco animadvertendum est oratorem nunquam testimonia afferre de iis, quae Timomacho crimini dat, quapropter veri simile est eum, cum Polyclem accusaret, in animo habuisse hunc cum aliis ducibus perduellionis postulare, et omnia testimonia contra eum afferenda ad illam actionem reservare, quam nondum esse institutam pro certo habendum est.]

9 Paucis verbis Polyclis non solum adversus se, sed etiam contra rem publicam improbitatem, atque suam ipsius virtutem tangit, deinde res domesticas describit modo apto ad permovendos animos iudicum, narrans ut matrem invenerit moribundam, uxorem aegrotantem, rem familiarem aere alieno obrutam § 57—62.

Post haec transit ad

Epilogum § 63—67,

in quo repetit orator se commoda rei publicae suis anteposuisse et iudices hortatur ut Polyclem condemnent, ita enim non solum sibi subventuros esse sed etiam sibimet ipsis et trierarchis posteris, neque ullum successorem leges contemnentem,

recusaturum quominus navem accipiat, pro certo autem habere se dicit, iudices sibi iratos fore, si eadem faceret ac Polycles. Attamen finem nondum facit dicendi sed aliquid novi profert, Polyclem enim iam antea Euripidis collegae navem accipere noluisse ostendit et probat

Testimonio § 68.

Orationem adversus Polyclem, quamquam a Callimacho Demosthenicis est inserta, nemo fere est virorum doctorum, qui orationes Demosthenis pertractarunt, quin ab illo principe oratorum abiudicet, et quantum scriptor distet ab arte Demosthenica ipsa, iam dispositio ostendit. Narratio, quae semper apud Demosthenem est brevis et luculenta, in hac oratione longe maximam partem, 59 paragraphos, occupat, nec ab argumentatione est distincta, in quod vitium clarus ille orator nunquam incidit. Porro oratio est verbosa, non expedita nec facile currit, iterum atque iterum eadem repetit orator, ita ut auditores potius defatiget quam attentos reddat, quamvis omnia, quae Polycli crimini dat, speciem veritatis prae se ferant. Figuris rhetoricis, in quibus adhibendis excellit Demosthenes, non solum fere omnino caret oratio, sed saepe scriptor, periodos concinne conformandi imperitus, enuntiata profert immani conspicua verbositate ac plane deformia, quibus res magis obscurantur quam illustrantur, de quibus omnibus in annotationibus suis locis agemus.

Licet ergo constet hanc orationem non esse scriptam a Demosthene, cognitu tamen est perdigna ob rerum gravitatem, quippe quae fons nobis sit praecipuus unde cognoscamus munus, cui nomen est *τριπαρχία*, quae omnia Boeckh, in praeclaro opere, quod inscribitur „Urkunden über das Seewesen des Attischen Staates“, illustravit et explicavit.

Cum tamen Demosthenes non esse videretur eius auctor, investigandum erat an ex scribendi genere indicium aliquod elici possit a quo auctore scripta sit oratio, quod genus indicat eam ab eodem esse compositam qui scripsit orationes XLVI, XLVII, XLIX, LII, LIII et LIX, ut A. Schaefer ¹⁾ et Sigg ²⁾ demonstrarunt, quibus Blass ³⁾ pro maxima parte assentitur, in

1) Add. pg. 184—199.

2) l. l. pg. 397—434.

3) Att. Bereds III. I pg. 455—489.

una tamen re dissentiens ab illis; quaestio enim haec est, sitne Apollodorus ipse auctor habendus harum orationum an non sit. Schaefer pg. 192 sq. n. Dem. XXXVI. 53 sqq. (quae oratio habita est Ol. 107.1 (352)), ubi Demosthenes ostendit Apollodorum et in causis privatis et in publicis actorem fuisse, conicit hunc ipsum esse orationis in Polyelem auctorem, afferens etiam XLVI. 17: *εἴτα δὲ οὐδ' ἐδόκουν ἐμὲ οὕτω δεινὸν ἔσεσθαι ὥστε ταῦτα ἀκριβῶς ἐξετάσαι*, quibus verbis peritiam suam gloriari Apollodorum putat, et LIX. 14 sq. ubi Theomnestus rogat, liceatne sibi Apollodorum patronum vocare ob maiorem dicendi peritiam. Sigg pg. 432 in eadem stat sententia et iudicat hanc: „eine höchst wahrscheinliche Vermutung. Denn wenn dieser in der rede gegen Neaera für andere, wenn auch ihm nahe verwandte personen auftritt, so hat es doch offenbar nur rechten sinn, wenn er es mit selbstverfasster rede tut“, et paulo post: „Nehmen wir aber an, Apollodor habe die rede gegen Neaera geschrieben, so ist damit seine autorschaft der übrigen sechs reden erwiesen“.

Blass pg. 482—484 haec impugnans contendit, iisdem locis n. Schaefer et Sigg, logographum aliquem has orationes scripsisse Apollodoro. Eius argumenta sunt haec: XXXVI. 53 sqq. Demosthenes quidem ostendit Apollodorum fuisse actorem, sed ei non obicit exercitationes rhetoricas, quod eum facturum fuisse pro certo habet, si talibus studiis incubuisset, quod autem patronus fuerit Theomnesti, hoc nihil ait probare, nam etiam apud alios oratores tales epilogos inveniri, et ea, quae legimus XLVI. 17 etiam hoc modo posse explicari, ut sumamus Apollodorum re vera rei forensis imperitum fuisse et necessitate coactum haec investigasse. Mihi argumenta, a Blass allata, subtiliora quam veriora esse videntur, et quae Schaefer coniecit probabiliora, sed adhuc sub indice lis est et fortasse manebit.

II.

Agamus nunc de muneribus extraordinariis, quibus nomina sunt *προεισφορά* et *τρινερχία*.

Ab antiquissimis inde temporibus in re publica Atheniensium

mos erat non omnia munera publico explere sumptu, sed nonnulla civibus et inquilinis locupletioribus mandare, talibus muneribus nomen erat *λητουργία*, quorum alia erant ordinaria, quae quotannis, alia extraordinaria, quae belli tantummodo tempore praestari debebant. Initio cuiusque anni a tribulibus in tabulis edebantur nomina eorum, quibus per illum annum munus aliquod esset suscipiendum, magistratus deinde suas cuique partes adsignabat, neminem tamen, nisi plus quam duo talenta census esset, ut tale munus susceperet, cogi potuisse, constat ¹⁾. Inter ordinaria *χορηγία*, *γυμνασιαρχία*, *ἀρχεθεωρία* ²⁾ nobilissima erant, inter extraordinaria *προεισφορά* et *τριηραρχία*.

Χορηγοὶ choros cuiusque generis ad ludos publicos comparare debebant, omni apparatu instruere et exercere, item *γυμνασι-αρχοὶ* eos, qui in ludis gymniciis certaturi erant, in gymnasiis exerceri curabant et rebus ad certamen necessariis instrui. *ἀρχεθέωροι* sacris legationibus ad Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia, Delia aliaque extra Atticam solemnia publice missis praeficiebantur, et partim ipsi sumptus in has legationes, partim civitas tolerabat. Cum bello orto aerarium deficeret, tributum extraordinarium omnibus civibus praeterquam infimae classis, imponebatur et secundum censum pendendum erat, cui tributo nomen est *εἰσφορά*. Apud Thucydidem ³⁾ primum certum exemplum invenitur ad Ol. 88. 1 (428), sed iam antea tributa exacta esse veri simile est. Haec tributa pendebantur secundum censum Solonis usque ad Ol. 100. 3 (378/7), quo anno archon Nausinicus novam iniit rationem.

Hoc enim auctore omnes cives tributarii, strategis administrantibus, in symmorias sive classes divisi sunt ita ut census cuiusque symmoriae par esset; quoties igitur tributum exigebatur, symmoritae pro portione rei familiaris pendebant, quam rem symmoriarum curatores (*ἐπιμεληταί*) et censitores (*διαγραφής*, *ἐπιγραφής*) curabant, praeterea cuique symmoriae praeerat

1) cf. Dem. XXVII. 64.

2) Sic enim scribendum esse docet Meisterhans Gramm. der Att. Inscr. ² pg. 78 et 90.

3) III. 19. 1: *εἰσπνεγόντες τότε πρῶτον εἰσφορὰν διακόσια τάλαντα*.

magister (ἡγεμών)¹⁾. Cives, quibus res familiaris erat infra viginti quinque minas, immunes erant²⁾.

Paucis annis post, cum multi cives contributiones suas vel sero vel omnino non penderent, alia ratio est instituta ut pecunia ad tempus praesto esset. Magistris symmoriarum suppeditanda erat pecunia, quam deinde a sodalibus pro rata cuiusque parte recuperabant³⁾, sed paulo post iterum ratio exigendi sic est mutata, ut quotannis in quoque pago referrentur in tabulas nomina locupletissimorum civium et inquilinorum, qui ibi praedia possidebant⁴⁾, e quibus strategi necessarium numerum eligebant eorum, qui urgente necessitate pecuniam pro reliquis suppeditare debebant. Hoc dicebatur προεισφέρειν et προεισφορά, quam rem ad liturgias pertinere docent §§ 8 et 9 huius orationis.

Ex locis (Dem.) XLII. 3 sq. (ἐγώ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἤδιστα μὲν ἂν ἐμαυτὸν εἶδον εὐτυχοῦντα ὥσπερ πρότερον τῇ οὐσίᾳ καὶ μένοντα ἐν τοῖς τριακοσίοις· ἐπειδὴ — νυνὶ με δεῖ τῇ πόλει τρίατάλαντα καταθεῖναι, τάλαντον κατὰ τὴν μερίδα — § 4 δέομαι οὖν ὑμῶν ἀπάντων — τοῦτον εἰς τοὺς τριακοσίους ἀντ' ἐμοῦ καταστήσαι, et § 25: καλῶν γὰρ καὶ χαλῶν ἐστὶ δικαστῶν τοὺς μὲν τῶν πολιτῶν ἐθέλοντας, ὅταν εὐπορῶσι, λητουργοῦντας καὶ ἐν τοῖς τριακοσίοις ὄντας ἀναπαύειν, ὅταν τούτου δεόμενοι τυγχάνωσι, τοὺς δὲ νομίζοντας ἀπολλύειν, ὅταν εἰς τὸ κοινόν τι δαπανήσωσιν, ἄγειν εἰς τοὺς προεισφέροντας καὶ μὴ ἐπιτρέπειν δραπετεύειν) et Isaai VI. 60 (καὶ τὰς εἰσφοράς εἰσενηνόχασιν ἀμφοτέροι πάσας ἐν τοῖς τριακοσίοις, — νῦν δὲ καὶ ὁ νεώτερος οὗτος χορηγεῖ μὲν τραγωδοῖς, εἰς δὲ τοὺς τριακοσίους ἐγγέγραπται καὶ εἰσφέρει τὰς εἰσφοράς.) patet postremum constitutum esse trecentis locupletissimis civibus et inquilinis semper tributum suppeditandum fuisse⁵⁾.

Munus vero longe sumptuosissimum et operosissimum erat

1) cf. Dem. XXI. 157: ἡγεμὼν συμμορίας ὑμῖν ἐγενόμην ἐγὼ ἔτη δέκα — εἰσφέρων οὐκ ἀπὸ ὑπαρχούσης οὐσίας, ἀλλ' ἀπὸ τῆς δόξης ὣν ὁ πατὴρ μοι κατέλιπε.

2) cf. Dem. XXVII. 7, Boeckh Staatsh.² I pg. 692, et de tota re Hermann Lehrb. der Gr. Antiq., ed. 6ta 1892 I. 2 § 131, cuius sententiam secutus sum.

3) Dem. XXXVII. 37, (Dem.) L. 9, Schol. ad Dem. II pg. 26, 21.

4) hoc patet ex (Dem.) L. 8 cf. Thumser de civium Atheniensium muneribus. Vindob. 1880 pg. 57, Busolt Gr. Alterth. in I. Müllers Handb. IV, 1, pg. 196.

5) cf. Fränkel in Boeckh Staatsh.³ II, 123*, A 838.

illud, cui nomen *τριηραρχία*, quae constabat triremibus et quadriremibus instruendis apparandisque. Iam ante aetatem Solonis singulis naucrariis, quarum numerus olim XLVIII, post Clisthenem ad L auctus est, mandatum esse videtur navem instruere ¹⁾, et praefecti naucrariarum, naucrari, ipsi trierarchi et Polemarchis inferiores fuisse creduntur ²⁾. Rem navalem igitur apud Athenienses his temporibus non magni momenti fuisse manifestum est, et Thucydides Corinthiorum legatos disertis verbis hoc facit affirmantes ³⁾. Quam rem Themistocles commutavit: eo enim auctore populus reditum ex argentifodinis parandae classi destinavit ⁴⁾, centum talenta mutua dabantur ditissimis civibus, qui centenas naves aedificarent. Ex illo tempore quotannis strategi ex locupletissimis civibus et inquilinis, quibus nomen erat *ισοτελεῖς* ⁵⁾, numerum necessarium eligebant, quibus singulis ex senatus consulto ⁶⁾ navis instruenda adsignabatur et regenda. Aetate vero Xenophontis hic numerus sensim auctus erat ad quadringentos fere trierarchos ⁷⁾.

Alveus navis e publico armamentario, stipendia nautis et militibus classiariis ex aerario dabantur; principio trierarchi apparatus navalem ipsi comparabant, sed is postea, cum res minus floreret, saepe una cum alveo navis publice praestabatur, et tametsi ea res magis magisque in morem abiit, nihilominus saepius cives, bene mereri cupientes de patria, privato sumptu eum comparabant, qualis munificentia successoribus minus munificis valde displicebat, ut huius orationis docent §§ 34—36.

Etiam nautas et remiges mercede conducere debebant trierarchi, navem ad cursum aptare et per annum tueri ⁸⁾. Si anno

1) cf. Pollux VIII. 108.

2) cf. Bekker Anecd. 283, 20: ναύκαραι οἱ τὰς ναῦς παρασκευάζοντες καὶ τριηραρχοῦντες καὶ τοῖς Πολεμάρχοις ὑποτεταγμένοι.

3) cf. I. 41.2: νεῶν γὰρ μακρῶν σπανίσαντές ποτε πρὸς τὸν Αἰγινήτων πόλεμον (Ol. 72. 2 (491)) παρὰ Κορινθίων εἴκοσι ναῦς ἐλάβετε καὶ ἡ εὐεργεσία αὕτη — παρέσχεν ὅμιν Αἰγινήτων ἐπικράτησιν, κτέ.

4) cf. Aristot. De republica Atheniensium ed. v. Herwerden et v. Leeuwen, pg. 47.

5) Ante Ol. 106.2 (355) metoecis munus trierarchi nunquam est mandatum cf. Hermann l. l. I, 2 pg. 425.

6) cf. C. I. A. II, 804 B, a 41 sqq., ταύτην ἔλαβε κατὰ ψήφισμα βουλῆς, ὃ Διοφάντος εἶπεν Μυρρινού[ιος] τριήραρχ[ος] Ἰερώνυμος.

7) (Xen.) de Republica Ath. 3. 4.

8) Quomodo hoc „per annum tueri” interpretandum sit, hac de re dissentiunt

exacto successor ad navem non veniret aut se eam accepturum negaret, trierarchus in navi manebat, sed sumptus ab illo exigere et solvere nolenti intentare actionem supererogatorum (ἐπιτριηραρχήματος)¹⁾ poterat.

Quod et navis, saepe cum armamentis, et stipendia publice dabantur, trierarchis post munus exactum apud λογιστὰς ratio reddenda erat²⁾, navis inspiciebatur a magistratu, et omne damnum praeter quod proelio navali vel tempestate erat acceptum, reficere trierarchus debebat³⁾. Si trierarchi a magistratu dissentirent de ratione reddita, curatoribus navalium et Heliastis diiudicandum erat⁴⁾.

Posterioribus temporibus belli Peloponnesiaci cum opes civium imminutae essent et trierarchi vel naves non in tempore vel

inter se viri docti. Droysen (über die Aechtheit der Urkunden in Demosthenes Rede vom Kranz pg. 165 sq.) putabat annum, quo trierarchus munus obire debebat, et incipere et finire eodem tempore quo ceteris magistratibus. Hanc opinionem iure oppugnavit Boeckh. (Urk. ü. d. Seew. pg. 172 sq.) et ex descriptione temporum in hac oratione demonstrat illud „per annum” significare „per duodecim menses”.

Tempus enim muneris Apollodoro iniit, secundum Boeckh, rationem Ideleri sequentem, a. d. XVII Cal. Oct. 362 et exiit a. d. IV Non. Sept. 361. Postquam legitimum tempus ei exactum est, per quadraginta quinque dies ad promuntorium Hieronis expectat naves, qui post ortum matutinum Acturi ex Ponto navigarent (cf. § 19) (Ortus autem matutinus erat Athenis a. d. X. Cal. Oct.), et paulo post, cum Sestum revertit, duo menses post legitimum tempus praeterierunt (cf. § 20). Post occasum Pleiadum, qui tunc erat a. d. X. Id. Nov., Apollodorus etiam mari navigat, et multi nautae navem eius deseruerunt, dum tres menses post legitimum tempus secundum accusatorem praeterierunt (cf. § 23). Si ergo addideris quindecim dies per quos desertio illa nautarum facta sit, comperimus, si enumeramus ex a. d. III Non. Sept., octoginta dies vel paene tres menses esse, sin vero subducimus rationes ex a. d. IV Id. Iul., centum duodeviginti dies sive plus quam quattuor menses. Ut haec igitur congruant fieri non potest, si statuimus annum muneris exiisse a. d. IV Id. Iul., quemadmodum ceteris magistratibus.

1) ἐπιτριηράρχημα secundum Harpocr. s. v. τριηράρχημα· τὸ ἀναλισκόμενον μετὰ τὸν τῆς τριηραρχίας χρόνον, cf. etiam Pollux. I. 123, qui tamen solum de tempore post exactum legitimum annum loquitur, Boeckh. Staatsh.² I. pg. 702 et argumentum huius orationis.

2) cf. Aeschin. III. 19: τοὺς τριηράρχους ὑπευθύνους εἶναι κελεύει ὁ νόμος et (Dem.) L. § 50.

3) cf. C. I. A. II, 807 B v. 42 sqq.: τριῆρεις τάττε ἱππηγούς εἰς πλοῦν δοῦντας ἐκ τῶν νεωρίων ὁ δῆμος ἐψήφισται αὐτάς καὶ τὰ σκεύη κατὰ πόλεμον ἀχρήστους γεγενέναι κατὰ ψήφισματα, ἃ Δημάδης Δημέου Παιανι[εύς] εἶπε· et II 791 v. 38: ταύτην δὲ τὴν ναῦν Δη[μ]οχάρην δόκιμον καὶ ἐντελῆ [παραδοῦναι].

4) Ἐφ. ἀρχ. 1885 pg. 165 sq. v. 35: διαδικασίαν ἀπῆνεγκαν περὶ ἀδικημάτων.... [π]ρὸς νεωρ[ίων] ἐ[πιμ]ε[λη]τάς.

omnino non instruerent, etiam una navis binis civibus data est, cuius rei vetustissimum exemplum apud Lysiam ¹⁾ invenimus, sed ne sic quidem res in melius se vertit, novum contra accessit malum, non raro enim fiebat ut trierarchus munus suum alteri locaret, sed si expeditio parum successit, locatores nihilominus in ius vocabantur ²⁾).

Quae vitia ut tolleret et rem navalem in meliorem statum restitueret populus, rogante Periandro, ab Ol. 105. 4 (357) symmoriarum descriptionem muneri trierarchi coepit adhibere; videlicet mille ducenti locupletissimi civium a strategis ex tabulis tribuum in viginti symmorias sunt divisi, per quas naves, quot quotannis opus erant, distribuerentur. Singulae autem naves modo binis, modo ternis, quinis, senis, etiam senis denis civibus attribuebantur, quibus nomen erat *συντελεῖς* ³⁾. Etiam hac in re trecentis locupletissimis ut *ἡγεμόσιν* et *ἐπιμεληταῖς τῶν συμμοριῶν* ⁴⁾ mandatum erat naves instruere et postea pecuniam a ceteris sodalibus pro portione exigere; sed ut antea etiam hi munus redemptoribus locare, et pecuniam ita in sodales dividere solebant, ut ipsi nihil penderent ⁵⁾, cui malo tandem lege sua trierarchica finem imposuit Demosthenes. Qui postquam in oratione „de Symmoriis” ⁶⁾ (Ol. 106. 4 (353)) egerat de re trierarchica emendanda, circa Ol. 110. 2 (339) legem tulit, qua abrogatis symmoriis cives secundum censum rei familiaris id munus suscipere deberent, ita ut denis talentis singulae naves attribuerentur. Si quis ergo decem talenta census erat, unam navem instruendam accipiebat; si quis viginti, duas naves; si quis triginta vel plus, tres; qui infra decem talenta censi erant cum aliis consociabantur, donec coniuncti illum censum aequarent, quo facto una iis navis attribuebatur et sumptus singuli pro

1) XXXII. 24 sq. (ad annum 411), Apollodoro etiam collegam fuisse patet ex huius orationis §§ 40 et 58.

2) cf. (Dem.) LI. 8: τῶν τριηράρχων τοὺς μεμισθωκότας τὰς τριηραρχίας — παρεδῶκατε εἰς τὸ δικαστήριον καταχειροτονήσαντες προδεδωκέναι τὰς ναῦς καὶ λελοιπέναι τὴν τάξιν.

3) cf. Dem. XVIII. 104: ἦν γὰρ αὐτοῖς ἐκ τῶν προτέρων νόμων συνεκκαίδεκα ληπτουργεῖν. Harpocr. s. v. συμμορία.

4) cf. Dem. XVIII. 103, (Dem.) XLVII. 22 et 24.

5) cf. Dem. XVIII. 102 sqq., XXI. 155.

6) Dem. XIV.

portione pendebant. Demosthenes ¹⁾ gloriatur se vitia prioribus legibus de trierarchia inhaerentia sustulisse, exinde nunquam triremem ab hostibus captam esse vel ad navigandum non paratam fuisse, ditissimos re vera munus suscepisse neque ad pauperes impensa deferre potuisse. Aeschines tamen mox, si Demostheni fides, derogationibus quibusdam hanc ordinationem mutavit a magistris symmoriarum instigatus ²⁾.

Sumptus huius muneris inter quadraginta minas et talentum fuit ³⁾, patet ergo locupletissimis modo civium et inquilinorum hoc praestandum fuisse; antiquioribus temporibus civibus summae classis obeundum fuit, postea, ut supra dixi, alia ratio est instituta, et etiam cives inferiorum classium et inquilini vel soli vel cum aliis coniuncti triremes parare debebant; si eiusdem muneris participes erant, quisque secundum rem familiarem contributionem pendebat.

Immunes erant orbi et filiae epicleri, illi etiam anno proximo postquam sui iuris erant facti, hae donec nupissent, et novem archontes, neque cuiquam duo munera eodem anno praestanda erant ⁴⁾; praeterea alternis annis quivis immunis erat ⁵⁾, trierarchi vero munus praestare nemo nisi tertio quoque anno tenebatur ⁶⁾. Exceptis illis quos modo significavi, et honoris quidem causa, immunitas rarissime a populo dabatur, idque tantummodo munerum annuorum ⁷⁾.

Qui autem munus sibi iniuste impositum esse contenderet, et alium locupletiozem praetermissum, ei hunc provocare licebat ut aut munus ipse acciperet aut, si recusaret, rem familiarem secum permutaret, quod ante causam iudicatam facere debebat. Si permutatio erat accepta, intra tres dies ⁸⁾ iurati sibi

1) cf. XVIII. 102—109.

2) cf. Dem. XVIII. 312: διτάλλαντον δ'εἰχες ἔρανον δωρεὰν παρὰ τῶν ἡγεμόνων τῶν συμμοριῶν, ἐφ' οἷς ἐλυμήνω τὸν τριηραρχικὸν νόμον.

3) cf. Boeckh, Seew. pg. 208 sq.

4) cf. Dem. XX. 19, (Dem.) I. 9.

5) cf. Dem. XXI. 8: ἐνιαυτὸν διαλιπὼν ἕκαστος λειτουργεῖ.

6) cf. Isae. VII. 38: καὶ τριηραρχῶν τὸν πάντα χρόνον διετέλεσεν -- οὐδὲ δύο ἔτη διαλιπὼν, ἀλλὰ συνεχῶς, Boeckh. Seew. pg. 175 sqq.

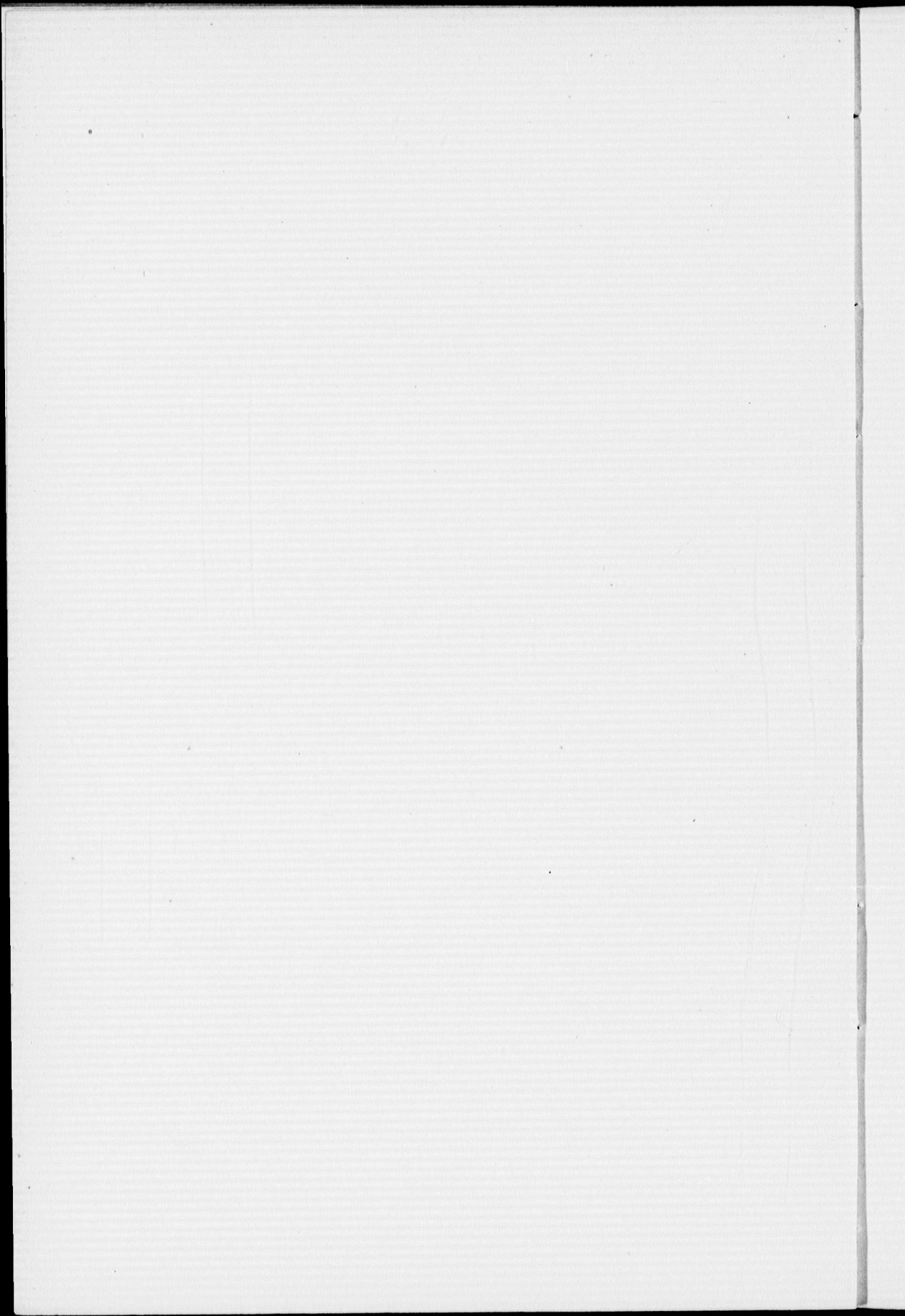
7) cf. Dem. XX. 18: τῶν γὰρ εἰς τὸν πόλεμον καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως εἰσφορῶν καὶ τριηραρχιῶν -- οὐδεὶς ἐστ' ἀτελής ἐκ τῶν παλαιῶν νόμων.

8) cf. (Dem.) XLII. 1: ἀντὶ μὲν τοῦ τριῶν ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ὥμοσε τὴν ἀπόφασιν δοῦναι μοι τῆς οὐσίας τῆς αὐτοῦ κατὰ τὸν νόμον -- οὐδέτερά τούτων ἐποίησεν.

invicem inventarium rerum suarum dare debebant; domus autem et horrea obsignabantur, ne dominus furtim aliquid celaret, et si res ad concordiam adduci non potuisset, Heliastae secundum illa inventaria munus adiudicabant. Inventarium inter alia continere debebat iumenta, mancipia, fruges ¹⁾, excipiebantur vero quae quis in argentifodinis et cleruchiis vel cum aliis communia possidebat ²⁾; una cum re familiari etiam aes alienum permutatione ab adversario accipiendum erat. Saepe autem ex illa permutatione actiones natas esse, cum alter adversariorum dolose se gessisset, vel vi aliquid alteri ademisset ante adiudicationem, manifestum est ex orationibus apud Lysiam, Isocratem et Demosthenem hac de re scriptis.

1) cf. Lys. IV. 1.

2) (Dem.) XLII. 18: ἀποφαίνω τὴν οὐσίαν τὴν ἐμαυτοῦ ὀρθῶς καὶ δικαίως, πλὴν τῶν ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς ἀργυρείοις, ὅσα οἱ νόμοι ἀτελεῖ πεποιήκασιν.

[ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ]

ΠΡΟΣ ΠΟΛΥΚΛΕΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΙΗΡΑΡΧΗΜΑΤΟΣ.

ΤΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀπολλόδωρος ὁ Πασίωνος τριηραρχήσας Φιλοτίμως τὸν ὥρισμένον χρόνον, ἐπετρίηράρχησεν ἕτερον οὐκ ὀλίγον, τοῦ διαδόχου Πολυκλέους μὴ ἐλθόντος παραχρῆμ' ἐπὶ τὴν ναῦν, τοῦτο δ', ὅτ' ἦλθεν, οὐ παραλαβόντος εὐθέως, ἀλλὰ σκηψαμένου περιμένειν τὸν συντρίηραρχον. τοσούτου δὲ χρόνου τοῦ ἐπιτρίηραρχήματος ἀξιοῖ κομίσασθαι τὸ ἀνάλωμα παρὰ Πολυκλέους Ἀπολλόδωρος.

ΤΥΠΟΘΕΣΙΣ (Argum. a. m. rec S) — διαδόχου Πολυκλέους Blass. δ. τοῦ Π. ν., δ. αὐτοῦ Π. S F Dindorf. (h). — τοῦτο δ' Baier: τοῦτου δε. — (περιμένειν Reiske: παρα-) — τοῦ ἐπιτρίηραρχήματος Blass: ἐπιτρίηραρχούντος (h). (Ἐπιτρίηραρχουμένου ci. Sauppe coll §§ 29, 33, 39, verum et hiatus relinquitur et desideratur perfectum.)

§ 1 Prooemii consilium cum nullum sit aliud, quam ut auditorem, quo sit nobis in ceteris partibus accommodatior, praeparemus (Quintil IV, 1, 5), orator more solito iudices attentos reddere conatur et sibi benevolos, gravem esse causam contendens, non enim mere privatam esse, sed etiam agi rem publicam affirmat et in summo versari periculo legum auctoritatem, simul merita sua erga rem publicam praedicans. cf. Cornif. I, 4. 7: attentos habebimus (iudices) si pollicemur nos de rebus magnis, novis, inusitatis verba facturos, aut de iis rebus, quae ad rem publicam pertineant, et I, 5. 8: ab nostra persona benivolentiam

contrahemus, si nostrum officium sine arrogantia laudabimus, atque in rem publicam quales fuerimus . . . referemus. Cic. de Inv. I. 16. 22 et 23.

Pertinere ad ipsos litem monet iudices, Polyclem enim non magis sibi quam iis iniuriam intulisse; est igitur προσίμιον ἐκ διαβολῆς, quale apud Lysiam fere semper invenimus, cf. Volkman. (Die Rhetorik der Griechen u Römer²) pg. 131. Ulpiani vero praeceptum ad XIX pg. 203: φυλακτέον δὲ ἐν προσιμίῳ ἐπ' αὐτῶν τῶν ὀνομάτων ποιεῖσθαι τὰς διαβολὰς, non observat noster statim Polyclem nominans, quod idem facit in exordiis orr. XLVI, XLIX et LIX.

Τοῖς τοιοῦτοις τῶν ἀγώνων ὃ ἄνδρες δικασταὶ καὶ τοὺς διαγνώ- 1206 R.
σομένους προσήκει μάλιστα προσέχειν τὸν νοῦν. οὐ γὰρ ἐμὸς καὶ
Πολυκλέους ἰδιὸς ἐστὶν ὁ ἀγὼν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως κοινός.
ὣν γὰρ τὰ μὲν ἐγκλήματα ἰδιά ἐστὶν, αἱ δὲ βλάβαι κοιναί, πῶς
οὐχ ὑπὲρ τούτων εἰκός ἐστιν ἀκούσαντας ὑμᾶς ὀρθῶς διαγνῶναι;

τοῖς τοιοῦτοις τῶν ἀγώνων.]

Causa ἀγών vocatur, vox ab oratoribus cum aliis multis ad iudicia pertinentibus de re militari deprompta. In orationibus pro Apollodoro scriptis variantur vocabula ἀγών et δίκη idque pertenui discrimine, aliquanto tamen saepius δίκη usurpatur, nempe quater tricies, ἀγών vero octies decies, in or. LII modo invenitur δίκη, ut in nostra modo ἀγών. Demosthenes in concionibus perraro utitur voc. δίκη, sensu *litis*, ut in or. XVIII ter, nempe § 121 et bis § 150, in or. XIX non usurpat, in aliis tamen orationibus multo saepius adhibet voc. δίκη, ut in or. XXI quater decies, voc ἀγών contra octies, in orr. XXX et XXI voc. δίκη quinque decies, voc. ἀγών bis tantum.

ὃ ἄνδρες δικασταί] redit haec allocutio undecies in §§ 68, semel ergo in 5² §§. De usu huius formulae vide Sigg (der Verfasser neun angeblich von Demosthenes für Apollodor geschriebener Reden, in Jahrb. f. cl. Philol. 6ter Suppl. Bd. 1872/73) pg. 419, et Schimmelpfeng (Orationes quae sunt in Macartatum et in Olympiodorum et in Lacriti exceptionem sub Demosthenis nomine traditae, num unius eiusdemque oratoris esse iudicandae sint. Marp. 1887) pg. 37 accurata enumeratione invenit hac allocutione semel et nonagies in §§ 322 usum esse Demosthenem, i. e. semel in 3¹ §§; adhibet igitur hanc formulam fere alterum tantum quam noster.

διαγνωσομένους] διαγιγνώσκειν est *diiudicare*, διάγνωσις *iudicium* et *diiudicatio* cf. Isaacus. I. 21. Moeris explicat vocabulo *διαδικασία*, cf. lex. ed. Pierson pg. 125, ubi vide annotationem.

μάλιστα προσέχειν τὸν νοῦν] cf. ad. § 2.

Πολυκλέους] omisso articulo.

In hac oratione nomina propria bis centies ponuntur sine articulo et quinque quagies quinque articulus additur, ut Uhle (Quaestiones de orationum Demostheni falso additarum scriptoribus, pars I) pg. 79 demonstravit. Ergo cum semel articulus additur, bis omittitur. Sigg. l. l. pg. 430 ex sedecim orationibus genuinis computavit articulos a Demosthene nominibus propriis additos fere quintam partem facere omissorum. Fox tamen ex or. ὑπὲρ Μεγαλοπολιτῶν ut si semel cum articulo ponit Demosthenes, bis id omittat. Quoniam vero nomina propria tam saepe occurrunt, ut non fortuita esse possit ea ratio, plurimum haec res valet in diiudicando utrum orationes genuinae sint nee ne.

ὣν γὰρ τὰ μὲν ἐγκλήματα — πῶς οὐχ ὑπὲρ τούτων εἰκός ἐστιν — διαγνῶναι;] figura quae dicitur: *interrogatio rhetorica*, hic, ut saepe ab oratoribus non interrogandi causa adhibetur, sed est acrior quaedam et vehementior affirmatio, cum is, qui dicit, rogando quasi intelligentiam et sensum communem imploret auditoris eique rem, quam profert aestimandam permittat. Vid. Straub (de tropis et figuris cett. progr. Gymn. Aschaffenburgensis 1883) pg. 94 Sigg. l. l. pag. 420 sq. Kühner (Ausf. Gramm.) II², 2, pg. 1020. 5. Octies noster hanc figuram usurpat cf. §§ 23 bis, 62 bis, 64, 67 bis.

τὰ μὲν ἐγκλήματα] ἐγκλημα est *incusatio*, ἐγκαλεῖν *incusare*; usurpantur haec verba et de re controversa et de reo, cf. I. H. H. Schmidt (Handbuch der lat. u. gr. Synonymik) 10. 3. De discrimine inter ἐγκαλεῖν et κατηγορεῖν cf.

εἰ μὲν γὰρ περὶ ἄλλου τινὸς συμβολαίου ἐγὼ διαφερόμενος πρὸς Πολυκλέα εἰσῆειν εἰς ὕμῃς, ἐμὸς ἂν ᾦν καὶ Πολυκλέους ὁ ἀγών. νῦν δὲ περὶ τε διαδοχῆς νεῶς ἐστὶν ὁ λόγος καὶ ἐπιτρινηραρχήματος πέντε μηνῶν καὶ ἐξ ἡμερῶν ἀνηλωμένου, καὶ περὶ τῶν νόμων, ² πότερα κύριοι εἰσιν ἢ οὐ. ἀναγκαῖον δὴ μοι δοκεῖ εἶναι ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα διηγῆσθαι πρὸς ὕμῃς. καὶ πρὸς θεῶν ἄνδρες δικασταί, δέομαι ὕμῶν, μὴ με ἡγήσησθε ἀδολεσχεῖν, ἐὰν διὰ μακροτέρων

§ 1. ἐμὸς ἂν ᾦν] γε post ἐμὸς add A; fort. τ' addendum (Reiske).

§ 2. ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα A: ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς cf. XLIX, 4 (XLVII, 3) — ἄνδρες S: ὧ ἄνδρες — (μικροτέρων pr. S.) —

Isocr. XVI. 2. 3: τὰς μὲν γὰρ δίκας ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἐγκλημάτων λαγχάνουσιν, τὰς δὲ κατηγορίας ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων ποιοῦνται. De Antithesi vide ad § 23.

εἰ μὲν γὰρ περὶ ἄλλου τινὸς συμβολαίου] συμβόλαιον hic de pactione inter privatos homines usurpatum esse verba sequentia docent cf. ad § 61 (συγγραφή).

εἰσῆειν εἰς ὕμῃς] ut Dem. XXVIII. 17: βουλόμενος εἰς ὕμῃς εἰσελθεῖν τὰς πρὸς τουτουσὶ δίκας, et initio: ὥς γὰρ τὰς δίκας ταύτας ἔμελλον εἰσιέναι κατ' αὐτῶν, Dem. XLV. 49 et (Dem.) XLVII. 16, Plat. Apol. pg. 29, C.: οὐ δεῖν ἐμὲ δεῦρο εἰσελθεῖν, non solum tamen de litigatoribus sed etiam de lite in usu fuit cf. Dem. XXI, 78: τότε μοι μελλουσῶν εἰσιέναι τῶν δικῶν, (Dem.) XXXIV, 18: μελλούσης τῆς δίκης εἰσιέναι εἰς τὸ δικαστήριον. Isaeus V. 31: μελλούσης τῆς πρὸς Λεωχάρην δίκης εἰσιέναι, sic Plat. Crito pg. 45 E: καὶ ἡ εἰσοδος τῆς δίκης εἰς τὸ δικαστήριον, significat ergo et in ius vocare et in iudicium venire. Hoc quem tractamus loco omissum est obiectum τὴν δίκην, quod fere semper additur.

νῦν δὲ περὶ τε διαδοχῆς νεῶς — καὶ ἐπιτρινηραρχήματος πέντε μηνῶν καὶ ἐξ ἡμερῶν ἀνηλωμένου.] cf. hac de re introductionis pg. XIII sq.

καὶ περὶ τῶν νόμων, πότερα κύριοι εἰσιν ἢ οὐ.] his verbis oratores saepe conantur animos iudicum infestos reddere reo, non minus enim de aucto-

ritate legum, a reo in periculum adducta, quam de proprio damno litem esse. Significare volunt permagni se facere leges et eam ipsam ob causam reum in ius vocasse, quod eas violarit. cf. § 57 sq.

§ 2. ἀναγκαῖον δὴ μοι δοκεῖ εἶναι κτ.] a consuetudine recedendum esse putat orator et oportere totam rem ab ovo enarrare, quare ante omnia veniam deprecatur, si longius excurrat oratio, necessitatem enim urgere. Verbo tenus eadem dicit XLIX. 4.

ἅπαντα] huic oratori verba graviora in deliciis sunt, sic decies pronomine ἅπας utitur, ter modo πᾶς.

πρὸς θεῶν] cf. ad § 13.

ἀδολεσχεῖν] est garrire, i. e. multa verba facere de rebus nullius momenti cum taedio auditorum cf. Dem. VI, 32. Optime Theophrastus char. III garrulum describit: ἡ δὲ ἀδολεσχία ἐστὶ μὲν διήγησις λόγων μακρῶν καὶ ἀπροβουλεύτων· ὁ δὲ ἀδολεσχίης τοιοῦτός ἐστιν, οἷος, ὃν μὴ γινώσκει, τούτῳ παρακαθεζόμενος πλησίον, πρῶτον μὲν τῆς αὐτοῦ γυναικὸς εἰπεῖν ἐγκώμιον· εἴτα ὁ τῆς νυκτὸς εἶδεν ἐνύπνιον, τοῦτο διηγῆσθαι· εἴθ' ὧν εἶχεν ἐπὶ τῷ δεινῷ, τὰ καλ' ἔκαστα διεξελεῖν. εἴτα δὴ προχωροῦντος τοῦ πράγματος λέγειν, ὥς πολὺ πονηρότεροι εἰσιν οἱ νῦν ἄνθρωποι τῶν ἀρχαίων, κτέ.

Saepe usurpatur iuxta Φλυαρεῖν, *nu-gari*, v. c. a Luciano Ver. Hist. 2. 17.

ἐὰν διὰ μακροτέρων διηγῶμαι] vide supra. Vulgo tamen pollicentur ora-

διηγῶμαι τὰ τε ἀναλώματα καὶ τὰς πράξεις, ὥς ἐν καιρῷ τε ἕκασται καὶ χρήσιμοι τῇ πόλει ἐδιακονήθησαν. εἰ μὲν γὰρ τις ἔχει με ἐπιδεῖξαι ὡς ψεύδομαι, ἀναστὰς ἐν τῷ ἐμῷ ὕδατι ἐξελεγχάτω, ὃ τι ἂν μὴ Φῆ με ἀληθῆ λέγειν πρὸς ὑμᾶς· εἰ δ' ἐστὶν ἀληθῆ καὶ μηδεὶς ἂν μοι ἀντείποι ἄλλος ἢ οὗτος, δέομαι ὑμῶν
3 ἀπάντων δικαίαν δέξιν· ὅσοι μὲν τῶν στρατιωτῶν ἐστε καὶ παρῆτε 1207

(ἕκασται A: ἕκαστα) — (ἐδιακονήθησαν] δ' ἐδιακονήθησαν S, διεκονήθησαν A.) — ἀληθῆ λέγειν S: ἀληθές λεγ. cf. VII, 43 — (οὗτος ἢ ἄλλος S.) — § 3. ἐστε] ἦστε recte Cobet, nisi quod malim ἦτε. —

tores se διὰ βραχυτάτων vel δι' ἐλαχίστων causam enarraturos, quod etiam Cicero fieri iubet, cf. de Inv. I. 16. 23: Attentos autem faciemus (iudices) — et si pollicebimur nos brevi nostram causam demonstraturos. Dociles auditores faciemus, si aperte et breviter summam causae exponemus.

διηγῶμαι τὰ τε ἀναλώματα καὶ τὰς πράξεις, ὥς — ἕκασται — ἐδιακονήθησαν.] *Anticipatio*. cf. de hoc ordine verborum Krüger (Sprachl.) § 61, 6 et Kühner (Ausf. Gramm.) II² 2 pg. 1082 sq.

ἐδιακονήθησαν] διακονεῖν est (officia) praestare; nonnunquam coniungitur cum verbo ὑπηρετεῖν cf. Plat. Respubl. V pg. 467 A: πρὸς δὲ τῇ θέμῃ διακονεῖν καὶ ὑπηρετεῖν πάντα τὰ περὶ τὸν πόλεμον. Verbum apud Demosthenem raro invenitur, nempe IX, 43 διακονῶν, XIX, 69 διακονοῦντες et LI, 7 δεδιακονημένων, ubi var. lect. δεδιηκονημένων.

Rutherford Phryn. pg. 83 et 86 hoc verbum enumerat inter ea quae augmentum geminant, coll. Eur. Cyclope 406 ubi scribendum censet καὶ διηκονοῦν, iniuria tamen, cf. Piers. ad Moerid. pg. 122.

ἔχει με ἐπιδεῖξαι] de verbo ἔχειν c. Infm. = *posse* cf. Kühner (Gramm.) II² 2, pg. 580 sq.

ἐν τῷ ἐμῷ ὕδατι] tempus litigantibus sive ad accusationem sive ad defensionem concessum clepsydra definiri solebat. *Clepsydra* erat vasculum quoddam in vicem coli graciliter fistulatum, per quod infusa aqua guttatim defluebat, Apul. Met. III. 3, et cf. Aristoph. Vesp. 93 c. Schol.

Ultra tempus finitum dicere non licebat, nec adversario accusatorem vel reum interpellare. Orator tamen, ut quantum argumentationi suae confidat ostendat nonnunquam adversarium provocat ut tempore sibi demenso eam refellat. Unde natae sunt complures locutiones oratoriae eff. οὐ γὰρ ἱκανόν μοι τὸ ὕδωρ ἐστὶν Dem. XLV. 47 cf. § 86, et λόγῳ μὲν γὰρ διηγῆσασθαι οὐκ ἂν ἱκανόν μοι γένοιτο τὸ ὕδωρ (Dem.) XLVII. 82, νῦν δ' οὐδὲ διπλάσιόν μοι τοῦτου ὕδωρ ἱκανὸν ἂν γένοιτο (Dem.) LII. 3, νῦν δειζάτω ἐν τῷ ἐμῷ ὕδατι Dem. XVIII. 139, cf. XIX, 57 et passim apud oratores.

μὴ Φῆ] *negat.* Animadvertendum est, in oratione hypothetica saepe negationem οὐ apud verbum Φημί remanere pro μὴ ex arcta coniunctione, cf. Plat. Apol. pg. 25 B: εἰάν τε σὺ καὶ "Ανυτοῦς οὐ Φῆτε εἰάν τε Φῆτε.

δέομαι] Insinuatione utitur; cf. Cic. de Inv. I. 16. 22: Benivolentia — comparatur ab nostra (persona) — si prece et obsecratione humili ac supplicii utemur. Demosthenes in omnibus fere orationibus usus est petitione, etiam in concionibus cf. IV. 13, sed nunquam addit δέξιν δικαίαν, cf. Lortzing (de orr. quas Dem. pro Apoll. scripsisse fertur) pg. 61.

δέομαι-δέξιν] est *etymologica figura*, de qua vide Rehdantz Ind. I² s. v. *etymologica figura*, Lobeck Paralip. pg. 501 sqq., La Roche (Beiträge zur gr. Grammatik) pg. 186 sqq., Kühner (Gramm.) II² 1. pg. 261 sqq., Straub. I. l. pg. 137 sqq.

§ 3 ὅσοι μὲν τῶν στρατιωτῶν ἐστε (ἦστε Cob.) — αὐτοὶ τε ἀναμνήσθητε καὶ — φράζετε — ὅσοι

ἐκεῖ, αὐτοὶ τε ἀναμνήσθητε καὶ τοῖς παρακαθημένοις φράζετε τὴν τ' ἐμὴν προθυμίαν καὶ τὰ συμβάντα ἐν τῷ τότε καιρῷ τῇ πόλει πράγματα καὶ τὰς ἀπορίας, ἵν' ἐκ τούτων εἰδῆτε ὁποῖός τις εἰμι περὶ ἃ ἂν προστάξῃτε ὑμεῖς· ὅσοι δ' αὐτοῦ ἐπεδημεῖτε, σιγῇ μου ἀκοῦσαι διηγούμενου ἅπαντα πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ τούτων ἐκάστω, οἷς ἂν λέγω, τοὺς τε νόμους παρεχομένου καὶ τὰ ψηφίσματα, τὰ τε τῆς βουλῆς καὶ τὰ τοῦ δήμου, καὶ τὰς μαρτυρίας.

- 4 Ἐβδόμη γὰρ Φθίνοντος μεταγεινιῶνος μηνὸς ἐπὶ Μόλωνος ἄρχοντος, ἐκκλησίᾳς γενομένης καὶ εἰσαγγελοθέντων ὑμῖν πολλῶν καὶ μεγάλων πραγμάτων, ἐψηφίσασθε τὰς ναῦς καθέλκειν τοὺς

παρακαθημένους v.: παρακαθεζομένους S. Dindorf.

§ 4. (μεταγεινιῶνος, tum μωλωνος S.) — πολλῶν καὶ μεγάλων] καὶ πολλῶν καὶ δεινῶν A. —

δ' αὐτοῦ ἐπεδημεῖτε, σιγῇ μου ἀκοῦσαι κτῆ] Orator ordinem verborum variavit, primum Imperativo utitur, deinde Infinitivo, ut δέομαι et cum Imperativo et cum Infinitivo copulari potest, vulgo tamen Infinitivus antecedit ut Lys. XXX. 6 post χρῆ (ubi Cobet cum Markland βουλευτάσθαι emendavit) et XXV. 20 post ἔξιον. Dem. XXI. 88 et 127 post δεῖ, XXII. 40. VI. 6 non Imperativus sed Indic. Futuri sequitur. cf. porro Westermann Commentat. in scriptores Graecos IV, pg. 11 sq.

ὁποῖός τις εἰμι] *qualis vir sum*. ποῖος significans *qualis* semper cum pronomine τις coniungitur, omisso τις, ποῖος aliquid mirationis et irrisionis indicat cf. Cob. Nov. Lect. pg. 236 Misc. Crit. pg. 22.

ἐπὶ τούτων ἐκάστω, οἷς ἂν λέγω] Orator *attractionem* valde amat; quater et decies in hac oratione figuram hanc usurpat, cf. Uhle l.l. pg. 87 sqq. qui omnes locos in orationibus Apollodoro tributis enumeravit. Rhetores haec verba προκατάστασιν vocant, petitor enim προκατίσθησι τοὺς ἀκρατὰς πῶς δεῖ ἀκούειν τῶν πραγμάτων cf. Ap-sines in Walz. Rhet. Graec. V, pg. 353, Volkmann² l.l. pg. 149 et 152.

§ 4 Incipit narratio, quam oportet tres habere res: ut brevis, ut aperta, ut probabilis sit, Cic. de Inv. I. 20: 28. cf. Cornif. I. 9. 14, Volkmann² pg. 153. Quamvis satis sit dilucida, tamen non brevis est et argumentatione permixta ut in introductione ostendimus. cf. hac de re Sigg. l.l. pg. 416 et Blass. Att. Bereds. pg. 470.

Ἐβδόμη γὰρ Φθίνοντος μεταγεινιῶνος] i. e. die vicesimo quarto mensis Metagitnionis vel circa a. d. IV Idus Septembres. Athenienses menses in tres decades divisos habebant, primae nomen μὴν ἰστιάμενος additum erat, secundae μὴν μεσῶν et tertiae μὴν φθίνων et apud sequiores interdum ἀπιῶν sive ἔξιῶν, in tertia decade dies ab ultimo numerabant. Calendis nomen erat νουμηνία, ultimo mensis diei ἔννη καὶ νέα. De re in vulgus notissima cf. Pollux I, 63, et Unger in Handbuch der klass. Alterthumswiss. ed. I. Müller I, pg. 564 sq. ἐπὶ Μόλωνος ἄρχοντος] ergo Ol. 104. 3 i. e. 362 a. C. n.

ἐψηφίσασθε τὰς ναῦς καθέλκειν τοὺς τριηράρχους] eadem verba redeunt § 6, orator huius orationis amat repetitionem sententiarum, ita ut nauseam creet lectori cf. ad § 10 in fine.

τριηράρχους· ὧν καὶ ἐγὼ ἦν. καὶ τὸν μὲν καιρὸν τὸν συμβεβηκότα τῇ πόλει τότε οὐκ ἐμὲ δεῖ διεξελεθεῖν, ἀλλ' ὅμῃς αὐτοὺς ἀναμνησθῆναι, ὅτι Τῆνος μὲν καταληφθεῖσα ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐξηνδραποδίσθη, Μιλτοκύθης δ' ἀφειστήκει ἀπὸ Κότυος καὶ πρέσβεις ἐπεπόμε-
 5 Φει περὶ συμμαχίας, βοηθεῖν κελεύων καὶ τὴν Χερρόνησον ἀποδιδούς,

ὅμῃς αὐτοὺς S] αὐτοὺς ὅμῃς cett. Codd.

καὶ τὸν μὲν καιρὸν τὸν συμβεβηκότα] καιρός sensu temporis praesertim rerum adversarum raro usurpatur, usitatus est καιροί, cf. etiam Xen. Hell. VI. 5. 33. Verbum συμβαίνειν accidere scriptor admodum frequenter usurpat, octies in hac oratione, undecies in reliquis ei tributis, bis autem sensu τοῦ contingere, obvenire, XLVII, 49 συμβέβηκέ μοι τριηραρχία, et LIII. 5, συμβαίνει δὴ μοι τριηραρχία.

Ἀλεξάνδρου] Alexander hic est Phaeacus, qui primum Atheniensium amicus (cf. Dem. XXIII. 120) postea hostis, tunc Tenum occupaverat, postquam proximo anno classem Atheniensium, duce Leosthene, profligavit apud Peparaethum, qua victoria bene usus Piraeum diripuit et antequam Athenienses ex urbe auxilio venire poterant, vela dederat. cf. de his temporibus (Dem.) LI. 8, Xen. Hell. VI. 4. 34 sq. Diod. XV. 95 et Polyaeus VI. 2. 2: (Ἀλέξανδρος) συνέταξε τοῖς ἐπὶ τῶν νεῶν διὰ τῶν πλοίων τῶν δειγμάτων τοῦ Πειραιῶς καὶ ἀπὸ τῶν τραπεζῶν ἀρπάσαι τὰ χρήματα. τῶν δὲ προσπλεόντων οἱ Ἀθηναῖοι φίλος τὰς ναῦς εἶναι νομίσαντες ἀπεσιόπου· οἱ δὲ ἀποβάντες τὸ πολεμικὸν ἐσήμηναν καὶ σπασάμενοι τὰς μαχαίρας ὥρμων ἐπὶ τὰς τραπεζάς.

§ 5 Μιλτοκύθης] regulus Thraciae, imperio Cotyis subiectus, ab illo defecit, sed ab Atheniensibus, a quibus auxilium petiverat desertus, victus est, cf. Dem. XXIII. 104, 115; postea a Charidemo Cardianis traditus una cum filio interficitur cf. XXIII. 169 sq.

Κότυος] Cotys Thracum regulus amicitiam erga Athenienses simulaverat, sed

rerum potitus mentem mutavit et Iphicrate genero adiuvante, regni sui fines cum Atheniensium damno propagavit, cf. Dem. XXIII. 114 et 156. Superavit omnes duces ab Atheniensibus missos, neque Autocles nec Menon nec Timomachus contra eum agere quidquam potuerunt et tandem Ol. 105. 1. (360) Sestus ab eo est occupata. Eodem vero anno aut Ol. 105. 2 (359) necatus est a Pythone et Heraclida Aeniensibus, cf. Dem. XXIII. 119, Athenienses amissa se recuperaturos speraverant sed Cersobleptes Cotyis filius, adiutus a Charidemo ex Oreo, patris imperium servavit et Cephisodotus, dux Atheniensium, eum regem agnoscere coactus est. cf. Curtius Gr. Gesch. III. pg. 463 c. not. 30, qui Ol. 105. 2 (359) annum mortis ponit, Clinton tamen Fast. Hell. ed. Krüger Ol. 105. 1 (360), A. Schaefer Dem. I^a pg. 153 sqq.

ἐπεπόμεφει] scil. πρὸς ὅμῃς Reiske. τὴν Χερρόνησον ἀποδιδούς] Iam olim Atheniensium intererat in ditione tenere Chersonesum, ob commeatum cum regionibus circa Pontum Euxinum. Pisistrati autem aetate Miltiades Cypseli filius a Doloneis princeps erat delectus (cf. Herod. VI. 34 sq.), qui muro Cardiam Paetiae coniunxit, quo regnum suum a Thracibus defenderet. Mox Athenienses colonias ibi conditas in foedus suum asciverunt, Pericles vero circa Ol. 82. 3 (450) mille cives Athenienses eo misit κληρούχους. Vectigalis autem et socia haec regio Atheniensium erat una cum Aeolide, et oris Propontidis ac Bospori, continens quadraginta duas urbes. cf. Busolt in Handb. der Klass. Alterth. Wiss. ed. I. Müller IV. 1. pg. 212. Post bellum Peloponne.

Προκουνήσιοι δὲ σύμμαχοι ὄντες ἰκέτευον ὑμᾶς ἐν τῷ δήμῳ βοηθῆσαι, λέγοντες ὅτι ὑπὸ Κυζικηνῶν κατέχονται τῷ πολέμῳ καὶ κατὰ γῆν 6 καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ μὴ περιδεῖν ἀπολομένους· ὧν ἀκούοντες ὑμεῖς τότε ἐν τῷ δήμῳ αὐτῶν τε λεγόντων καὶ τῶν συναγορευόντων αὐτοῖς, ἔτι δὲ τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν ναυκλήρων περὶ ἔκπλου

§ 5. Post βοηθῆσαι om. αὐτοῖς Blass cum A. —

§ 6. (verba ὧν ἀκούοντες -- αὐτοῖς huc transposuit Dindorf.; in codd. infra post ὠνεῖσθαι leguntur) — ὑμεῖς τότε v.: τότε ὑμεῖς cf. XLIX, 13. —

siacum, ut omnes socii, coloniae ad Helle-spontum sitae ad Spartanorum societatem se applicuerunt, non diu tamen; iam enim Ol. 97. 3 (390). Thrasybulus, e demo Styria, hanc regionem in potestatem Atheniensium redexit (cf. Xen. Hell. V. 8. 25 sqq., Dem. XX. 59 sqq.), a quibus mox ad alterum foedus est ascita. Sed ex eo inde tempore principes Thracum Chersonesum sibi vindicantes cum Atheniensibus de principatu certabant idque haud infelicitate, ex hoc enim loco patet Miltocythem eam occupavisse et tunc ipsum reddere paratum esse, auxilium ab Atheniensibus petentem contra Cotyn, quod tamen auxilium irritum fuit, praesertim machinationibus Cotyis. Timomachus enim Cotyi cedere coactus est, qui Abydenis auxiliantibus Sestum expugnavit et Theotimum ex illa urbe expulit, cf. Hyperides I. 1. Attamen Ol. 106. 4 (353). Chares Sestum recepit et Cersobleptes, Cotyis filius, urbibus Chersonesi, Cardia tantum excepta, cessit Atheniensibus cf. Diod. XVI. 34 et de altera societate Atheniensium, Busolt, Der zweite athenische Bund, Jahrb. f. Philol., Suppl. Bd. VII, 1874.

ἐν τῷ δήμῳ] in comitiis ut mox § 6 et passim apud oratores cf. etiam Xen. Hell. II. 2. 14.

§ 6. ὧν ἀκούοντες ὑμεῖς κτέ.] cf. ad § 14 initio. Hanc congeriem participiorum orator variat genitivis absolutis, mox substituens nominativum καὶ ὁρῶντες. Simillimus huic loco est XLIX, 13.

Sequitur polysyndeton, particula τε praeposita sequitur quater καί, et semel

ἔτι δὲ eius locum occupat, mox semel τε et sexies καί. cf. Straub. l. l. pg. 118.

ἔτι δὲ] amat orator initio enuntiatorum adhibere particulam ἔτι δὲ, ut decies in hac oratione, in reliquis ei tribus undecies, cf. Uhle l. l. pg. 90. Nunquam vero utitur copulatione ἔτι τοίνυν, quam genuinus Demosthenes admodum saepe usurpat e. g. in or. XIX decies, ἔτι δὲ modo semel, in XX ter, et ἔτι δὲ bis, in XXI ter, et ἔτι δὲ semel, in XXII modo ter ἔτι τοίνυν, in XXIII quinquies, in XXIV semel, et in XXVII semel, contra quinquies ἔτι δὲ. In his sex orationibus Demosthenes ἔτι τοίνυν vicies sexies, ἔτι δὲ contra novies usurpat.

τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν ναυκλήρων] nempe Atheniensium.

ἔμπορος] ὁ ἀγοράζων καὶ ἐπὶ ξένης πωλῶν. πέντε εἰσὶν αἱ διαφοραὶ τῶν πωλούντων. αὐτοπώλης, κάπηλος, ἔμπορος, παλιγκάπηλος, μεταβολεύς cf. Schol. ad Aristoph. Plut. 1155.

ναύκληρος] navis dominus cf. Phot. s. v. ὁ τῆς νεὸς κύριος καὶ ὁ ἐπιπλέων αὐτῇ, Salmasius de Us. pg. 517, ναύκληρος naviularius, navis magister ac dominus, qui eam locat mercatori. Ex Harpocr. s. v. patet Hyperidem in orationibus περὶ τοῦ ταρίχους et πρὸς Ἀριστογείτονα hoc vocabulo etiam usum esse de eo qui mercede conductus est ut pensiones annuas pro locatis domibus vel insulis colligat, et ex Athen. V, 209 A concludi potest ναύκληρον cum gubernatore et proreta maleficia in navi commissa iudicare.

περὶ ἔκπλου ὄντων] cum in eo essent ut ex Ponto Athenas navigarent.

δυντων ἐκ τοῦ Πόντου, καὶ Βυζαντίων καὶ Καλληδονίων καὶ Κυζικηνῶν καταγόντων τὰ πλοῖα ἕνεκα τῆς ἰδίας χρείας τοῦ σίτου, 1208 καὶ ὀρῶντες ἐν τῷ Πειραιεὶ τὸν σῖτον ἐπιτιμώμενον καὶ οὐκ ὄντα ἄφθονον ἀνεῖσθαι, ἐψηφίσασθε τὰς τε ναῦς καθέλκειν τοὺς τριηράρχους καὶ παρακομίζειν ἐπὶ τὸ χῶμα, καὶ τοὺς βουλευτὰς καὶ

Καλληδονίων corr. a. m. pr. S. Cum F Q: καλληδονίων pr. S, χαλκῆδ. A. Dindorf. —

Βυζαντίων — καταγόντων τὰ πλοῖα] κατάγειν τὰ πλοῖα non solum est *appellere navem*, sed etiam: *captas naves in portum subducere*, §§ 32 et 37 κατάγεσθαι contra significat *devertere*. — Byzantini et Chalcedonii et Cyzici naves onerarias ex Ponto in patriam navigantes subducere solebant, ut vectigal imponerent. Multae naves inde frumentum Athenas vehabant, Attica enim satis frumenti non ferebat consummentibus et tertiam fere partem aliunde importari oportebat, praecipue ex Ponto, cf. Dem. XVIII. 87, XX. 31. Populus, ut ne annonae caritas aut fames exoriretur, multis legibus caverat ne frumentum exportaretur (cf. Schol. ad Dem. XXIV. 136), neve quis dardanarius coempto multo frumento pretium nimis augeret; etiam mercatores peregrini Piraei portum intrantes ibi duas partes venditare tenebantur. Quarum legum custodes *sitophylaces* et *curatores emporii* erant. cf. hac de re Lys. κατὰ τῶν σιτοπωλῶν, Harp. s. v. ἐπιμελητῆς ἐμπορίου, Schoemann, Gr. Alterth. I pag. 419 et 527.

Byzantini et urbium ad Hellespontum incolae cum inopia laborarent, multas naves, Athenas navigantes subducebant, et mercatores frumentum ipsis vendere cogebant, quapropter Athenienses possessionem harum urbium aut societatem magni aestimabant et usque ad bellum sociale anni 357 paene semper Byzantium et Chalcedon eorum socii erant.

ὀρῶντες — τὸν σῖτον ἐπιτιμώμενον] *animadvertentes pretium frumento accedere*. ἐπιτιμᾶν, quod vulgo significat *exprobrare*, sensu τοῦ *pretium alicuius rei augere*, raro usurpatur

cf. Diph. ap. Athen. V, 228 B. fragm. Ἐμπόρου: τὸν ξενικὸν οἶνον ἐπιτιμῆκας πολὺ, et (Dem.) XXXIV, 39: ὅτε δ' ὁ σῖτος ἐπιτιμῆθ' πρότερον καὶ ἐγένετο ἑκαίδεκα δραχμῶν. Ael. V. H. 10. 50, App. B. C. 5. 67. Herodotus usurpat ἀνατιμᾶν, cf. IX. 33 et ita posteriores. Substantivum autem ἐπιτιμῆσις, *caritas annonae*, raro occurrit, nec nisi apud posteriores, nam apud scriptores classicos semper est *opprobrium* cf. Thuc. VII. 48. 3.

παρακομίζειν] positum sensu τοῦ *transvehere navem ad aggerem* hoc solo loco invenitur, proprium vero verbum hac de re videtur esse *περιορίζειν*, cf. (Dem.) LI. 4 et Pollux I. 122, qui hanc orationem et sequentem laudat.

ἐπὶ τὸ χῶμα] χῶμα erat agger in parte quadam portus Piraei prope Eetioneam (cf. Hell. II. 3. 46, Thuc. VIII. 90. 1), cui naves alligabantur et ubi instruebantur et examinabantur, saepe Senatus huc convocabatur a prytanibus quando expeditio parabatur. C. I. A. II N°. 809 col. b, v. 15 sq. τοὺς δὲ πρυτάνεις ποιεῖν βουλῆς ἔδραν ἐπὶ χῶματι περὶ τοῦ ἀποστόλου συνεχῶς, ἕως ἄν ὁ ἀπόστολος γένηται cf. Pollux. IX. 34: τὰ περὶ τοὺς λιμένας μέρη· δεῖγμα, χῶμα, ἐμπόριον καὶ ἐξαίρεσις, ὡς Ἰπερίδης φησὶν ἐν τοῖς ὑπὲρ τοῦ ταρίχους. Fallitur auctor argumenti or. LI: τὸ χῶμα δὲ ἦν οἰκοδόμημα ἐν τῷ λιμένι προβεβλημένον προσορίσεως ἕνεκα καὶ ἀγορᾶς τῶν ναυτῶν.

Cf. Wachsmuth, die Stadt Athen im Alterthum II, 1, pg. 94 sq.

καὶ τοὺς βουλευτὰς καὶ τοὺς δημάρχους καταλόγους ποιεῖσθαι — καὶ ἀποφέρειν ναύτας]

τοὺς δημάρχους καταλόγους ποιῆσθαι τῶν δημοτῶν καὶ ἀποφέρειν αὐτάς, καὶ διὰ τάχους τὸν ἀπόστολον ποιῆσθαι καὶ βοηθεῖν ἐκασταχοῖ. καὶ ἐνίκησε τὸ Ἀριστοφῶντος ψήφισμα τουτί.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

7 Τοῦ μὲν ψηφίσματος τοῖνυν ἀκηκόατε ὧ ἄνδρες δικασταί. ἐγὼ

§ 7. τοῖνυν om. A. confirmant τοῖνυν h. l. similes loci LIX, 17, 79. —

Athenis decem strategi quotannis tabulas conficiebant continentes nomina eorum, quibus militandum foret, et plebiscito edito quo significabatur quot annos nati et quando ad militiam vocarentur, delectum habebant, cf. Lys. XIV. 21, Lysurg. Leocr. 57: παρασχεῖν τὸ σῶμα τάξαι τοῖς στρατηγοῖς, ibid. 147: οὐ παρασχῶν τὸ σῶμα τάξαι τοῖς στρατηγοῖς, Dem. IV. 21, III. 4: ἐψηφίσασθε — τοὺς μέχρ' ἑντε καὶ τετταράκοντα ἐτῶν αὐτοὺς ἐμβαλεῖν. Schoemann Antiq. Iur. publ. Graec. pg. 254 not. 24, hoc quem tractamus loco natus credit has tabulas a demarchis et senatoribus confectas esse, qui etiam extraordinarios legebant milites et nautas, et secundum has tabulas modo strategos, modo taxiarchos delectum habuisse coll. Lys. XIV. 6: σκέψασθε δὲ τίνες εἰσὶν οὓς δεῖ παρῆναι, οὐχ οἵτινες ἂν τὴν ἡλικίαν ταύτην ἔχωσιν; οὐχ οὓς ἂν οἱ στρατηγοὶ καταλέξωσιν; et IX. 4. ἀφικόμενος προπέρυσιν εἰς τὴν πόλιν, οὕτω δύο μῆνας ἐπιδημηκῶς κατελέγην στρατιώτης. αἰσθόμενος δὲ τὸ πραχθὲν ὑπεποπούμην εὐθέως ἐπὶ μηδενὶ ὕγιει κατεiléχθαι. προσελθὼν οὖν τῷ στρατηγῷ ἐδήλωσα ὅτι ἐστρατευμένος εἶην, ἔτυχον δὲ οὐδὲν τῶν μετρίων· cf. etiam Aristoph. Pax 1180—1183. Ex quibus locis tamen patet olim strategos et taxiarchos quoque tabulas confecisse, ex hoc vero, anno 362 demarchis et senatoribus id munus mandatum fuisse. Schoemann tamen assentiri non ausim, tantum modo affirmare possumus, demarchos et senatores huic muneri interfuisse, qua in sententia etiam stat Hermann,

Lehrb. der Gr. Antiq. 1892 I^o. 2. pg. 640 sq.: „Welches Verhältnis und ob überhaupt irgend eines zwischen den τάξεις oder den λόχοι und den Demen bestanden habe, ist unklar, obgleich die Demarchen neben dem Rate bei der Aushebung beteiligt erscheinen“, et not. 1 „Die ἄρχοντες bei Aelian V. H. XIII. 12 werden aber wie bei Lys. XVI, 16 oder XIV, 21 nur die Strategen selbst sein“.

ἀποφέρειν] hoc loco significat tabulas conficere remigum, eodem sensu usurpatur § 8: ἀπενεγκεῖν τοὺς προεισοίσοντας, cf. etiam Lys. XVI. 6: ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἱππεύσαντας.

διὰ τάχους] cf. ad § 12.

τὸ Ἀριστοφῶντος ψήφισμα τουτί] τουτί quasi digito monstrat plebiscitum quod scriba continuo recitabit.

Aristophon, qui paulo post, Callistrato capitis damnato ob cladem ad Peparacethum et direptionem Piraei, summam in re publica potentiam nactus est, Thebanis favebat, cf. Dem. XVIII. 162, Aeschin. III. 138. Is tum populo persuasit ut quam celerrime auxilium mitteret ad oram Thraciam, cf. de Aristophonte Curtius Gr. Gesch. III pg. 462 sq. et in primis A. Schaefer Dem. I² pg. 140 sqq.: cf. ad § 4—6, locum pessime compositum, XLIX, 9 sqq.

§ 7. τοῖνυν] in hac § bis invenitur, priore loco est particula conclusiva, significans „igitur“, posteriore copulativa: „porro“, cf. de usu huius part. Kühner (Gramm.) II² 2 pg. 857, 4, et Fox ad Dem. ὑπὲρ Μεγαλοπολιτῶν § 4.

δ' ἐπειδὴ μοι οὐκ ἦλθον οἱ ναῦται οἱ καταλεγέντες ὑπὸ τῶν δημο-
τῶν, ἀλλ' ἢ ὀλίγοι καὶ οὗτοι ἀδύνατοι, τούτους μὲν ἀφῆκα, ὑπο-
θεῖς δὲ τὴν οὐσίαν τὴν ἐμαυτοῦ καὶ δανεισάμενος ἀργύριον, πρῶτος
ἐπληρωσάμην τὴν ναῦν, μισθωσάμενος ναύτας ὡς οἶόν τ' ἦν ἀρίσ-
τους, δωρεῖας καὶ προδόσεις δοὺς ἐκάστῳ αὐτῶν μεγάλως. ἔτι δὲ
σκεύεσιν ἰδίοις τὴν ναῦν ἄπασι κατεσκεύασα, καὶ τῶν δημοσίων

ἄπασι Α: ἄπασαν. —

ἐπειδὴ] cf. ad § 24.

οὐκ ἦλθον οἱ ναῦται — ἀλλ' ἢ
ὀλίγοι] cf. de origine huius dicendi modi
οὐκ — ἀλλ' ἢ Kühner (Gramm.) II² 2 pg.
824 6 c. an. 3, 4 et 5, reedit eadem confor-
matio § 14 καὶ μίσθος οὐκ ἀπεδόθη τοῖς
στρατιώταις ἀλλ' ἢ δυοῖν μινῶν, et § 60
ὥστε μὴ δύνασθαι ἔτι αὐτὴν βοηθῆσαι
τοῖς ἐμοῖς πράγμασιν ἀνηλωμένοις ἀλλ' ἢ
βραχέα, quibus locis ἀλλ' ἢ congruit cum
πλήν. In aliis orationibus Apollodoro
tributis nusquam hanc formulam invenies.

Admodum tamen frequenter in antithesi
noster coniunctionibus utitur οὐκ (μή) —
ἀλλά (δέ), in hac oratione undecies, nempe
§§ 4, 23, 38, 44, 45, 51, 61, 63, 66 et
67 cf. porro Uhle l.l. pg. 91.

οἱ καταλεγέντες ὑπὸ τῶν δημο-
τοτῶν] Cum supra dixerit orator, se-
natoribus et demarchis ex plebiscito man-
datum fuisse, tabulas conficere τῶν δημο-
τῶν, hoc loco pro δημοτῶν δημάρχων
scribendum esse mihi constat.

καὶ οὗτοι] et hi quidem, iique cf. Kühner
(Gramm.) II² pg. 557, 8 et Krüger (Sprachl.)
§ 51, 7, a. 13.

ὑποθεῖς] ὑποτιθέναι est fundamenta
iacere, et pignori dare; etiam metapho-
rice usurpatur cf. Dem. XIX, 252, τὸν
ἰδίον κίνδυνον ὑποθεῖς, suo periculo.

Verbum medium significat suadere,
ponere et pignus accipere, subst. ὑποθήκη
consilium, pignus.

δανείζω] est mutuum dare, δανεί-
ζομαι mutuum sumere, cf. Pollux III.
84: ὑποθήκην θεῖς ὁ δανείζόμενος, ὑποθή-
κην θέμενος ὁ δανείζων. Confusionem ac-
tivi et medii, quam citat Lobeck ad

Phryn. pg. 467 sq. auctoribus Lex. Rhet.
Bekk. pg. 239, Etym. Magn. pg. 248.
23, Eustath pg. 1807. 7, etiam Pollux III.
85, apud scriptores non inveni, semper
bene distinguunt eff. c. g. §§ 55 et 56
huius orationis et or. XLIX passim.

πρῶτος ἐπληρωσάμην τὴν ναῦν]
his verbis magnam suam diligentiam in-
dicat, Athenienses autem hanc diligen-
tiam magni fecisse apparet ex argumento
orationis LI.

ἐπληρωσάμην] navem remigibus in-
struere plerumque vocatur πληροῦν, non-
nunquam tamen forma media usurpatur
cf. § 15 et ad § 32, Dem. XXI. 154,
(Dem.) XVII. 28, Isaeus XI. 48, Xen. Hell.
VI. 2. 14, ubi Cobet edidit ἐπλήρου, ceteri
ἐπληροῦτο.

ὡς οἶόν τ' ε] c. Superlativo bis hoc §. cf.
(Dem.) XXXV. 6, XLIII. 32, XLVIII. 2. 6.

δωρεῖας] non δωρεάς, ut vulgo fit,
scribendum esse docet Meisterhans² pg.
31, 11 et 34, 13.

προδόσεις] nautis et militibus clas-
siariis arrham dari ex hoc loco patet,
cf. etiam de hoc voc. Pollux VII, 194:
Ἑρμιππος δὲ ἐπὶ τοῦ προπιστευθέντος
ἄνευ ἀργυρίου πίνειν ἐν καπηλείῳ, προ-
δόσει πίνειν εἴρηκεν, apud oratores voca-
bulum nusquam alibi inveni.

σκεύεσιν ἰδίοις — κατεσκεύ-
ασα καὶ τῶν δημοσίων ἔλαβον
οὐδ' ἐν] his verbis iterum diligentiam
suam indicat, cf. Introductionis pg. XIII,
redeunt haec §§ 26 et 27 et simile quid
narrat XLVII. 23, οὐδεπώποτε ἔλαβον
σκεύη ἐκ τοῦ νεωρίου, ἀλλ' αὐτὸς ἰδίᾳ
παρεσκεύαζον, eodem modo scriptor ora-

ἐλαβον οὐδέν, καὶ κόσμῳ ὡς οἶόν τ' ἦν κάλλιστα καὶ διαπρεπέστατα τῶν τριηράρχων. ὑπηρεσίαν τοίνυν ἦν ἐδυνάμην κρατίστην 8 ἐμισθωσάμην. οὐ μόνον τοίνυν ᾧ ἄνδρες δικασταὶ τὰ κατὰ τὴν τριηραρχίαν ἀνήλσκον τότε οὕτω πολυτελεῖ ὄντα, ἀλλὰ καὶ τῶν χρημάτων ὧν εἰς τὸν ἔκπλου ἐψηφίσασθε εἰσενεχθῆναι μέρος οὐκ ἐλάχιστον ἐγὼ ὑμῖν προεισήνεγκα. δόξαν γὰρ ὑμῖν ὑπὲρ τῶν δημοτῶν τοὺς βουλευτὰς ἀπενεγκεῖν τοὺς προεισοίσοντας τῶν τε δημοτῶν καὶ τῶν ἐγκεκτημένων, προσαπηνέχθῃ μου τοῦνομα ἐν τριττοῖς

§ 8. οὐ μόνον τοίνυν] καὶ οὐ μόνον A. — ἐγὼ om. A. — τοὺς βουλευτὰς] τοὺς δημάρχους καὶ τοὺς βουλευτὰς Meier coll. § 6. —

tionis II ostendit se paratum fuisse ad sumptus pro re publica faciendos cf. § 5 illius orationis.

Obtinet hic figura cui nomen σχῆμα κατ' ἔρσιν καὶ κατὰ θέσιν. ὑπὲρ συνίσταται ἐκ τῆς „οὐ“ καὶ τῆς ἐναντίας αὐτῇ, καὶ μάλιστα τοῦ „ἀλλά“ συνδέσμου, εἰ καὶ πλείστοι ἄτεροι εὐρίσκονται, Anonym. περὶ σχήματος 8 pg. 637 W. cf. Rehdantz. Ind. I pg. 8 s. v. ἔρσις. Francken comm. Lys. pg. 88 sq. (ad Lys. XIII. 19) plurima exempla collegit talis consociationis contrariorum.

§ 8. οὐ μόνον τοίνυν] sic etiam proximum enuntiatum praecedenti iungit particula τοίνυν, eodem modo iungit enuntiata §§ 11, 14, 17, 24, 27, 29, 38, 53, 57, 63 et 67, item in aliis orationibus frequenter adhibet cf. Uhle l. l. pg. 92.

τὰ κατὰ τὴν τριηραρχίαν — οὕτω πολυτελεῖ ὄντα] de sumptibus trierarchiae cf. Introductionis pg. XVI.

τότε οὕτω πολυτελεῖ ὄντα] De his verbis cf. Introductionis pg. V sq.

προεισήνεγκα] quid sit εἰσφέρειν et προεἰσφέρειν exposui Introductionis pg. XI sq.; de formis ἤνεγκον cet. et ἤνεγκα, ἤνευγα cet. videatur Meisterhans² pg. 146, 6 c. annot.

δόξαν] accusativus absolutus cf. Kühner (Gramm.) II² pg. 646 sq., La Roche (Beiträge zur gr. Gramm.) pg. 210 sqq. Ter in nostra oratione eo est usus orator cf. §§ 12 et 22. Quamquam verus Demosthenes

acc. absol. persaepe usurpat, nec δόξαν nec προσταχθέν usquam in aliis orationibus sive genuinis sive spuris invenitur.

τῶν ἐγκεκτημένων] Quoties tributum pendendum erat, locupletissimi civium et ἱσοτελῶν non solum in pago, ubi eorum nomina in tabulas erant relata, suppeditare debebant, sed etiam in iis pagis, ubi praedia possidebant, hi sunt ἐγκεκτημένοι. Attamen non omnes ἱσοτελεῖς inter ἐγκεκτημένους erant, sed solum ii quibus ius aedes et praedia acquirendi in Attica datum est, quod disertis verbis addi solet. cf. C. I. A. II. 413, v. 27 sqq.: εἶναι [αὐτὸν] ἱσοτελεῖ καὶ αὐτὸν καὶ [ἐκγόνους καὶ οἰκίαν] αὐτοῖς [εἶναι] ἐγκτησιν Ἀθηνῶν, et δελτ. ἀρχαιολ. 1888 pg. 224 N°. 3 v. 3 sqq.: δ[εδόσθαι] αὐτοῖς ἱσοτέ[λε]αν οἰκο[ῦσιν] Ἀθηνῶν [καὶ] τ[ὰ] εἰσφορὰς εἰσφέρειν καὶ τὰ τέλη τελεῖν καθάπερ Ἀθηναῖοι ε[ἶ]ναι δὲ αὐτοῖς καὶ γῆς καὶ οἰκίας ἐγκτησιν. Hoc beneficium etiam civitatibus et peregrinis datum est cf. C. I. A. I. 59 v. 30 sqq. et plebiscitum Byzantinorum in Dem. XVIII. 91. Schoemann qui Alterth. I pg. 356 et Antiq. pg. 191 contendit ἐγκτησιν coniunctam esse cum ἱσοτελεῖα, nisis Boeckh. Staatsh.² I. pg. 197 c., inscriptionibus redarguitur cf. Hermann Gr. Antiq. I^o. 2. pg. 428 sqq.

μέρος οὐκ ἐλάχιστον] cf. ad § 13. ἐν τριττοῖς δήμοις] τριττοῖς

9 δῆμοις, διὰ τὸ Φανεράν εἶναι μου τὴν οὐσίαν. καὶ τούτων ἐγὼ, οὐδεμίαν πρόφασιν ποιησάμενος, οὐδ' ὅτι τριηραρχῶ καὶ οὐκ ἂν 1209
δυναίμην δύο λητουργίας λητουργεῖν οὐδὲ οἱ νόμοι ἔωσιν, ἔθηκε τὰς

§ 9 οὐδ' ὅτι Blass] οὔτε ὅτι codd., ὅτι Dobrae Dindorf. — ἅμα ante δύο inser.
v. Herwerden, Mnem. 1875. —

apud Demosthenem non nisi hoc loco invenitur, idem significat ac τρισίν cf. porro Plat. Res publ. VI. 504 A: τριττὰ εἶδη ψυχῆς διαστησάμενοι, IX. 580 D. c. a. Herodotus usurpat formam Ionicam τριζός eodem sensu cf. I. 171 et IX. 85 τριζός ἐποιήσαντο θήκας.

διὰ τὸ Φανεράν εἶναι μου τὴν οὐσίαν] quinquies in hac oratione Infinitivus substantive usurpatus est, quater cum praep. διὰ cf. §§ 8, 9, 12 et 56, semel cum praep. ἐπί, nempe § 16. Sigg. l. l. pg. 429 sq. ex hoc usu Infinitivi probat hanc orationem a Demosthene scriptam non esse, nempe apud Demosthenem, hic usus semel in quinque §§ occurrit, in nostra semel in 13^{is} §§. cf. porro de hoc usu Inf. Stix (zum Gebrauch des Infinitiv mit Artikel bei Dem. progr. Gymn. Rotvillensis 1881) pg. 18 et 30, et Uhle l. l. pg. 84 sq.

§ 9. καὶ τούτων — ποιησάμενος, οὐδ' ὅτι τριηραρχῶ καὶ οὐκ ἂν δυναίμην — οὐδὲ οἱ νόμοι ἔωσιν] sic Blass, mutans οὔτε ὅτι in οὐδ' ὅτι, iniuria opinor. οὐδέ (μηδέ) — οὐδέ (μηδέ) enim significat: nequidem — neque cf. Xen. Anab. III. 1, 27: σύ γε οὐδὲ δρῶν γινώσκεις οὐδὲ ἀκούων μέμνησαι; ne videns quidem cernis, neque audiens meministi, Comm. III. 12, 5. Plat. Res publ. pg. 391. C: μὴ τοῖνυν μηδὲ τάδε πειθώμεθα μηδ' ἔωμεν λέγειν: ne haec quidem credamus neque dici patiamur, secundum Blass Apollodorus ergo dicit: quorum ego nihil praetendens, ne quod trierarchus sum quidem nec duo munera recipere possem, nec leges sinunt, primus pecuniam suppeditavi. Apollodoro tale quid propositum fuisse, quis est qui credat? quod autem codices habent omnes: καὶ τούτων — οὔτε ὅτι

τριηραρχῶ — οὐδὲ οἱ νόμοι ἔωσιν significat: quorum ego nihil praetendens, nec quod trierarchus sum nec duo munera recipere possem, neque vero leges sinunt, primus pecuniam suppeditavi, quae ipsa, me iudice, mens Apollodori fuit, nec quidquam mutandum est Cf. de οὔτε-οὐδέ Kühner (Gramm.) II², 2 pg. 880 g, ubi exempla multa collecta sunt. Lortzing anacoluthiam haec verba vocat, qualis tamen apud Demosthenem nusquam exemplum invenitur, et sic explicat cf. pg. 63: „orator dicturus οὔτε ὅτι τριηραρχῶ καὶ οὐκ ἂν δυναίμην — οὐδ' ὅτι οἱ νόμοι οὐκ ἔωσιν, oblitus prioris οὔτε postrema verba cum his: καὶ οὐκ ἂν δυναίμην ita coniunxit, ut ab ὅτι coniunctione penderent”. Sed non opus est tali interpretatione, ordo verborum sanus est.

Dobrae οὔτε delevit, male.

τούτων] i. e. τοῦ μὴ προεισφέρειν G. H. Schaefer, Blass interpungens post ἐγὼ, hoc voc. refert ad τοὺς προεισοίσοντας, cui assentior.

πρόφασιν ποιησάμενος] periphrasis pro προφασισάμενος. πρόφασις causatio, etiam de vera causa usurpatur cf. Dem. XI. V. 67 οὐδεμίαν πρόφασιν δικάσαν ἔχουσιν ἂν εἰπεῖν. Coniungitur cum σκήψις Dem. XIX, 104, LIV. 17.

Eandem periphrasin usurpat orator noster § 49 πλοῦν ποιεῖσθαι pro πλεῖν, § 33 λόγους ποιεῖσθαι pro λέγειν, § 64 et § 66 πρόνοιαν ποιεῖσθαι, ubi etiam ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι, ut vim verborum augeat.

ὅτι τριηραρχῶ καὶ οὐκ ἂν δυναίμην] Indicativus et Optativus cum ἂν sese excipiunt cf. de hac re Kühner (Gramm.) II², 2 pg. 883, 3.

λητουργίας λητουργεῖν] cf. ad § 2 δέομαι δέχσιν.

προεισφοράς πρῶτος. καὶ οὐκ εἰσεπραξάμην, διὰ τὸ τότε μὲν ἀπο-
δημεῖν ὑπὲρ ὑμῶν τριηραρχῶν, ὕστερον δὲ καταπλεύσας καταλαβεῖν
τὰ μὲν εὐπορα ὑφ' ἐτέρων προεξελεγμένα, τὰ δ' ἄπορα ὑπόλοιπα.
10 καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ λέγω πρὸς ὑμᾶς, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται
τὰς μαρτυρίας τῶν τε τὰ στρατιωτικὰ τότε εἰσπραττόντων καὶ
τῶν ἀποστολέων, καὶ τοὺς μισθοὺς οὗς ταῖς ὑπηρεσίαις καὶ τοῖς
ἐπιβάταις κατὰ μῆνα ἐδίδουν, παρὰ τῶν στρατηγῶν σιτηρέσιον

τριηραρχῶν] τριήραρχος A. cf. XLV. 3. — ἐξελεγμένα A. qui etiam § 35 λαμ-
βάνειν pro προλαμβάνειν. —

λητουργία bona forma est, non λει-
τουργία, itemque λητουργεῖν, patet enim
ex inscriptionibus aetate Demosthenis λη-
τουργεῖν etiam scribi et ληστής, Πεντε-
ληκός, Αἰγής, Ἐρεχθίς, Οἰνίς et nonnulla
alia. Inde ab anno 800 a. C. n. haec
omnia scribebantur diphthongo εἰ cf.
Meisterhans² pg. 28—30.

ἔθικα] pensilavi (vectigal). De vecti-
galibus pendendis usurpatur τιθέναι. cf.
Dem. XXII. 42, 56, (Dem.) XXIX. 3, item
τόκον τιθέναι cf. XLI. 9, etiam verbo
τελεῖν utuntur scriptores cf. tamen de signi-
ficatione huius verbi Boeckh. Staatsh. ² I
pg. 650 sqq.

εἰσεπραξάμην] εἰσπράττειν et εἰσ-
πράττεσθαι significant: exigere pecuniam
cf. §§ 10, 64 et 67, item πρᾶττειν et
πράττεσθαι cf. Xen. Hell. I. 3. 8. Plat.
Ap. Socr. pg. 19 E et pg. 31 C.

εὐπορα] pecunia exactu facilis,
ἄπορα pecunia exactu difficilis. Ple-
rumque haec voc. usurpantur de personis,
hic ad rem translata sunt. G. H. Schaefer
sic interpretatur: τὰ μὲν εὐπορα — ἄπορα
ὑπόλοιπα: h. e. τοὺς μὲν εὐπόρους ὑφ'
ἐτέρων προεισπραγμένους, τοὺς δ' ἀπό-
ρους ὑπολοίπους.

προεξελεγμένα — ὑπόλοιπα]
concinnius foret: προεξελεγμένα — ὑπό-
λοιπα ὄντα G. H. Schaefer.

§ 10 καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ λέγω]
cf. de interpretatione huius dicendi modi de
Haan (Annot. ad Dem. quae fertur orat.
Iacriteam) pg. 39. Uhle l. l. pg. 107 sqq.

demonstrat tria distinguenda esse genera
enuntiatorum, quibus oratores expriment
id, ad quod comprobandum testimonia
prolaturi sint. Hoc loco pronomine ταῦτα
complectitur ea, quae contendit orator.
In hac oratione quinquies haec verba in-
veniuntur et ter praeter hoc loco (§§ 13,
28, 37) sequitur ἀναγνώσεται cet., de qua
formula cf. Sigg. l. l. pg. 431.

τὰ στρατιωτικὰ] scil. χρήματα.
Apud Demosthenem saepe opponitur θεω-
ρικά, cf. III. 11: ὧν οἱ μὲν τὰ στρα-
τιωτικὰ τοῖς οἴκοι μένουσι διανέμουσι
θεωρικά, et XIX. 291: δεῖν ἤδη καὶ χρή-
ματ' εἰσφέρειν καὶ τὰ θεωρικά στρατιω-
τικὰ ποιεῖν. Apud alios, ut Xenophontem
et Platonem, de re militari usurpatur et
subaudiendum est ἔργα vel πράγματα
cf. Comm. III. 5. 21. Cyrop. II. 1. 22:
φιλοκίνδυνον μετ' εὐταξίας καὶ ἐπιστή-
μονα τῶν στρατιωτικῶν καὶ φιλόκαλον
περὶ ὕπλα, Plato. Ion pg. 540 E.

οἱ εἰσπράττοντες τότε τὰ
στρατιωτικὰ erant decem ἀποδέκται
cf. Hermann I^o. 2. pg. 622 c. ann. 9,
postea ὁ ταμίης τῶν στρατιωτικῶν hoc
munus accepit, circa Ol. 110. 3 (38?) cf.
Busolt in Handb. ed. Iw. Müller IV. I
pg. 160 c. ann. 7.

τῶν ἀποστολέων] ἀποστολῆς οἱ
προνοούμενοι τῶν ἀποστόλων καὶ τοῦ ἐκ-
πλου τῶν τριήρων Pollux VIII. 99.

ταῖς ὑπηρεσίαις καὶ τοῖς ἐπι-
βάταις] cf. ad § 25.

σιτηρέσιον] pecunia ad tolerandos

μόνον λαμβάνων, πλὴν δυοῖν μηνοῖν μόνον μισθὸν ἐν πέντε μηνὶ καὶ ἐνιαυτῷ, καὶ τοὺς ναύτας τοὺς μισθωθέντας, καὶ ὅσον ἕκαστος ἔλαβεν ἀργύριον, ἵν' ἐκ τούτων εἰδῇτε τὴν ἐμὴν προθυμίαν, καὶ οὗτος διότι παραλαβεῖν παρ' ἐμοῦ τὴν ναῦν οὐκ ἤθελεν, ἐπειδὴ μοι ὁ χρόνος ἐξῆλθε τῆς τριηραρχίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

- 11 Ὅτι μὲν τοίνυν οὐ ψεύδομαι πρὸς ὑμᾶς περὶ ὧν εἶπον ὧ ἄνδρες δικασταί, τῶν μαρτυριῶν ἀναγιγνωσκόμενων ἀκηκόατε. ἔτι δὲ περὶ ὧν μέλλω λέγειν, ἅπαντές μοι ὁμολογήσετε ὅτι ἀληθὴ ἐστίν. τριήρους γὰρ ὁμολογεῖται κατάλυσις εἶναι, πρῶτον μὲν, ἐὰν μὴ μισθόν τις διδῷ, δεύτερον δὲ, ἐὰν εἰς τὸν Πειραιᾶ μεταξὺ καταπλεύσῃ· ἀπόλειψίς τε γὰρ πλείστη γίγνεται, οἳ τε παραμένοντες τῶν ναυτῶν οὐκ ἐθέλουσι πάλιν ἐμβαιεῖν, ἐὰν μὴ τις αὐτοῖς ἕτερον ἀργύ-

§ 10 τὴν ἐμὴν Blass coni. τὴν τ' ἐμὴν. — ἤθελεν] ἠθέλησεν A. —

§ 11 (πρῶτον A: πρώτη. F Q etiam δευτέρα praebent.). —

sumptus alimentorum, cui hic opponitur μισθός stipendium cf. etiam Dem. IV. 28 quo ex loco patet aetate Demosthenis totum aes militare (μισθός ἐντελής) fuisse quattuor obolos, quorum duo ad victum dabantur, duo proprium stipendium erant.

πλὴν δυοῖν μηνοῖν μισθόν] ex § 12: καὶ γὰρ μισθὸν οὐδένα ἔλαβον παρὰ τοῦ στρατηγοῦ ὁκτὼ μηνῶν et § 14 καὶ μισθὸς οὐκ ἀπεδόθη τοῖς στρατιώταις ἀλλ' ἢ δυοῖν μηνοῖν, ἕτερός τε στρατηγὸς ἦκε Τιμόμαχος apparet Menonem, successorem Autoclis, stipendium quamvis paulum solvisse.

διότι] hic pro ὅτι, eadem significatione etiam § 57 et XLVI. 16. Apud Demosthenem nullum exemplum extat, cf. Lortzing l.l. pg. 65.

ἐπειδὴ μοι ὁ χρόνος ἐξῆλθε τῆς τριηραρχίας] oratores solent iterum atque iterum repetere, quae in argumentatione causae magni momenti sunt, vel si nausea auditores et lectores afficiant. Sic noster ea, quae facta sunt post tempus trierarchiae exactum, insignia reddere vult, haec verba enim repetit quater cf. §§ 14, 18, 25, 58, rem ipsam

etiam §§ 15, 20, 24 et 36. cf. Sigg. pg. 427, Uhle pg. 49 et Lortzing pg. 31.

§ 11 τοίνυν] igitur cf. ad § 7.

τριήρους γὰρ ὁμολογεῖται κατάλυσις εἶναι κτλ] Haec verba sunt figura, quam rhetores *epichereima* vocant, Cicero melius *ratiocinationem* Quint V. 10. 5, de qua figura videatur Cic. de Inv. I. 34. 57 sqq. et in primis 37. 67 sqq. Est tripartita, constat enim ex propositione: τριήρους γὰρ ὁμολογεῖται — καταπλεύσῃ, propositionis approbatione: ἀπόλειψίς τε γὰρ — διοικήσασθαι, et complexione: ἃ ἐμοὶ — τὴν τριηραρχίαν. cf. porro Cornif. II. 18. 28 et Volkmann² pg. 194 sq.

κατάλυσις] proprie est *eversio*, *dissolutio*, de triremi non nisi hoc loco in orationibus Demostheni tributis usurpatur, dissolutio triremis fit, si dux stipendia non solvit, vel navis interea in Piraeum redit, cf. Boeckh. Staatsh.² I. pg. 702.

ἀπόλειψις] *desertio*, etiam § 15, qui navem deseruit *λιπόνανς* (cf. ad § 65) vocatur et *λιποναντίου* accusabatur cf. Pollux VI. 153, et VIII. 40.

- ριον διδῶ, ὥστε τὰ οἰκεία διοικήσασθαι. ἃ ἐμοὶ ἀμΦότερα συνέβη
 ὧ ἄνδρες δικασταί, ὥστε πολυτελεστέραν μοι γενέσθαι τὴν τριηρα- 1210
 12 χίαν. καὶ γὰρ μισθὸν οὐδένα ἔλαβον παρὰ τοῦ στρατηγοῦ ὀκτῶ
 μηνῶν, καὶ κατέπλευσα τοὺς πρέσβεις ἄγων διὰ τὸ ἄριστα μοι
 πλεῖν τὴν ναῦν, καὶ ἐνθένδε πάλιν, προσταχθέν μοι ὑπὸ τοῦ δήμου
 Μένωνα τὸν στρατηγὸν ἄγειν εἰς Ἑλλήσποντον ἀντὶ Αὐτοκλέους
 ἀποχειροτονηθέντος, ὥχόμεν ἀναγόμενος διὰ τάχους. καὶ ἀντὶ τῶν
 ἀπολιπόντων μὲν ναυτῶν ἑτέρους ἐμισθωσάμην ναύτας, δωρεῖας καὶ
 προδόσεις αὐτοῖς δοῦς μεγάλας, τοῖς δὲ παραμείνασι τῶν ἀρχαίων
 ναυτῶν ἔδωκά τι εἰς διοίκησιν τῶν οἰκείων καταλιπεῖν πρὸς ᾧ πρό-
 13 τερον εἶχον, οὐκ ἄγνοων τὴν παροῦσαν χρεῖαν, ὥς ἀναγκαία ἦν

§ 12 ἔλαβον.. καὶ κατέπλευσα Blass] λαβὼν.. κατέπλευσα. — post ἀντὶ Blass om. μὲν cum SF Q., tum Blass μὲν ναυτῶν cum corr. F.: με αὐτῶν S, μὲν αὐτῶν Q. et pr. F., με ναυτῶν A. Dindorf. (ἀπολειπόντων S.). — ναύτας abesse malit v. Herwerden. — δωρεῖας codd.] corr. Blass — δοῦς Blass] διδοῦς cf. § 7. — (πρὸς ᾧ] πρὸς τῷ S.). —

τὰ οἰκεία διοικήσασθαι] *negotia domestica curare*, ita διοίκησις § 12.

ὥστε πολυτελεστέραν — τριηραρχίαν] πολυτελεστέρος h. l. *nimis sumptuosus* cf. ad § 8.

§ 12 ὀκτῶ μηνῶν] „intra mensem octavum posteaquam classis e Piraeo solverat,” Reiske. cf. de hoc genetivo Kühner (Gramm.) II² 1 pg. 323 sq., pg. 384 ann. 5, et Krüger (Sprachl.) § 47. 2. ann. 3.

κατέπλευσα τοὺς πρέσβεις ἄγων] nempe legatos e Thracia, qui de segnitia Autoclis quererentur cf. A. Schaeffer Add. V pg. 158, et de statu rerum his temporibus Curtius Gr. Gesch. III pg. 463.

διὰ τὸ ἄριστα πλεῖν] cf. ad § 8 διὰ τὸ φανερὰν εἶναι.

προσταχθέν] cf. ad § 8. δόξαν.

Μένωνα — ἀντὶ Αὐτοκλέους] Autocles, Strombichidis filius, primus dux Aristophontis opera creatus et in Thraciam missus contra Cotyn nihil egit; ei magistratu deiecto successit Meno, nec hic res prospere gessit, uterque postea accusatus est, cf. Dem. XXIII. 104 et XXXVI. 53, Apollodorus inter accusatores erat. Hyperides orationem scripsit

contra Autoclem (frgm. 59—69), quam Apollodorum habuisse putat Kiesling Lycurgi frgm. pg. 240.

ἀποχειροτονηθέντος] verbum ἀποχειροτονεῖν significat et *suffragio rei-cere et magistratu deicere*, cf. Dem. XXIII. 167, XXIV. 12, et (Dem.) XLIX. 9, etiam sensu *absolvere reum* usurpatur cf. Dem. XXI. 214 et XXIV. 85.

διὰ τάχους] *celeriter*, etiam § 6, et (Dem.) XLVII. 20, 50, LII. 5 et LIX. 100. Sic διὰ ταχέων cito Dem. XXX. 14, (Dem.) XLVII. 76 et LIII. 5. Patet ergo haec verba non nisi in orationibus subditiis occurrere praeterquam XXX. 14. cf. porro Plat. Ap. Socr. pg. 32 D, Thuc. II. 18. 4, IV. 8. 4, Vigerus pg. 587 c. ann. 81, Kühner (Gramm.) II² 1. pg. 418. e.

δωρεῖας καὶ προδόσεις δοῦς] cf. § 7.

§ 13 οὐκ ἄγνοων] *non ignorans*, est figura quae λιτότης vel *antiphrasis* vocatur, cf. Serv. ad Verg. Georg. I. 125: „dicitur λιτότης figurae genus, qua res magna modestiae causa extenuatur verbis.” Haec figura apud Demosthenem perraro invenitur, in hac oratione praeterea quater, § 8 μέρος οὐκ ἐλάχιστον, 25 οὐκ ἀπει-

ἐκάστω, ἀπορῶν δ' αὐτὸς ὡς μὰ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω οὐδεὶς ἂν πιστεύσειεν, ὅστις μὴ ἀληθῶς παρηκολούθηκε τοῖς ἐμοῖς πράγμασιν. ὑποθεῖς δὲ τὸ χωρίον Θρασυλόχῳ καὶ Ἀρχένεφ, καὶ δανεισάμενος τριάκοντα μνᾶς παρ' αὐτῶν καὶ διαδοὺς τοῖς ναύταις, ῥχόμεν ἄναγόμενος, ἵνα μὴδὲν ἐλλείποι τῷ δήμῳ ὧν προσέταξε τὸ κατ' ἐμέ. καὶ ὁ δῆμος ἀκούσας ταῦτα ἐπήνεσέ τέ με, καὶ ἐπὶ δεῖπνον εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐκάλεσεν. καὶ ὡς ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τοῦτων ὁμῖν ἀναγνώσεται τὴν μαρτυρίαν καὶ τὸ ψήφισμα τὸ τοῦ δήμου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΨΗΦΙΣΜΑ.

- 14 Ἐπειδὴ τοίνυν εἰς Ἑλλήσποντον ἤλθομεν, καὶ ὃ τε χρόνος ἐξεληλύθει μοι τῆς τριηραρχίας, καὶ μισθὸς οὐκ ἀπεδόθη τοῖς στρατι-

§ 13 οὐδεὶς ἂν Blass] οὐδεὶς ἂν μοι S et γρ Q., οὐδεὶς ἂν ὑμῶν v. — ἀληθῶς] ἀκριβῶς v. Herwerden Mnem. 1875. — ὑποθεῖς δὲ S F Q: ὑποθεῖς. — ἐλλείποι Q., sed cf. § 59 ἐλλείπεται. — προσέταξε τὸ κατ' ἐμέ] προσετάξατε κατ' ἐμέ S F Q.

ρως ἔχων, 49 οὐδ' ἂν ἀγνοήσατε et οὐκ ἀπείρως ἔχοντες, et Dem. XXVII, 27 οὐκ ἄπορος cf. Straub pg. 14 sq., Volkman² pg. 434 sq.

οὐκ ἀγνοῶν τὴν παροῦσαν χρεῖαν, ὡς ἀναγκαῖα ἦν] Anticipatio cf. ad § 2 διηγῶμαι τά τε ἀναλώματα cet.

μὰ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω] Demosthenem praeter alios oratores imprecatione, praesertim in orationibus publicis, usum esse constat, in orationibus privatis modo duodecies hanc figuram usurpat, semper Iovem invocans vel omnes deos. Imprecatio tamen qualis nostra tantum invenitur, idque apud solum nostrum, hoc loco, § 2 et LII, 9. cf. Sigg. pg. 421, Straub pg. 89.

παρηκολούθηκε] metaphorice hoc verbum significat, *mente sequi alqd.* Sic etiam Dem. XXIV. 10, (Dem.) XLIII. 1, 2, 23, LVI. 4, LIX. 98 et praesertim apud Stoicos.

ὑποθεῖς τὸ χωρίον] articulus demonstrat mentionem fieri praedii iudicibus noti, patet ex Dem. XXXVI. 34 Apollodorum hereditate accepisse a patre suo insulam (συνοικίαν), hanc ergo pignori dedit.

ἐλλείποι] ἐλλείπειν trans. praeter-

mittere, pass. et intr. deficere, deesse officio, ἐλλείπει impers. deficit.

τὸ κατ' ἐμέ] *pro mea parte*, nonnquam cum Infinitivo εἶναι coniungitur cf. Xen. Anab. I. 6, 9 τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι, Lys. XIII. 58, Xen. Hell. III. 5. 9, Kühner (Gramm.) II² 1. pg. 272 ann. 16.

ἐπὶ δεῖπνον εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐκάλεσεν], ad coenam publicam est vocatus ob merita sua cf. Wachsmuth l.l. I. pg. 506 an 3.

ὡς ταῦτ' ἀληθῆ λέγω κτέ] cf. ad § 10.

§ 14. Ne longus sit orator noster in hac paragrapho et sequenti omnia facta, quae enumeranda esse putat, participiis iuxta positis exponit, quod compositionis genus valde amat, etiamsi deformis periodus atque inhabilis evadat, cf. huius orationis §§ 6 sqq., 17 sq. 22, 24 sq., XLVII 51, 63, XLIX 6 sqq., 16 sq., LIX passim praesertim § 62 et § 63, ubi decem participia iuxta posita sunt. Vid. Sigg. pg. 428, Lortzing pg. 36.

ἐπειδὴ] cf. ad § 24.

καὶ μισθὸς οὐκ ἀπεδόθη — ἀλλ' ἢ δυοῖν μηνῶν] de hac conformatione cf. ad § 7.

τοῖς στρατιώταις] nempe ταῖς ὑπηρεσίαις καὶ τοῖς ἐπιβάταις.

ώταις ἀλλ' ἢ δυοῖν μνηοῖν, ἕτερός τε στρατηγὸς ἦκε Τιμόμαχος,
καὶ οὗτος διαδόχους οὐκ ἄγων ἐπὶ τὰς ναῦς, ἀθυμήσαντές μοι 1211
πολλοὶ τοῦ πληρώματος ᾤχοντο ἀπολιπόντες τὴν ναῦν, οἱ μὲν εἰς
τὴν ἡπειρον στρατευσόμενοι, οἱ δ' εἰς τὰς Θασίων καὶ Μαρωνιτῶν
ναῦς, μισθῷ μεγάλῳ πεισθέντες καὶ ἀργύριον πολὺ προλαβόντες,
15 καὶ τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ ἐξανηλωμένα ἤδη δρῶντες, τὰ δὲ τῆς πόλεως
ἀμελεῖ, τὰ δὲ τῶν συμμάχων ἀπορα, τὰ δὲ τῶν στρατηγῶν ἄπιστα
καὶ ὑπὸ πολλῶν αὐτῶν λόγῳ ἐξηπατημένοι, καὶ τὸν χρόνον ἐξήκοντα
τῆς τριηραρχίας καὶ τὸν πλοῦν οὐκ ὄντα οἴκαδε, οὐδὲ διάδοχον
ἦκοντα ἐπὶ τὴν ναῦν, παρ' οὗ ἂν τις ἡξίωσεν ὠφελῆσθαι. δσφ
γὰρ Φιλοτιμούμενος ἄμεινον ἐπληρωσάμην τὴν ναῦν ἐρετῶν ἀγαθῶν,
τοσοῦτῳ μοι πλείστη ἀπόλειψις ἐγένετο τῶν ἄλλων τριηράρχων.
16 τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις, εἰ μὴ τι ἄλλο, οἳ γ' ἐκ καταλόγου ἐλθόντες

§ 14 ἀπολιπόντες v.] ἀπολείποντες S. — Μαρωνιτῶν] A S Q hic et infra Μαρωνιτῶν. cf. Meisterhans Gramm. der att. Inscr.² pg. 42. —

§ 15. αὐτῶν] A: αὐτῶν scil. τῶν στρατηγῶν. — οὐκ ὄντα v.] οὐκέτ' ὄντα S et γρ Q. — ἐρετῶν] ἀρετῶν S. —

Τιμόμαχος] Menonis successor, dux segnis et admodum infelix, Ol. 103. 3 (366) montem Oneum tam male custodivit ut Thebani clam eo transcendere possent cf. Xen. Hell. VII, 1. 41 sq., Ol. 104. 4 (361) ad Chersonesum missus Cotyi ubique cedere debet, postea ut Autocles et Menon perduellionis accusatus est et damnatus, Apollodorus inter accusatores erat cf. Aeschin. I. 56 c. Schol., Hyp. ὑπὲρ Εὐξενίππου 1 et 2 et Dem. XIX. 180, XXIII, 115 et XXXVI, 53.

καὶ οὗτος] c. part. cf. Kühner (Gramm.) II² 1 pg. 557, 8 an. et Krüger (Sprachl.) § 51, 7 an. 12.

Θασίων καὶ Μαρωνιτῶν ναῦς] Thasii et Maronitae, socii Atheniensium, de Stryma altercantes litem arbitris permittere volunt, ad quam causam Hyperidis oratio πρὸς Θασίους pertinuisse videtur, quam Pollux commemorat VII. 149, cf. Kiesling Lycurgi frgm. pg. 216 sqq. Cum tamen Timomachus hac urbe potiri vellet, resistunt Maronitae eumque re infecta discedere cogunt cf. § 21 sq.

ἀργύριον πολὺ προλαβόντες] h. e. προδόσεις λαβόντες.

§ 15. τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ — τὰ δὲ τῆς πόλεως κτλ.] de vario sensu huius dicendi modi cf. Krüger (Sprachl.) § 47, 5 an. 9—11.

μισθῷ μεγάλῳ πεισθέντες — ὠφελῆσθαι] Polysyndeton, „multis nexa coniunctionibus dictio” (Donatus), quam figuram Demosthenes raro adhibet, orator vero noster frequenter, cf. Sigg. pg. 418, Straub pg. 118. Hoc loco habet sex membra quinque coniunctionibus nexa.

ἀμελεῖ] neglectus, passive ut Xen. Hell. VI. 5. 11: οὐδὲν γὰρ τούτων ἀμελεῖς. cf. Lortzing pg. 56.

ἀπορα] ut § 9, exactu difficilia.

τὸν χρόνον ἐξήκοντα] ἐξήκειν apud nostrum non nisi de tempore sensu τοῦ transire, praeterire usurpat, praesertim in hac oratione, etiam XLVII. 49 et LIII. 13 cf. (Dem.) XLIII. 16 in lege citata: ὅ ἂν ἡ προθεσμία μήπω ἐξήκει.

§ 16. εἰ μὴ τι ἄλλο] scil. ἐγένετο. οἱ ἐκ καταλόγου] quibus militan.

ἐπὶ τὴν ναῦν παρέμενον τηροῦντες τὴν οἴκαδε σωτηρίαν, ὁπότε αὐτοὺς ἀφήσει ὁ στρατηγός· οἱ δ' ἐμοὶ ναῦται πιστεύοντες αὐτοῖς ἐπὶ τῷ δύνασθαι ἐλαύνειν, ὅπου ἤμελλον ἀργύριον πάλιν πλεῖστον λήψεσθαι, ἐνταῦθ' ἀπῆσαν, ἡγούμενοι τὴν ἐν τῷ παρόντι εὐπορίαν κρείττω εἶναι αὐτοῖς τοῦ μέλλοντος Φόβου, εἴ ποτε ληφθείησαν ὑπ' ἐμοῦ. τοιοῦτων τοίνυν μοι τῶν πραγμάτων συμβεβηκότων, καὶ τοῦ στρατηγοῦ ἅμα Τιμομάχου προστάξαντος πλεῖν ἐφ' Ἱερὸν ἐπὶ

§ 16 ἤμελλον] quo tempore scripta est haec oratio Athenienses dicebant ἤμελλον, cf. Meisterhans² pg. 134. — πάλιν πλεῖστον] πάμπλεστον Cobet — ἀπῆσαν Din-dorf] ἀπῆσαν Codd. — ληφθείησαν] λειφθείησαν S. —

§ 17. ἐφ' Ἱερὸν] ἀφιερον S; it. § 18 —

dum est, ut Dem. I. 28: οἱ ἐν ἡλικίᾳ, cf. etiam Dem. IV. 7, XIII. 4, XVIII. 177, XIX. 65. Thuc. VIII. 75. Olim ex Solonis legibus οἱ ἐκ καταλόγου erant cives trium superiorum classium, qui ut ὀπλῖται arma ferre debebant, θῆτες, ut ceteris rebus immunes erant, etiam militia vacabant, et tantummodo urgente necessitate ut γυμνῆτες et postea ut socii navales stipendia merebant; ad militiam navalem cives superiorum classium raro nec nisi necessario tempore vocabantur, cf. Thuc. VIII. 24, 2: ἐπιβάτας τῶν ὀπλιτῶν ἐκ καταλόγου ἀναγκαστούς. Ex loco autem quem nunc tractamus et ex § 6 patet nomina omnium tribulium in tabulis perscripta esse, discrimen ergo illud evanuisse. Vocabantur ἐκ τοῦ καταλόγου, quoniam nomina eorum in tabulis perscripta erant; quotannis enim taxiarchi indices eorum, qui ad aetatem militarem pervenissent, conscribebant, qui indices, eponymorum archontum nominibus distincti, ad statuas Eponymorum (heroum) exponebantur cf. Aristoph. Pax 1179—1184. Si bellum instaret seisciebat populus quot annos nati ad arma vocandi essent, servato ordine certo, ut stipendiorum iustae vices essent, cui rei alludit Aeschin. περὶ παραπρεσβείας 168: καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐκ διαδοχῆς ἐξόδους τὰς ἐν τοῖς ἐπώνυμοις καὶ τοῖς μέρεσιν ἐξῆλθον (vide Schol. Tur. pg. 38 et Hermann Gr. Antiq. I^o 2 pg. 642 ann. 1). Secundum illud plebiscitum strategī delectum habebant. Cf. Har-

poer. s. v. στρατεία ἐν τοῖς ἐπώνυμοις. Dem. III. 4, IV. 21: ἐξ ἧς ἂν τινος ὑμῶν ἡλικίας καλῶς ἔχειν δοκῇ, χρόνον τακτὸν στρατειομένους — ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις. Hermann l. l. I^o. 2. pg. 641 sqq. Schoem. Antiq. pg. 253 sq., Alterth. I pg. 424 sq. οἱ ὑπὲρ τὸν κατάλογον contra dicuntur plus quam sexaginta annos nati cf. Pollux II, 11 ὑπὲρ τὰ ἐξῆκοντα γεγονότες ἔτη, (Dem.) XIII. 4 ubi opponuntur τοῖς ἐν ἡλικίᾳ.

τηροῦντες] expectantes, observantes cf. Thuc. I. 65, III. 22 e. a., etiam apud Demosthenem invenitur, cf. XVIII, 89, 97, 307, XXI. 213, saepe significans insidari cf. (Dem.) LIII. 17.

τὴν οἴκαδε σωτηρίαν] incolumem reditum in patriam, ut (Dem.) XXXV. 13, LVII. 20.

ληφθείησαν] de hac forma cf. La Roche (Beiträge) pg. 152, permultis exemplis demonstrat formas desinentes in — εἰεν apud prosae scriptores multo usitatioris fuisse quam in — εἶησαν, et apud poetas has nusquam inveniri.

§ 17. de ordine verborum huius paragraphi et sequentis Cf. ad § 14 et A. Schaefer Add. pg. 189.

Ἱερὸν] promuntorium Bithyniae cum templo Iovis Urii ad Bosporum, cf. Menippus in Marciani Periplo ed. Miller pg. 122: κατὰ τὸν Θράκιον Βόσπορον καὶ τὸ στόμα τοῦ Εὐξείνου πόντου ἐν τοῖς δεξιόις τῆς Ἀσίας μέρεσιν, ἅπερ ἐστὶ τοῦ Βιβυνῶν ἔθους, κεῖται χωρίον Ἱερὸν κα-

τὴν παραπομπὴν τοῦ σίτου, καὶ μισθὸν οὐ διδόντος, εἰσαγγελέντων
[δὲ] ὅτι Βυζάντιοι καὶ Καλχηδόνιοι πάλιν κατάγουσι τὰ πλοῖα
καὶ ἀναγκάζουσι τὸν σῖτον ἐξαίρεσθαι, δανεισάμενος ἐγὼ ἀργύριον
παρ' Ἀρχεδήμου μὲν τοῦ Ἀναφλυστίου πεντεκαίδεκα μνᾶς ἐπίτοκον, 1212
ὀκτακοσίας δὲ δραχμὰς παρὰ Νικίππου τοῦ ναυκλήρου ναυτικὸν
ἀνειλόμην, ὃς ἔτυχεν ὦν ἐν Σηστῷ, ἐπόγδοον, σωθέντος δὲ τοῦ
18 πλοίου Ἀθήναζε ἀποδοῦναι αὐτὸ καὶ τοὺς τόκους, καὶ πέμψας

δὲ post εἰσαγγελέντων seclussit Blass — Καλχηδόνιοι] Καλχηδόνιοι codd. Dindorf.
cf. § 6. — παρ' Ἀρχεδήμου S. et γρ F Q.: παρὰ Χαιρεδήμου. — ἐπίτοκον Schaefer]
ἐπὶ τόκον codd. vide annot.

λούμενον, ἐν ᾧ νεὸς ἐστὶ Διδὸς Οὐρίου
προσαγορευόμενος· τοῦτο δὲ τὸ χωρίον
ἀφετήριόν ἐστι τῶν εἰς Πόντον πλεόντων.

ἐπὶ τὴν παραπομπὴν τοῦ σί-
του κτέ] Navicularii enim ex Ponto
domum redituri erant (cf. § 6), et Byzan-
tini Chalcedonitque rursus naves subdu-
cebant et cogeant frumentum exponere,
quod non nisi Athenis venire licuit.

ἐπίτοκον] coniecit G. H. Schaefer
pro ἐπὶ τόκον, legendum est ἐπὶ τόκῳ,
quod iam Hier. Wolf, secundum certum
usum Atheniensium cf. Dem. I. 15, XXVII.
9. 17. 35, XXVIII. 13 Pollux III. 115 et
Krüger (Sprachl.) § 68. 41. 8. ἐπίτοκον nus-
quam inveni nisi apud Platonem, Legg.
VIII pg. 842 D: τόκοι ἐπίτοκοι, *fenus*
renovatum in singulos annos, quod nostro
loco alienum est; cf. etiam Boeckh.
Staatsh.² I pg. 190 an. a. De fenore
Iw. Müller in Handb. der klass. Alter-
thumsw. IV. 1. pg. 475a, Boeckh. Staatsh.²
I pg. 173, et de toto hoc loco quae dis-
seruit pg. 185 sq. cum animadversio-
nibus.

ναυτικὸν ἀνειλόμην] *navem op-
pigneravi*, de nautico fenore vide Her-
mann-Blümner Gr. Antiq. 1882 IV. 2
pg. 459 c. an.

δανεισάμενος — παρ' Ἀρχε-
δήμου μὲν — ὀκτακοσίας δὲ
δραχμὰς ἀνειλόμην] Indicativus
ἀνειλόμην usurpatus est pro participio
ἀνελόμενος, cui anacoluthiae praecipue
locus est in sententiis per μὲν et δὲ con-

iunctis cf. Boeckh. Staatsh.² I. pg. 190 a,
qui multa exempla ex Herodoto collegit,
et Lortzing pg. 67 sq.

ὃς ἔτυχεν ὦν ἐν Σήστῳ] „Diese
Worte können nur nothdürftig auf Ni-
kippos bezogen werden: höchst warschein-
lich gehören sie nach Ἀρχεδήμον μὲν
τοῦ Ἀναφλυστίου; denn da es befremden
konnte den Anaphlystier bei Sestos ge-
nannt zu finden, war es natürlich zuzu-
fügen dass dieser zufällig dort gewesen“
Boeckh Staatsh.² I pg. 190 an. a. Verba
igitur transponere vult Boeckh, iniuria me
iudice, optime enim ad Nicippum per-
tinere possunt, quem iudices eodem iure
mirari poterant quod Sesti esset, et a
cuius mentione haec verba paucis tantum
vocalibus separantur, quod rarum est
apud Demosthenem, admodum tamen fre-
quens apud nostrum cf. Lortzing pg. 71.

ἐν Σήστῳ] Sestos hoc tempore adhuc
in potestate Atheniensium erat, sed mox
Ol. 105. 1 (360) a Cotye et Abydenis est
occupata, cf. ad § 5.

ἐπόγδοον] Harpoer. s.v. εἴη δ' ἂν ἐπόγ-
δοον τὸ οὕτω δεδανεισμένον ὥστε τοῦ
κεφαλαίου τὸ ὅγδοον μέρος δοῖναι τῷ
δανειστῇ, οἷον τριώβολον τοῦ τετραδράχ-
μου. Sunt ergo 12½ centesimarum, *fenus*
nauticum non annuum est sed, ut Apol-
lodoros ipse addit, caput cum usuris
solvendum erat ut primum navis Athenas
advecta foret, σωθέντος δὲ τοῦ πλοίου
Ἀθήναζε ἀποδοῦναι αὐτὸ καὶ τοὺς τό-
κους, ubi ex antecedente ἀνειλόμην elicien-

Εὐκτῆμονα τὸν πεντηκόνταρχον εἰς Λάμφακον, δοὺς αὐτῷ ἀργύριον καὶ γράμματα πρὸς τοὺς ξένους τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ἐκέλευσά μοι αὐτὸν ναύτας μισθώσασθαι ὡς ἂν δύνηται ἀρίστους· αὐτὸς δ' ὑπομείνας ἐν Σηστῷ τοῖς τε παραμείνασι τῶν ἀρχαίων ναυτῶν ἔδωκά τι, ὅσον εἶχον, ἐπειδὴ μοι ὁ χρόνος ἐξῆκε τῆς τριηραρχίας, καὶ ἐτέρους ναύτας ἐντελομίσθους προσέλαβον, ἐν ᾧ ὁ στρατηγὸς 19 τὸν ἀνάπλουον τὸν ἐφ' Ἱερὸν παρεσκευάζετο. ἐπειδὴ δ' ὁ τε Εὐκτῆμων ἦκεν ἐκ τῆς Λαμφάκου ἄγων τοὺς ναύτας οὓς ἐμισθώσατο, καὶ ὁ στρατηγὸς παρήγγειλεν ἀνάγεσθαι, τῷ μὲν Εὐκτῆμονι ἀσθενῆσαι ἐξαίφνης συνέβη, καὶ πάνυ πονηρῶς διετέθη· τούτῳ μὲν οὖν ἀποδοὺς τὸν μισθὸν καὶ ἐφ' ὅδια προσθεῖς ἀπέπεμψα οἶκαδε· αὐτὸς δὲ πεντηκόνταρχον ἕτερον λαβὼν ἀνηγόμην ἐπὶ τὴν παραπομπήν

§ 18 αὐτὸν] αὐτοῦ vel αὐτόθεν v. Herwerden Mnem. 1875.

§ 19 παρήγγειλεν] ἀνήγγειλεν S propter ἀνάγεσθαι.

dum est συνεθέμην, a quo Infinitivus ἀποδοῦναι pendet, cf. Boeckh, Staatsh.² I pg. 185 an. a. Est ergo δάνεισμα ἐτερόπλουον, cui opponitur δάνεισμα ἀμφοτερόπλουον, cum pecunia mutua detur in aliquem portum et inde retro cf. (Dem.) XXXV. 10 in syngrapha: Ἀθήνηθεν — καὶ πάλιν Ἀθήναζε, LVI. 29, Hermann-Blümler IV. 2. pg. 460 an. 1.

§ 18. πεντηκόνταρχον] significare subcenturionem *triremis* Boeckh. Seew., pg. 120 sq. iure contendit contra Harporationis verba s. v. πεντηκόνταρχος· ὁ τῆς πεντηκοντόρου ἔρχων, ὡς δηλοῖ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ ἐπιτριηραρχήματος, mox enim cum Euctemon morbo affectus esset, alium subcenturionem sibi adsciscit, erat etiam administrator Apollodori, cf. § 25. De Euctemone nihil novimus.

αὐτὸς δ' ὑπομείνας] mox (§ 19) περιέμεινα, utrumque hic significat *expectare*, vulgo tamen ὑπομένειν est *sustinere* periculum vel malum imminens, aut hostes adorientes cf. Dem. XVIII. 204: οὗ καὶ τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν ἐκλιπεῖν ὑπέμειναν εἰς τὰς τριήρεις εἰσβάντες κτέ. Isocr. VI. 55: πόλεις ὑπομείναι πολιορκίας. καὶ ἐτέρους ναύτας ἐντελο-

μίσθους προσέλαβον] ἐντελομίσθος significat *integram mercedem obtinens* cf. § 35. Errat vir d. Lortzing pg. 56 contendens voc. ἐντελῆ apud Demosthenem non occurrere cf. IV. 29: ὥστ' ἔχειν μισθὸν ἐντελῆ (et ita saepius Thuc.) et 33: ἐντελῆ πᾶσαν τὴν δύναμιν κτέ ut Aesch. II. 175: τριήρεις δ' ἐκτησάμεθα πλοῖμους καὶ ἐντελεῖς. Vox tamen composita non recurrit nisi apud sequiores.

§ 19 ἐξαίφνης] Demosthenes semper hanc adverbii formam usurpat, noster hoc loco et scriptor or. XLVIII. 6. 23, sed LIX. 99 ἐξαπίνης cf. de his voc. Lobeck ad Phryn. pg. 18.

πονηρῶς διετέθη] sic § 61 ἀσθενῶς διέκειτο, etiam LIX. 55 et 57 πονηρῶς ἔχει, alibi apud Demosthenem de corpore non usurpat cf. porro Isocr. XIX. 12: πονηρῶς διέκειτο, καὶ οὐδεμίαν ἐλπίδα εἶχε τοῦ βίου; de mente usurpatur, Lys. III. 27: δεινῶς διατεθῆναι, XIII. 11: εἰ διαθείη ἀπόρως ὥσπερ διέθηκεν. Xen. An. I. 1. 5, Hell. V. 1. 4, Isocr. IV. 28, 43, Dem. XX. 22, τοὺς ἄπαντας ἀπίστως πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαθῶμεν; De accentu cf. Schol. Lucian. Alex. pag. 80 T. 5. Ἀττικοὶ καὶ ἐπὶ σωματικῆς διαθέσεως δέξονται τὸ πονηρός.

τοῦ σίτου, καὶ ἐκεῖ περιέμεινα πέντε καὶ τετταράκοντα ἡμέρας,
 ἕως ὃ ἐκπλους τῶν πλοίων τῶν μετ' Ἀρκτοῦρον ἐκ τοῦ Πόντου
 20 ἐγένετο. ἀφικόμενος δ' εἰς Σηστόν, ἐγὼ μὲν ὤμην οἴκαδε κατα-
 πλεύσεσθαι, τοῦ τε χρόνου μοι ἐξήκοντος καὶ ἐπιτετριηραρχημένων
 ἤδη μοι δυοῖν μηνῶν καὶ διαδόχου οὐχ ἥκοντος ἐπὶ τὴν ναῦν· ὃ δὲ
 στρατηγὸς Τιμόμαχος, ἀφικομένων ὡς αὐτὸν πρέσβων Μαρωνιτῶν
 καὶ δεομένων αὐτοῖς τὰ πλοῖα παραπέμψαι τὰ σιτηγὰ, προσέταξεν 1218
 ἡμῖν τοῖς τριηράρχοις ἀναδησαμένοις τὰ πλοῖα ἔλκειν εἰς Μαρώνειαν,

§ 20 καταπλεύσεσθαι A: καταπλευσεῖσθαι. — ἤδη μοι] μοι ἤδη A.

μετ' Ἀρκτοῦρον] post ortum matutinum Arcturi, ergo circa aequinoctium autumnale, cf. Hesiod. O. et D. 609 sqq.:

εὐτ' ἂν δ' Ὠρίων καὶ Σείριος ἐς μέσον ἔλθῃ

οὐρανόν, Ἀρκτοῦρον δ' ἐσὶ δὴ βοδοδάκτυλος Ἡώς, κτέ,

Plin. H. N. XVIII. 31 (74), sidus iniquum navigantibus, cf. Verg. Georg. I. 204 sqq.: Praeterea tam sunt Arcturi sidera nobis Haedorumque dies servandi et lucidus Anguis,

Quam quibus in patriam ventosa per aequora vectis Pontus et ostriferi fauces tentantur Abydi. cf. porro Verg. Aen. I. 743 sqq., Plauti Rud. prol. 70:

Nam Arcturus signum sum omnium unum acerrimum,

Vehemens sum exoriens, quom occido vehementior.

Boeckh. Seew. pg. 171 sqq.

§ 20 ἐπιτετριηραρχημένων] ἐπιτετριηραρχέω trierarchi munere fungor ultra legitimum tempus; passivum usurpatur de tempore post exactum legitimum annum, alibi apud oratores non invenitur.

ἐπιτετρ. δυοῖν μηνῶν] haec ergo facta sunt exeunte mense Novembri Ol. 104. 4 (361) ἐπὶ Νικοφίμου ἔρχοντος.

ἀφικομένων — Μαρωνιτῶν καὶ δεομένων κτέ] Maronitae classe Atheniensium in suum commodum uti conantes rogant ut naves onerarias Maroneam deducerent, et dux Timomachus iis morem gerens trierarchis imperat ut naves frumen-

tum vehentes remulco traherent, Maronitas tamen gratias non habuisse docet § 22.

τὰ σιτηγὰ] Voc. σιτηγός hoc solo loco apud Demosthenem invenitur et apud posteriores; antiquioribus usitatus est σιταγωγός cf. Thuc. VI. 80. 1, 44. 1, VIII. 4. 1. Andoc. II. 21. Nomina composita cum stirpe verbi ἄγειν, desinentia in -ηγός, plurime coniuncta sunt a veteribus cum ducendi, imperandi significatione cf. χορηγός, στρατηγός, λοχαγός, οὐραγός, ξενηγός, κυναγός, quae voc. militaria formam pristinam Doricam retinuerunt, non solum apud tragicos verum etiam in prosa oratione. Nomina tamen in -αγωγός desinentia cum vehendi significatione sunt coniuncta cf. ὕλαγωγός Pollux VII. 101, et ὕλαγωγέω (Dem.) XLII. 7, ὀπιταγωγός Thuc. VI. 25. 2, 31. 3, ὀχεταγωγός Plat. Legg. VIII. 429 (ὀχετηγός tamen Hom. Φ. 257 et posteriores), ἱππαγωγός ναῦς Thuc. II. 56. 1, IV. 42. 1, Aristoph. Eq. 599, Dem. IV. 16, 21, X. 19, ἱππηγός contra Polyb. I. 26. 14. Sic ψυχγωγός, παιδαγωγός e. a. Posteriores ergo terminationem -αγωγός in -ηγός mutaverunt cf. Lob. ad Phryn. pg. 428 sqq.

Μαρώνειαν] Maronea urbs in ora Thraciae, in regione Ciconum cf. Dem. XXIII. 188, Polyæn. IV. 2. 22. Ol. 106. 4 (353) a Philippo, Macedoniae rege, capta est.

ἀναδησάμενοι] ἀναδεῖν etiam apud prosae scriptores significat coronare, medium tamen navem remulco trahere cf. i. a. Thuc. II. 90. 6: ἀναδούμενοι εἶλκον.

21 πλοῦν καὶ πολλὸν καὶ πελάγιον. καὶ ταῦθ' ὁμῖν διὰ ταῦτα ἅπαντα
 διηγησάμεν ἐξ ἀρχῆς, ἵν' εἰδῆτε ὅσα ἀνηλωκὼς αὐτὸς καὶ ἡλικῆς
 μοι γεγενημένης τῆς λητουργίας, ὕστερον ὅσα ἀναλώματα ὑπὲρ
 τούτου ἀνήλωσα ἐπιτριραρχῶν, οὐχ ἥκοντος τούτου ἐπὶ τὴν ναῦν,
 καὶ κινδύνους ὅσους ἐκινδύνευσα αὐτὸς πρὸς τε χειμῶνας καὶ πρὸς
 πολεμίους. μετὰ γὰρ τὴν παραπομπὴν τῶν πλοίων τὴν εἰς Μαρῶ-
 νειαν καὶ τὴν ἄφιξιν τὴν εἰς Θάσον, ἀφικόμενος παρέπεμπε πάλιν
 ὁ Τιμόμαχος μετὰ τῶν Θασίων εἰς [τὴν] Στρώμην σῖτον καὶ πελ-
 22 ταστάς, ὡς παραληψόμενος αὐτὸς τὸ χωρίον. παραταξαμέναν δὲ
 Μαρωνιτῶν ἡμῖν ταῖς ναυσὶν ὑπὲρ τοῦ χωρίου τούτου καὶ μελλόντων
 ναυμαχήσειν, καὶ τῶν στρατιωτῶν ἀπειρηκότων, πλοῦν πολλὸν πεπλευ-
 κότων καὶ πλοῖα ἐλκόντων ἐκ Θάσου εἰς Στρώμην, ἔτι δὲ χειμῶνος
 ὄντος καὶ τοῦ χωρίου ἀλιμένου, καὶ ἐκβῆναι οὐκ ὄν οὐδὲ δειπνοποιή-

§ 21 διὰ ταῦτα ἅπαντα (propter δημοικάρκτον) om. S Dindorf. — χειμῶνας
 codd. praeter S] χειμῶνα S Dindorf. — πρὸς ante πολεμίους om. A. — τὴν εἰς Reiske;
 τῶν εἰς. — τὴν ante Στρώμην secl. Blass.

§ 22 καὶ πλοῖα ἐλκόντων om. S. — καὶ ante ξένων om. A. —

πλοῦν καὶ πολλὸν καὶ πελάγιον] *navigacionem longam per altum mare*, opp.
αἰγιάλειος, secundum littus. Voc. πελάγιος
 apud Demosthenem non occurrit, πέλαγος
 XXIII. 169 et (Dem.) LVIII. 54, XXXII.
 2, 4, XXXIV. 31, errat ergo Lortzing
 pg. 56 contendens: „Demosthenes neque
 πέλαγος neque πελάγιος habet”.

§ 21 καὶ ταῦθ' ὁμῖν — διηγησά-
 μεν ἐξ ἀρχῆς] satis prolixè rationem
 reddit orator cur haec omnia tam verbose et
 singulatim narraverit ut § 2 professus est.

ἵν' εἰδῆτε — ὕστερον ὅσα ἀνα-
 λώματα — ἀνήλωσα — καὶ κινδύ-
 νους ὅσους ἐκινδύνευσα] prava
 est haec compositio, verba enim ὅσα
 ἀναλώματα supervacanea sunt et addita
 esse videntur ab oratore, ut cum verbis
 proximis κινδύνους ὅσους conspirant.

ἵν' εἰδῆτε] praeter h. l. sexies invenies
 in hac oratione nempe §§ 3, 10, 41, 45,
 57, 65.

αὐτὸς] i. e. ὑπὲρ ἑμαυτοῦ, opp. ὑπὲρ
 τούτου.

Στρώμην] urbs in ora Thraciae sita,
 colonia Thasiorum cf. Herod. VII. 108.

Incolae huius urbis a Thasiis defecerant
 et Maronitarum amicitiam petiverant,
 Timomachus autem ex alieno incommodo
 suam captans occasionem Strymen occu-
 pare agitavit, quae res parum ei successit.
 cf. § 22 et ad § 14.

§ 22 παραταξαμέναν κτέ] de or-
 dine verborum cf. ad § 14.

προσοίκων] hoc voc. alibi apud
 Demosthenem non invenitur, qui usurpat
 voc. πρόσχωρος vel ὕμορος cf. XIX. 244,
 XVIII. 241, Lortzing pg 56.

πλοῦν πεπλευκότων] figura ety-
 mologica. cf. ad § 2.

ἐκβῆναι οὐκ ὄν] Accusativus absolu-
 tus excipit Genitivum absolutum, saepe
 ita participia variis casibus inter se iun-
 guntur, cf. Lys. XII. 69 ubi vide Froh-
 berger, Isocr. IX. 85 ubi Schneider plu-
 rima exempla ex orationibus Isocratis
 collegit, Krüger (Sprachl.) § 56. 14. 2.
 Apud Romanos praesertim Livius hunc
 ordinem usurpat cf. XXII. 28. 1: neque
 enim quicquam eum fallebat et perfugis
 multa indicantibus et per suos exploran-
 tem, et V. 18. 5 cum annot. Weissenborn.

σασθαι, πολεμίας τῆς χώρας οὔσης καὶ περικαθημένων κύκλῳ τὸ
 τεῖχος καὶ ξένων μισθοφόρων καὶ βαρβάρων προσοίκων, ἀναγκαῖον
 ἦν ἐπ' ἀγκύρας ἀποσαλεύειν τὴν νύκτα μετεώρους, ἀσίτους καὶ
 ἀγρύπνους, φυλαττομένους μὴ τῆς νυκτὸς ἡμῖν ἐπιθῶνται αἱ Μα-
 23 ρωνιτῶν τριήρεις. ἔτι δὲ συνέβη τῆς νυκτὸς ὥρᾳ ἔτους ὕδωρ καὶ
 βροντὰς καὶ ἄνεμον μέγαν γενέσθαι (ὕπ' αὐτὰς γὰρ Πλειάδων
 δύσεις οἱ χρόνοι οὗτοι ἦσαν), ἐξ ὧν τίνα οὐκ οἶσθε ὧ ἄνδρες δικασ- 1214
 ταὶ τοῖς στρατιώταις ἀθυμίαν ἐμπεσεῖν; πόσῃν δέ μοι μετὰ ταῦτα
 ἀπόλειψιν γενέσθαι πάλιν, τῶν ἀρχαίων ναυτῶν ταλαιπωρουμένων

μισθοφόρων secl. Cobet. —

§ 23 ἔτι δὲ] ἐπεὶ δὲ S F Q. —

περικαθημένων] vulgo hoc verbum
 usurpatur sensu *obsidendi* urbem, sed
 hic significat *castra ponere*, illi enim
 milites conducticii et barbari socii sunt
 Maronitarum.

ἐπ' ἀγκύρας ἀποσαλεύειν] σα-
 λεύειν *circumagere, versare*, etiam intr.
circumagi, versari, imprimis de navi ventis
 iactata usurpatur cf. Soph. O. R. 23: πόλις
 γὰρ ἦδη ἄγαν σαλεύει, ubi Schol.: ἡ
 μεταφορὰ ἀπὸ τῶν χειμαζομένων νεῶν.
 ἀποσαλεύειν significat *extra portum, in*
alto mari esse, cf. Thuc. I. 137. 3. ἐπ' ἀγ-
 κύρας ἀποσαλεύειν: *in alto mari ad anco-*
ram consistere; etiam metaphorice utuntur
 scriptores e. g. ἐπ' ἀγκύραιν δυοῖν δρμεῖν τίνα
 ἔαν: *hanc conditionem alicui ferre ut optet,*
utrum hoc malit an illud cf. (Dem.) I. VI. 44.

μετεώρους, ἀσίτους καὶ ἀγρύπ-
 νους, φυλαττομένους μὴ κτέ] *Asyndeton*,
 quae figura in hac oratione
 non nisi hoc loco adhibetur, in orationi-
 bus Apollodori raro usurpatur cf. XLV.
 36, 39, XLVII 30, Sigg 1. l. pg. 418, De-
 mosthenes tamen hanc figuram valde amat.

Tiberius apud Spengel Rhett. Graec.
 III. 78 dicit de Demosthene: τῷ μὲν
 σχήματι κέχρηται ἢ κατ' ὄνομα εἰς πλεῖ-
 σθος, ἢ κατὰ κῶλον εἰς κάλλος, ἢ κατὰ
 κόμμα εἰς ἐνέργειαν, ἢ κατὰ τόπους εἰς
 λαμπρότητα. Nostrium est verborum asyn-
 deton, quod plerumque in enumerationibus
 adhibetur. cf. porro Straub l. l. pg. 119 sq.

§ 23 ὥρᾳ ἔτους] h. l. *autumnum*

significat, vulgo tamen de *aestate* usur-
 patur cf. Thuc. II. 52. 1, Dem. IV. 32,
 Plat. Legg. XII. pg. 989 F, Hesychius ὥρα
 ἔτους καιρὸς ἔτους, τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος.
 Moschopolus ἔτους ὥραν ἰδίως τὸ θέρος
 φασὶν οἱ Ἀττικοί. Sed etiam de aliis
 anni temporibus usurpant scriptores.

ὕδωρ καὶ βροντὰς καὶ ἄνεμον
 μέγαν γενέσθαι] cf. Herod. VIII. 12:
 ἐγένετο δὲ ὕδωρ τε ἄπλετον διὰ πάσης τῆς
 νυκτὸς καὶ σκληραὶ βρονταὶ G. H. Schaefer.

ὕπ' αὐτὰς γὰρ Πλειάδων δύ-
 σεως] Πλειάδες (in fabulis sunt filiae
 Atlantis et Pleiones) occidunt a. d. III
 Id. Nov. cf. Plin. H. N. XVIII. 31 (74),
 occasus ergo hiemis initium indicat ut
 ortus initium aestatis, cf. Hesiod. O. et D.
 383 sqq., 614 sqq., apud Romanos iis
 nomen fuit *Vergiliae* cf. Plaut. Amph. 275,
 Propert. I. 8. 10:

Et sit iners tardis navita Vergiliis.
 De ὑπό c. acc. ad determinandum tempus
 cf. Kühner (Gramm.) II². 1. pg. 454. III. 2.
 ἐξ ὧν κτέ] Interrogatio rhetorica, de
 qua vide ad § 1.

ταλαιπωρουμένων] *ταλαιπωρεῖν*
 proprie est: *labores, miseriae perferre* cff.
 Dem. II. 16. Aristoph. Lys. 1220:

ΘΕΡ. εἰ δὲ πάνν δεῖ τοῦτο δρᾶν

ὅμιν χαρίσασθαι, προσταλαιπωρή-
 σομεν,

XO. Χήμεις γε μετὰ σοῦ ξυνταλαι-
 πωρήσομεν.

Thuc V 73. 2, 74. 2.

μὲν πολλὰ, ὠφελουμένων δὲ βραχέα, ὅσα ἐγὼ δυναίμην ἐκάστῳ δανειζόμενος ἐπαρκέσαι πρὸς ᾧ πρότερον εἶχον παρ' ἐμοῦ, ἐπεὶ ὅ γε στρατηγὸς οὐδὲ τὸ ἐφ' ἡμέραν αὐτοῖς τροφὴν διαρκῆ ἐδίδου. καὶ ἤδη τρεῖς μῆνες ἐπετετριηράρχηντό μοι, καὶ οὐδέπω οὗτος ἤκεν ἐπὶ τὴν ναῦν, ἀλλ' ἐμισθοῦμην ναύτας ἀντὶ τῶν ἀπολιπόντων, δανειζόμενος ἀργύριον.

- 24 Μόνῳ τοίνυν τούτῳ τῶν ἄλλων διαδόχων οὐκ ἔστι πρόφασις ὑπολειπομένη, διότι οὐ πάσαι ἤκεν ἐπὶ τὴν ναῦν. ὁ γὰρ Εὐκτῆμων ὁ πεντηκόνταρχος, ὡς ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου ἀπεστάλη οἴκαδε ἀσθενήσας, ἐπειδὴ κατέπλευσε καὶ ἤκουσε τοῦτον ἐμοὶ διάδοχον καθεστηκότα, εἰδὼς τὸν τε χρόνον ἐξήκοντά μοι τῆς τριηραρχίας καὶ ἤδη ἐπιτριηραρχοῦντά με, παραλαβὼν Δεινίαν τὸν κηδεστὴν τὸν ἐμὸν προσέρχεται αὐτῷ ἐν τῷ δεῖγματι, καὶ ἐκέλευεν αὐτὸν

§ 24 ἐκέλευεν] ἐκέλευσεν pr. S. — διδομένῳ] διδομένου S. —

Etiam significat: *defatigare, affligere* cf. Isoer. VIII. 19 ὁ πόλεμος — πάντας τρόπους τεταλαιπώρικεν ἡμᾶς, dehinc passive usurpatur, cf. Dem. XVIII. 19. ταλαιπωρουμένων μὲν πολλὰ, ὠφελουμένων δὲ βραχέα] Antithesis, de qua figura dicit Aristot. Rhet. III. 9 (Spengel Rh. Gr. I. 137): ἡδεῖα δ' ἐστὶν ἡ τοιαύτη λέξις, ὅτι τάναντία γνωριμώτατα καὶ παρ' ἄλληλα μᾶλλον γνώριμα καὶ ὅτι ἔοικε συλλογισμῷ· ὁ γὰρ ἑλεγχος συναγωγὴ τῶν ἀντικειμένων ἐστίν. Haec ultima verba pertinent ad antithesin sententiarum, quales invenies §§ 1 et 64 nostrae orationis cf. porro Blass. l. l. III. I. pg. 139 sqq., Volkmann² pg. 485 sqq. et Straub pg. 142 sqq.

πολλὰ — βραχέα] cf. de adverbii plurali numero adhibitibus Cobet N. L. pg. 268 sq.

ἐπαρκέσαι] i. q. βοηθῆσαι, voc. praeter hunc locum semel apud Demosthenem reperiuntur nempe XVIII. 268, sic mox διαρκῆ, etiam III, 33.

τὸ ἐφ' ἡμέραν] *quotidie*, monet G. H. Schaefer haec verba referenda esse ad ἐδίδου, non ad τροφὴν. Cibus in diem est ἡ ἐφ' ἡμέραν τροφή, ut Eur. Elect. 429 dicit τὴν ἐφ' ἡμέραν βοράν, cf. ad § 13 τὸ κατ' ἐμέ.

§ 24 τοίνυν] porro, cf. ad § 7.

διότι] *quare*, ita etiam § 34, XLVII. 20 et apud Demosthenem IV. 22, XXXVI. 53, cf. porro Isoer. XXI. 5, Lys. III. 17, XIII. 71, vide de usu huius coniunctionis Lortzing pg. 64 sq.

ὁ γὰρ Εὐκτῆμων κτέ] cf. ad § 14. Quantum absit ab arte Demosthenis orator noster, ex hoc enuntiato maxime patet, ordo verborum obscurus est atque re vera onerosus et turbatus conglomeratis participiis cum enuntiatis secundariis coniunctis. cf. de tali congerie participiorum ad § 22 ὅν.

ἐπειδὴ] haec particula oratori nostro in deliciis est, semel et vicies in hac or. invenitur, et in aliis autem orationibus nostri bis et septuagies; cf. de inopia particularum apud nostrum Lortzing pg. 33.

κηδεστής] *affinis*, plerumque *levir* apud Atticos, h. l. est *socer*. Apollodorus in matrimonium duxerat filiam Diniae, et postea Theomnestus, Diniae filius, Apollodori filiam uxorem duxit, ut patet ex LIX. 2.

προσέρχεται — ἐκέλευεν] Praesens historicum exceptum Imperfecto, quae structura apud Demosthenem saepe invenitur.

δεῖγματι] *δειγμα* basilica in Piraeo

- ὡς τάχιστα ἐπὶ τὴν ναῦν ἀποπλεῖν, ὡς τῶν ἀναλωμάτων πολλῶν
 ὄντων, ἃ καθ' ἡμέραν ἐκάστην πρὸς τῷ παρὰ τοῦ στρατηγοῦ
 25 σιτηρεσίῳ εἰς τὴν ναῦν διδομένῳ ἀνηλίσκετο, καθ' ἕκαστον αὐτῷ
 διεξιὼν τοὺς τε μισθοὺς τοὺς τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ τοῖς ἐπιβάταις κατὰ
 μῆνα διδομένους, τοῖς τε ναύταις οὕς αὐτὸς ἐκ τῆς Λαμψάκου
 ἐμισθώσατο, καὶ τοῖς ὕστερον ἐπεμβᾶσιν ἀντὶ τῶν ἀπολιπόντων,
 ἔτι δὲ ὁ τῶν ἀρχαίων ναυτῶν ἐκάστῳ προσέθηκα δεηθέντι, ἐπειδὴ
 μοι ὁ χρόνος ἐξῆκε τῆς τριηραρχίας, καὶ τᾶλλα ὅσα ἦν τὰ καθ'
 ἡμέραν ἐκάστην ἀναλίσκόμενα εἰς τὴν ναῦν, οὐκ ἀπείρως ἔχων
 διὰ γὰρ ἐκείνου πεντηκονταρχοῦντος καὶ ἡγοράζετο καὶ ἀνηλίσκετο. 1215
 26 καὶ περὶ τῶν σκευῶν ἔφραζεν αὐτῷ, ὅτι ἴδια ἔχοιμι καὶ δημόσιον
 οὐδέν· ὡς οὖν, ἔφη, ἢ πείσω ἐκείνον διανοοῦ, ἢ σκεύη ἔχων σαυτῷ

§ 25 ἐπειδὴ μοι v.] ἐπειδὴ μου S Dindorf —

sita cf. Harpocr. s. v.: κυρίως μὲν τὸ
 δεικνύμενον ἄφ' ἐκάστου τῶν πωλουμένων
 ἤδη δὲ τόπος τις ἐν τῇ Ἀθηναίων ἐμπορίᾳ,
 εἰς ὃν τὰ δείγματα ἐκομίζετο, οὕτως
 ἐκαλεῖτο, ubi hunc locum designat. Schol.
 ad Aristoph. Eq. 979: ἐκεῖ οἱ ἔμποροι τὰ
 δείγματα τῶν πωλουμένων ἐτίθεσαν. Pol-
 lux IX. 34, (Dem.) XXXV, 29 ubi vide de
 Haan, diss. pg. 51. Wachsmuth, Die Stadt
 Athen I pg. 106 sq.

§ 25 καθ' ἕκαστον αὐτῷ διεξιὼν
 τοὺς τε μισθοὺς κτέ] distributive hoc
 καθ' ἕκαστον additur obiectis verbi διεξιὼν;
 saepe Demosthenes id quod vel subiectum
 vel obiectum esse debebat quasi per attrac-
 tionem coniungit cum formula καθ' ἕκασ-
 τον, cf. I. 14, II. 24, IV. 20: καθ'
 ἕκαστον τούτων διεξιὼν χωρὶς (ubi vide
 Sauppe in editione sua Demosthenis. I.
 pg. 18), IX. 22: καθ' ἕν οὕτως περικόπ-
 τειν καὶ λωποδυτεῖν τῶν Ἑλλήνων.

τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ τοῖς ἐπιβά-
 ταις] Sic semper socios navales nominat,
 nonnunquam addit ναύτας, de discrimine
 inter hos cf. ad § 32.

ἔτι δὲ ὁ τῶν ἀρχαίων ναυτῶν
 ἐκάστῳ προσέθηκα] quae ipse enu-
 merat § 13 et § 18.

οὐκ ἀπείρως ἔχων] redit § 49. cf.
 de hoc usu verbi ἔχειν cum adverbis

conditionem indicantibus Krüger (Sprachl.)
 § 52. 2. 2.

ἡγοράζετο] ἀγοράζειν primum sig-
 nificat ἐν τῇ ἀγορᾷ διατρίβειν cf. Thuc.
 VI. 51. 1. c. Schol., Aristoph. Lysistr.
 633:

ἀγοράσω τ' ἐν τοῖς ὅπλοις ἐξῆς Ἀρι-
 στογείτονι,

ubi Schol. ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ ἀγορᾷ δια-
 τρίβω μετὰ Ἀριστογείτονος. Deinde
 vero vulgo idem valet quod ὠνεῖσθαι
 ut h. l. cf. Harpocr. s. v. ἀγοράσαι ἀντὶ
 τοῦ ὠνήσασθαι Ὑπερίδης ἐν τῷ Δηλιακῷ
 cf. Hyp. fragm. 74: ὅτι ἱερεῖα ἀγοράσοντες
 οἱ ἄνθρωποι διέβησαν εἰς τὴν Ῥήνειαν.

§ 26 ὅτι ἴδια ἔχοιμι καὶ δημό-
 σιον οὐδέν] iam repetita § 27 cf. ad § 7.

ὡς οὖν, ἔφη, ἢ πείσω ἐκείνον
 διανοοῦ κτέ] his verbis subito orator
 in orationem directam transit. Transitus
 hic in rebus magni momenti aptus est
 ad ornandam et variandam orationem,
 eoque facta tanquam verbis efflinguntur,
 quare epici et rerum scriptores, imprimis
 Xenophon, hunc dicendi morem in deli-
 ciis habent. Attamen etiam hac in re
 omne nimium nocet, noster hunc tropum
 etiam in rebus minoris momenti adhibens
 modum excessit. cf. huius orationis §§ 34
 sqq., 39 sq., 48 sq. et XLVII. 50, 57,

ἀνάπλει. οἶμαι δέ σοι, ἔφη, αὐτὸν οὐδὲν διοίσεσθαι· ὀφείλει γὰρ ἀργύριον ἐκεῖ, ὃ διαλῦσαι βουλήσεται ἐκ τῆς τιμῆς τῶν σκευῶν. ἀκούσας δ' οὗτος ταῦτα τοῦ τ' Εὐκτῆμονος καὶ τοῦ Δεινίου τοῦ κηδεστοῦ τοῦ ἐμοῦ, περὶ μὲν ὧν ἔλεγον αὐτῷ οὐδὲν αὐτοῖς ἀποκρίνεται, γελάσαντα δ' ἔφασαν αὐτὸν εἰπεῖν ἄρτι μῦς πίττης
 27 γεύεται· ἐβούλετο γὰρ Ἀθηναῖος εἶναι.· ἐπειδὴ τοίνυν τοῦ Εὐκτῆμονος καὶ τοῦ Δεινίου ἀκούσας οὐδὲν ἐφρόντιζε, πάλιν αὐτῷ προσέρχονται ὕστερον Πυθόδωρός τε ὁ Ἀχαρνεὺς καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Λευκονοεὺς, ἐπιτιῆδαιοι ὄντες ἐμοὶ καὶ φίλοι, καὶ ἐκέλευον αὐτὸν ἐπὶ τε τὴν ναῦν ἀπιέναι ὡς διάδοχον ὄντα, καὶ περὶ τῶν σκευῶν
 28 ἔφραζον αὐτῷ, ὅτι ἴδια ἔχοιμι ἅπαντα καὶ δημόσιον οὐδέν· εἰ μὲν οὖν ἐκείνοις ἐθέλεις χρῆσθαι, κατὰλιπε· ἔφασαν Ἀργύριον αὐτοῦ,

§ 28 ἐθέλεις] θέλεις pr. S, ε in margine addito a m. pr. — χρῆσθαι] χρῆσασθαι A. —

69, LII. 5 sq., 8—11, LIII. 11 sq., LIX. 70, 82, 110 sq. Demosthenes admodum raro nec nisi in rebus maioris momenti hunc tropum usurpat. cf. Sigg. l.l. pg. 420 Lortzing l.l. pg. 40 sq.

ἀκούσας δ' οὗτος ταῦτα] tali modo etiam incipiunt nova enuntiata §§ 31, 34, 36, 37, 40, 49, 56, quae inopiam oratoris manifestam faciunt.

ἄρτι μῦς πίττης γεύεται] pro-verbium ἐπὶ τῶν ὀψέ εἰς ἀίσθησιν ἐρχομένων ἐν οἷς εἰσιν Hesych. s. v. μῦς, Diogen. 2. 64.

ἐβούλετο γὰρ Ἀθηναῖος εἶναι] Pater Apollodori Pasio et posterī eius κατὰ ψήφισμα cives sunt facti cf. (Dem.) LIX. 2, XLVI. 15. LIII. 18. Polyclis responsa brevitate distinguuntur ab ambagibus Apollodori, ut Blass animadvertit l.l. III. 1, pg. 471.

§ 27 ἐπιτιῆδαιοι ὄντες ἐμοὶ καὶ φίλοι] adiectiva sunt cognominata cf. Cic. Part. Orat. XV. 53. Blass. l.l. III. 1. 93, copiose hoc de usu disseruit et Straub pg. 122 sqq., qui pg. 124 multis exemplis ostendit Demosthenem „verba percipiendi, cognoscendi, deliberandi, cogitandi, dicendi, fallendi, decipiendi duplicare.” In hac oratione semel modo verba sunt duplicata § 49 διαχλευάσαντος —

καὶ ἀπειλήσαντος, semel occurrunt substantiva cognominata § 3 πράγματα καὶ ἀπορίας, quater adiectiva, nempe praeter hunc locum § 64 ter: εὐτακτον καὶ χρήσιμον, χρηστοῖς καὶ εὐτάκτοις, πονηροῖς καὶ ἀκοσμοῦσιν, bis adverbia cognominata § 7 κάλλιστα καὶ διαπρεπέστατα et 66 ὁρθῶς καὶ δικαίως. cf. Uhle l.l. pg. 60 Sigg. l.l. pg. 418 sq. Haec figura a Demosthene valde frequenter usurpatur, et nonnunquam tria nomina coniunguntur cf. IV. 36 ἄτακτ' ἀδιόρθωτ' ἀόρισθ' ἅπαντα et III. 40 ἄχρηστ' ἄπρακτ' ἀνόνητα. Noster contra raro utitur illa cf. porro Rehdantz Ind. I s. v. Erweiterung, ubi exempla abundant.

§ 28 εἰ μὲν οὖν ἐκείνοις ἐθέλεις χρῆσθαι — κατὰλιπε — καὶ μὴ διακινδύνευε — ἵνα λύσωνται κτέ] h. l. ex oratione directā in indirectam transit orator, cuius rei nusquam alibi exemplum inveni, G. H. Schaefer iungere vult ἔφασαν ἵνα λύσωνται, haec verba igitur ut explicationem interpretatur oratoris ad verba Pythodori et Apollodori, qua in sententia non sto. Apollodorus vel is qui pro eo hanc orationem scripsit, tempore, quo est habita haec oratio, demonstrat nondum peritum fuisse fori et artis rhetoricae, praesertim in hac

καὶ μὴ διακινδύνευε ἐκεῖσε ἄγων, ἵνα λύσωνται μοι τὸ χαρίον, ἀποδόντες Ἀρχένεω καὶ Θρασυλόχῳ τριάκοντα μνᾶς. περὶ δ' ἀποτριβῆς τῶν σκευῶν, ἤθελον αὐτῷ γράμματα γράφειν, καὶ ἐγγυηταὶ αὐτοὶ γίγνεσθαι ὑπὲρ ἐμοῦ, ἢ μὴν ἔσεσθαι αὐτῷ ὃ τι ἂν καὶ τοῖς ἄλλοις τριηράρχοις πρὸς τοὺς διαδόχους. ὥς οὖν πάντα ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

- 29 Ἐκ πολλῶν τοίνυν τεκμηρίων οἶμαι ὑμῖν ἐπιδείξειν Πολυκλέα, ὅτι οὔτε αὐτόθεν διενοεῖτο παραλαμβάνειν παρ' ἐμοῦ τὴν ναῦν, οὔτ', ἐπειδὴ ὕφ' ὑμῶν καὶ τοῦ ψηφίσματος τοῦ ὑμετέρου ἠναγκάσθη 1216 ἐπὶ τὴν ναῦν ἀπιέναι, ἐλθὼν ἠθέλησέ μοι διαδέξασθαι αὐτήν. οὐ-

Ἀρχένεω] αρχενεω S. — post διαδόχους Blass om. ἢ cum A, coll. LIII. 12. — ταῦτα om. S, πάντα om. F Q. —

§ 29 τοίνυν Blass pro μὲν τοίνυν.

oratione amat transitum ab oratione indirecta in orationem directam, et in narrando ordo verborum eum fefellit.

Ἰνα] coniunctione finali semper noster utitur Ἰνα in hac oratione, ὅπως rarissime in aliis usurpat cf. XLVII. 19, 30, LIII. 13; Ἰνα in hac oratione decies novies et in aliis semel et sexagies invenitur. Apud Demosthenem ipsum multo saepius invenimus usurpatam coniunctionem Ἰνα quam ὅπως, e.g. in XVIII Ἰνα quinques et vices, ὅπως tamen septies, in XIX Ἰνα quater et quadragies, ὅπως novies et decies. Adverbium ὅπως apud nostrum tantum semel occurrit LII. 11, apud Demosthenem multo frequentius cf. e.g. XVIII 159, 208, 269, XIX 165, 169, 249, 272, 308. cf. de discrimine inter coniunctiones Ἰνα et ὅπως Kühner (Gramm.) II². 2. pg. 890 et 894, l. an. 1.

Ἰνα λύσωνται μοι τὸ χαρίον] quod, ut § 13 narravit, oppigneraverat, ut haberet quod inter nautas divideret.

γράμματα γράφειν] scriptum edere.

ἢ μὴν] de usu huius formulae in oratione directa vel indirecta apud imprecationes cf. Kühner (Gramm.) II² 2 pg. 689. 4.

§ 29 ἐκ πολλῶν τοίνυν τεκ-

μηρίων] Orator potest causam confirmare et probationibus inartificialibus (πίστεις ἄτεχνοι vocatae ab Aristot.) et artificialibus (πίστεις ἔντεχνοι). Cic. de Orat. II. 27. 116 inter probationes inartificiales enumerat: omnes res, quae non excogitantur ob oratore, sed in re positae ratione tractantur: ut tabulae, testimonia, pacta, conventa, quaestiones, leges, senatus consulta, res iudicatae, decreta, responsa et reliqua, si quae sunt, quae non ab oratore pariuntur.

Probatione artificiali sive argumentatione res probabilis redditur, quae testimoniis vera esse demonstratur, haec sunt apud nostrum τεκμήρια, quae tamen a narratione ab eo non distinguuntur cf. etiam § 41 et 57. cf. Blass. l.l. III. 1. pg. 470. Copiose hanc rem tractavit Volkman² pg. 176 sqq., 190 sqq.

ἐπιδείξειν Πολυκλέα, ὅτι — διενοεῖτο κτέ] Anticipatio cf. ad § 2.

αὐτόθεν] dissentiunt inter se interpretes de sensu huius vocabuli, Reiske vertit: cum adhuc hic, Athenis, in urbe esset, Wolf: tunc, G. H. Schaefer: Confestim, qui verum vidit.

οὗτος γὰρ ἐπειδὴ κτέ] Orator perspicuitati studens, se ipsum interpellat

τος γὰρ ἐπειδὴ ἀφίκετο εἰς Θάσον ἤδη μου τέταρτον μῆνα ἐπιτρι-
 ηρχοῦντος, παραλαβὼν ἐγὼ μάρτυρας τῶν τε πολιτῶν ὡς ἐδυνάμην
 πλείστους καὶ τοὺς ἐπιβάτας καὶ τὴν ὑπηρεσίαν, προσέρχομαι αὐτῷ
 ἐν Θάσῳ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ ἐκέλευον αὐτὸν τὴν τε ναῦν παραλαμ-
 βάνειν παρ' ἐμοῦ ὡς διάδοχον ὄντα, καὶ τοῦ ἐπιτετριηραρχημένου
 30 χρόνου ἀποδιδόναι μοι τὰναλώματα. λογίσασθαι δ' ἤθελον αὐτῷ
 καθ' ἕκαστον, ἕως μοι μάρτυρες παῖσαν τῶν ἀνηλωμένων οἳ τε
 ναῦται καὶ οἱ ἐπιβάται καὶ ἡ ὑπηρεσία, ἵν' εἴ τι ἀντιλέγοι εὐθύς
 ἐξελέγχοιμι. οὕτω γὰρ μοι ἀκριβῶς ἐγγράπτο, ὥστ' οὐ μόνον
 αὐτά μοι τὰναλώματα ἐγγράπτο, ἀλλὰ καὶ ὅποι ἀνηλώθη καὶ τί
 ποιοῦντων, καὶ ἡ τιμὴ τίς ἦν καὶ νόμισμα ὁποδαπὸν, καὶ ὁπόσου ἡ
 καταλλαγή ἦν τῷ ἀργυρίῳ, ἵν' εἴη ἀκριβῶς ἐξελέγξαι με τῷ
 31 διαδόχῳ, εἴ τι ἡγοῖτο ψευδῶς αὐτῷ λογίζεσθαι. ἔτι δὲ καὶ πίστιν
 αὐτῷ ἐπιθείς ἡθέλησα λογίσασθαι τὰ ἀνηλωμένα. προκαλουμένου

§ 30 τί ποιοῦντων] ὅ, τι ποιοῦντων A. — ὁποδαπὸν Cobet] cett. ποδαπόν. — ὁπόσου]
 Blass mavult πόσου. — ψευδῶς cod. Marcianus 416, prob. v. Herwerden] ψεύδος cett. —

§ 31 προκαλουμένου] προκαλουμένου S. —

et institutum praeterit, nam genitivo ab-
 soluto totum ordinem turbavit.

τέταρτον μῆνα ἐπιτριηρα-
 χοῦντος] ergo mense Ianuario anni
 360 a. C. n.

§ 30 οὕτω γὰρ ἀκριβῶς κτέ] Po-
 lysyndeton, cf. ad § 15.

μοὶ ἀκριβῶς ἐγγράπτο.] Dati-
 vus nominis agentis, plerumque pronomi-
 nis personalis pro ὑπό c. gen. apud Per-
 fectum et Plusqpf. passivum usitatissimus
 est. Demosthenes praecipue hunc casum
 adhibet ad verbum πράττειν, et ita alii
 oratores, Aeschines, Lysias, Isocrates,
 Isaeus, deinde ad verba synonyma: ποιεῖν,
 ἐργάζεσθαι, πονεῖν, et ad λέγειν, γράφειν
 et nonnulla alia cf. Karlowa (Bemerkungen
 cett. Progr. gymn. Pless. 1883) pg. 9 sqq.
 Parum eleganter illud ἐγγράπτο statim
 iteratum est, quale quid Demosthenes non
 commisisset.

καὶ τί ποιοῦντων] Scil. τῶν ναυτῶν.

καταλλαγή] Collybus, lucrum argen-
 tarii Pollux vocat ἀλλαγήν cf. VII. 170:
 ὁ νῦν κόλλυβος ἀλλαγή, καὶ τὸ καταλ-
 λάττειν τὸ νόμισμα et III. 84: καταλ-
 λάττειν de nummis permutandis dicitur,

inprimis si pro maioribus accipias minores.
 Bekk. Anecd. pg. 271. 9. Variam rem
 nummariam saepe argentariis locum dare,
 ut dolose magnum lucrum facerent cf.
 fragm. Diphili Πολυπράγμονος apud Athen.
 VI. 225. B:

Ἐπειτά γ' ἂν τὰργύριον αὐτῷ καταβάλλης
 ἐπράξαιτ' Ἀθηνῶν, ἂν δ' αὐτὸν δέη
 κέρματ' ἀποδοῦναι, προσπατέδωκεν Ἀττι-
 κὰς.

κατ' ἀμφότερα δὲ τὴν καταλλαγήν ἔχει.

Cic. in Verr. III. 78. 181: ex omni
 pecunia, quam aratoribus solvere debuisti,
 certis nominibus deductiones fieri solebant:
 primum pro spectatione et collybo, deinde
 pro nescio quo cerario.

§ 31 πίστιν ἐπιθείς] πίστιν ἐπιτι-
 θέναι sensu iure iurando confirmare, non
 nisi in orationibus subditiis invenitur
 cf. XXIX. 26, 33, 54, 56, 57, XLIX. 42,
 43, LII. 28. Demosthenes semper utitur
 ὁμόσαι. Modo LIV. 42 invenitur: πάνθ'
 ὅσ' ἐστὶ δίκαι' ἐπιδείξαντος ἐμοῦ καὶ
 πίστιν προσθέντος ὑμῖν, ubi πίστιν προσ-
 τιθέναι significat: polliceri se haec iure iu-
 rando confirmaturum. cf. Lortzing pg. 61.
 προκαλουμένου δέ μου ταῦτα]

δέ μου ταῦτα, ἀπεκρίνατό μοι ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλει ὦν λέγοιμι.
ἐν δὲ τούτῳ ὑπηρετῆς ἦκων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ ἐμοὶ παρήγγελλεν
ἀνάγεσθαι, οὐ τούτῳ τῷ διαδόχῳ, οὐ ἡ λητουργία ἤδη ἐγίγνετο·
τούτου δὲ τὸ αἴτιον ἐγὼ ὑμᾶς προϊόντος τοῦ λόγου διδάξω. τότε
32 μὲν οὖν μοι ἐδόκει ἀνάγεσθαι καὶ πλεῖν οἱ ἐκέλευεν· ἐπειδὴ δὲ
κατέπλευσα πάλιν εἰς Θάσον, ἐλκύσας τὰ πλοῖα εἰς Στρώμην, οἱ 1217
προσέταξεν ὁ στρατηγός, κελεύσας τοὺς ναύτας ἐν τῇ νηὶ μένειν
καὶ τοὺς ἐπιβάτας καὶ τὴν ὑπηρεσίαν, ἐκβὰς αὐτὸς πορεύομαι ἐπὶ
τὴν οἰκίαν οὗ κατήγετο Τιμόμαχος ὁ στρατηγός, βουλόμενος κἀ-
κείνου ἐναντίον παραδιδόναι τὴν ναῦν Πολυκλεῖ τούτῳ πλήρη.

τῷ διαδόχῳ insiticia esse suspicatur v. Herwerden Mnem. 1875.

§ 32 extr. τούτῳ Blass cum Cobet] τούτῳ codd.

cum me offerrem haec facturum. προκα-
λεῖσθαι et πρόκλησις significant in iudicio
et: Se offerre ad iusiurandum, et: poscere
adversarium cff. oratores passim.

In nonnullis orationibus Pseudo-De-
mosthenicis crasis non est adhibita:
προκαλοῦμην XLVI. 21, προκαλεσάμην
XLII. 19, XLVIII. 34, XLIX. 65. LIX,
120, 123.

ἀπεκρίνατό μοι ὅτι] Karlowa
animadvertit verbum ἀποκρίνεσθαι sem-
per coniungi c. coni. ὅτι apud Demos-
thenem, Lysiam, Isocratem, Isaeum, ex-
cepto Ps. Dem. Ep. 3. 16, Aeschinem bis
in oratione indirecta post coni. ὅτι. In-
finitivo uti. cf. II. 155: ἀπεκρίνατο ὅτι —
εἴη διημαρτηκὼς οὐδὲν γὰρ ἂν τοιοῦτον
πρᾶξαι, III. 104: ἀπεκρίνατο ὅτι —
οὐδὲν δέοιτο, τὸ δὲ τέλαντον εἰσπράτ-
τειν cf. Bemerkungen progr. Pless. pg. 2.
οὐδὲν ὦν] cf. ad § 3 ἐκάστῳ οἷς.

τούτου δὲ τὸ αἴτιον ἐγὼ ὑμᾶς
προϊόντος τοῦ λόγου διδάξω] haec
orator § 43 exponit, iisdem verbis LIX.
20 et XXXIII. 3, XLIV. 5 profitetur ac-
cusator se postea aliquid expositurum esse.

§ 32 ἐπειδὴ — εἰς Στρώμην] cf.
§ 21 sq.

τοὺς ναύτας ἐν τῇ νηὶ μένειν
καὶ τοὺς ἐπιβάτας καὶ τὴν ὑπηρεσίαν] hoc loco et § 35 et § 36 tria
genera sociorum navalium enumerat,
ναῦται sunt remiges, quibus etiam no-

men est πλήρωμα cf. § 35 et § 15 huius
orationis ὅσῳ γὰρ — ἐπληρωσάμην τὴν
ναῦν ἐρετῶν ἀγαθῶν, Iys. XXI. 10. ἐπι-
βάται sunt milites classiarii, et ὑπηρετῆς
sive ἡ ὑπηρεσία sunt ceteri ministri inter
quos gubernator, cf. Lys. l. l. παρεσ-
κευάσμην δὲ καὶ τὸ πλήρωμα πρὸς ἐκεί-
νον καὶ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν ἀκόλουθον.
cf. (Dem.) LI. § 5 et 6. Kirchhoff, Abhd.
Berl. Akad. 1865 pg. 81 sqq. quem librum
inspicere tamen mihi non contigit, Thum-
ser, de civium Atheniensium muneribus
pg. 60. A. 1. Hermann, Gr. Antiq. I^o.
2 pg. 700, Busolt in Iw. Müller, Handb.
IV. 1 pg. 196 sq.

οὗ κατήγετο Τιμόμαχος] quo
Timomachus deverterat, etiam § 37 hoc
sensu, cf. ad § 6.

Πολυκλεῖ τούτῳ] Pron. οὗτος
plerumque sine articulo veteres addunt
nomini, et ante et post nomen ponunt.
Cf. Dem. XVIII. 114: εἴθ' οὗτος δὲ Νεο-
πτόλεμος, XIX. 2, XLIII. 26. Aristoph.
Ach. 130: ἐμοὶ σὺ ταυταστὶ λαβὼν δι-
τὰ δραχμάς (ubi vide van Leeuwen),
Vesp. 262 Ran. 170. Aristophanes etiam
post ὅδ' et ὅδε articulum omittit cf. Ach.
336: ἀπολεῖς ἄρ' ὀμύλῃκα τόνδε φιλαν-
θρακέα, 908, Eccl. 27, Eq. 1166, Vesp.
1132: τὴνδ' ὃν χλαῖναν ἀναβαλοῦ νεα-
νικῶς. Cob. V. I. pg. 229. Demosthenes
ὅδ' adiective positum non nisi cum ar-
ticulo usurpat.

τος γὰρ ἐπειδὴ ἀφίκετο εἰς Θάσον ἤδη μου τέταρτον μῆνα ἐπιτρι-
 ηραρχούντος, παραλαβὼν ἐγὼ μάρτυρας τῶν τε πολιτῶν ὡς ἐδυνάμην
 πλείστους καὶ τοὺς ἐπιβάτας καὶ τὴν ὑπηρεσίαν, προσέρχομαι αὐτῷ
 ἐν Θάσῳ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ ἐκέλευον αὐτὸν τὴν τε ναῦν παραλαμ-
 βάνειν παρ' ἐμοῦ ὡς διάδοχον ὄντα, καὶ τοῦ ἐπιτετριηραρχημένου
 30 χρόνου ἀποδιδόναι μοι τἀναλώματα. λογίσασθαι δ' ἤθελον αὐτῷ
 καθ' ἕκαστον, ἕως μοι μάρτυρες παρῆσαν τῶν ἀνηλωμένων οἳ τε
 ναῦται καὶ οἱ ἐπιβάται καὶ ἡ ὑπηρεσία, ἵν' εἴ τι ἀντιλέγοι εὐθὺς
 ἐξελέγχοιμι. οὕτω γὰρ μοι ἀκριβῶς ἐγγέγραπτο, ὥστ' οὐ μόνον
 αὐτά μοι τἀναλώματα ἐγγέγραπτο, ἀλλὰ καὶ ὅποι ἀνηλώθη καὶ τί
 ποιοούντων, καὶ ἡ τιμὴ τίς ἦν καὶ νόμισμα ὀποδαπόν, καὶ ὀπόσου ἡ
 καταλλαγὴ ἦν τῷ ἀργυρίῳ, ἵν' εἴη ἀκριβῶς ἐξελέγξαι με τῷ
 31 διαδόχῳ, εἴ τι ἡγοῖτο ψευδῶς αὐτῷ λογιζέσθαι. ἔτι δὲ καὶ πίστιν
 αὐτῷ ἐπιθείς ἠθέλησα λογίσασθαι τὰ ἀνηλωμένα. προκαλουμένον

§ 30 τί ποιοούντων] ὅ, τι ποιοούντων A. — ὀποδαπόν Cobet] cett. ποδαπόν. — ὀπόσου] Blass mavult πόσου. — ψευδῶς cod. Marcianus 416, prob. v. Herwerden] ψευδός cett. —

§ 31 προκαλουμένον] προσκαλουμένου S. —

et institutum praeterit, nam genitivo ab-
 soluto totum ordinem turbavit.

τέταρτον μῆνα ἐπιτριηρα-
 ροῦντος] ergo mense Ianuario anni
 360 a. C. n.

§ 30 οὕτω γὰρ ἀκριβῶς κτέ] Pol-
 lysyndeton, cf. ad § 15.

μοὶ ἀκριβῶς ἐγγέγραπτο.] Dati-
 vus nominis agentis, plerumque pronomi-
 nis personalis pro ὑπό c. gen. apud Per-
 fectum et Plusqpf. passivum usitatissimus
 est. Demosthenes praecipue hunc casum
 adhibet ad verbum πράττειν, et ita alii
 oratores, Aeschines, Lysias, Isocrates,
 Isaeus, deinde ad verba synonyma: ποιεῖν,
 ἐργάζεσθαι, πονεῖν, et ad λέγειν, γράφειν
 et nonnulla alia cf. Karlowa (Bemerkungen
 cet. Progr. gymn. Pless. 1883) pg. 9 sqq.
 Parum eleganter illud ἐγγέγραπτο statim
 iteratum est, quale quid Demosthenes non
 commisisset.

καὶ τί ποιοούντων] Scil. τῶν ναυτῶν.

καταλλαγὴ] Collybus, lucrum argen-
 tarii Pollux vocat ἀλλαγὴν cf. VII. 170:
 ὁ νῦν κόλλυβος ἀλλαγὴ, καὶ τὸ καταλ-
 λάττειν τὸ νόμισμα et III. 84: καταλ-
 λάττειν de nummis permutandis dicitur,

inprimis si pro maioribus accipias minores.
 Bekk. Anecd. pg. 271. 9. Variam rem
 nummariam saepe argentariis locum dare,
 ut dolose magnum lucrum facerent cf.
 fragm. Diphili Πολυπράγμονος apud Athen.
 VI. 225. B:

Ἐπειδὴ γ' ἂν τὰργύριον αὐτῷ καταβάλλης
 ἐπράξαι' Ἀλγίναιον, ἂν δ' αὐτὸν δέη
 κέρματ' ἀποδοῦναι, προσάπιδωκεν Ἀττι-
 κάς.

κατ' ἀμφότερα δὲ τὴν καταλλαγὴν ἔχει.

Cic. in Verr. III. 78. 181: ex omni
 pecunia, quam aratoribus solvere debuisti,
 certis nominibus deductiones fieri solebant:
 primum pro spectatione et collybo, deinde
 pro nescio quo cerario.

§ 31 πίστιν ἐπιθείς] πίστιν ἐπιτι-
 θέναι sensu iure iurando confirmare, non
 nisi in orationibus subditiis invenitur
 cf. XXIX. 26, 33, 54, 56, 57, XLIX. 42,
 43, LII. 28. Demosthenes semper utitur
 ὁμόσαι. Modo LIV. 42 invenitur: πάνθ'
 ὅσ' ἐστὶ δίκαι' ἐπιδείξαντος ἐμοῦ καὶ
 πίστιν προσθέντος ὑμῖν, ubi πίστιν προσ-
 τίθεναι significat: polliceri se haec iure iu-
 rando confirmaturum, cf. Lortzing pg. 61.

προκαλουμένου δέ μου ταῦτα]

δέ μου ταῦτα, ἀπεκρίνατό μοι ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλοι ὧν λέγοιμι. ἐν δὲ τούτῳ ὑπηρετῆς ἦκων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ ἐμοὶ παρήγγελλεν ἀνάγεσθαι, οὐ τούτῳ τῷ διαδόχῳ, οὐ ἡ λητουργία ἤδη ἐγίγνετο· τούτου δὲ τὸ αἴτιον ἐγὼ ὑμᾶς προϊόντος τοῦ λόγου διδάξω. τότε 32 μὲν οὖν μοι ἐδόκει ἀνάγεσθαι καὶ πλεῖν οἱ ἐκέλευεν· ἐπειδὴ δὲ κατέπλευσα πάλιν εἰς Θάσον, ἐλκύσας τὰ πλοῖα εἰς Στρώμην, οἱ 1217 προσέταξεν ὁ στρατηγός, κελεύσας τοὺς ναύτας ἐν τῇ νηὶ μένειν καὶ τοὺς ἐπιβάτας καὶ τὴν ὑπηρεσίαν, ἐκβὰς αὐτὸς πορεύομαι ἐπὶ τὴν οἰκίαν οὗ κατήγετο Τιμόμαχος ὁ στρατηγός, βουλόμενος κἀκείνου ἐναντίον παραδιδόναι τὴν ναῦν Πολυκλεῖ τούτῳ πλήρη.

τῷ διαδόχῳ insiticia esse suspicatur v. Herwerden Mnem. 1875.

§ 32 extr. τούτῳ Blass cum Cobet] τούτῳ eodd.

cum me offerrem haec facturum. προκαλεῖσθαι et πρόκλησις significant in iudicio et: Se offerre ad iusiurandum, et: poscere adversarium eff. oratores passim.

In nonnullis orationibus Pseudo-Demosthenicis oras non est adhibita: προκαλούμενη XLVI. 21, προκαλεσάμενη XLII. 19, XLVIII. 34, XLIX. 65, LIX. 120, 123.

ἀπεκρίνατό μοι ὅτι] Karlowa animadvertit verbum ἀποκρίνεσθαι semper coniungi c. coni. ὅτι apud Demosthenem, Lysiam, Isocratem, Isaeum, excepto Ps. Dem. Ep. 3. 16, Aeschinem bis in oratione indirecta post coni. ὅτι infinitivo uti. cf. II. 155: ἀπεκρίνατο ὅτι — εἴη διημαρτηκὸς οὐδὲν γὰρ ἂν τοιοῦτον πράξειαι, III. 104: ἀπεκρίνατο ὅτι — οὐδὲν δέοιτο, τὸ δὲ τάλαντον εἰσπράττειν cf. Bemerkungen progr. Pless. pg. 2.

οὐδὲν ὧν] cf. ad § 3 ἐκάστῳ οἷς.

τούτου δὲ τὸ αἴτιον ἐγὼ ὑμᾶς προϊόντος τοῦ λόγου διδάξω] haec orator § 43 exponit, iisdem verbis LIX. 20 et XXXIII. 3, XLIV. 5 profitetur accusator se postea aliquid expositurum esse.

§ 32 ἐπειδὴ — εἰς Στρώμην] cf. § 21 sq.

τοὺς ναύτας ἐν τῇ νηὶ μένειν καὶ τοὺς ἐπιβάτας καὶ τὴν ὑπηρεσίαν] hoc loco et § 35 et § 36 tria genera sociorum navalium enumerat, ναῦται sunt remiges, quibus etiam no-

men est πλήρωμα cf. § 35 et § 15 huius orationis ὅτῳ γὰρ — ἐπληρώσάμενη τὴν ναῦν ἐρετῶν ἀγαθῶν, Iys. XXI. 10. ἐπιβάται sunt milites classarii, et ὑπηρεταί sive ἡ ὑπηρεσία sunt ceteri ministri inter quos gubernator, cf. Iys. l. l. παρεσκευάσμενη δὲ καὶ τὸ πλήρωμα πρὸς ἐκεῖνον καὶ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν ἀκόλουθον. cf. (Dem.) LI. § 5 et 6. Kirchhoff, Abhd. Berl. Akad. 1865 pg. 81 sqq. quem librum inspicere tamen mihi non contigit, Thumser, de civium Atheniensium muneribus pg. 60. A. 1. Hermann, Gr. Antiq. I^o. 2 pg. 700, Busolt in Iw. Müller, Handb. IV. 1 pg. 196 sq.

οὗ κατήγετο Τιμόμαχος] quo Timomachus deverterat, etiam § 37 hoc sensu, cf. ad § 6.

Πολυκλεῖ τούτῳ] Pron. οὗτος! plerumque sine articulo veteres addunt nomini, et ante et post nomen ponunt. Cf. Dem. XVIII. 114: εἴθ' οὗτος! Νεοπτόλεμος, XIX. 2, XLIII. 26. Aristoph. Ach. 130: ἐμοὶ σὺ ταυταστὶ λαβὼν ὁκτὰ δραχμάς (ubi vide van Leeuwen), Vesp. 262 Ran. 170. Aristophanes etiam post ὅδ' et ὅδε articulum omittit cf. Ach. 336: ἀπολεῖς ἄρ' ἐμήλικα τόνδε Φιλανθρακέα, 908, Eccl. 27, Eq. 1166, Vesp. 1132: τὴνδ' δὲ χλαῖναν ἀναβαλοῦ νεανικῶς. Cob. V. L. pg. 229. Demosthenes ὅδ' adiective positum non nisi cum articulo usurpat.

- 83 καταλαμβάνω οὖν καὶ τοῦτον ἐκεῖ καὶ τοὺς τριηράρχους καὶ τοὺς διαδόχους καὶ ἄλλους τινὰς τῶν πολιτῶν, καὶ εἰσελθὼν εὐθὺς ἐναντίον τοῦ στρατηγοῦ λόγους πρὸς αὐτὸν ἐποιούμην, καὶ ἤξιον αὐτὸν τὴν τε ναῦν μοι παραλαμβάνειν, καὶ τοῦ ἐπιτετριηραρχημένου χρόνου ἀποδιδόναι μοι ἀναλώματα, καὶ περὶ τῶν σκευῶν ἡρώτων αὐτόν, πότερα παραλήψεται ἢ ἴδια σκεύη ἔχων ἥκοι ἐπὶ τὴν ναῦν.
- 34 ταῦτα δέ μου προκαλουμένου αὐτόν, ἡρώτα με διότι σκεύη τε ἴδια μόνος ἔχοιμι τῶν τριηράρχων, καὶ πότερα ἢ πόλις οὐκ εἶδείη τινὰς δυναμένους σκεύη παρασχεῖν ταῖς ναυσίν, ὥστε αὐτὴ μὴ παρέχειν. ἢ σὺ τοσοῦτον ἔφη ὑπερπέπαικας πλούτῳ τοὺς ἄλλους, ὥστε

§ 33 τοὺς διαδόχους] τοὺς om. A. —

§ 34 ἔφη post τοσοῦτον om. S. —

§ 33 καταλαμβάνω οὖν καὶ τοῦτον] „Perdite amat anonymus usum huius pronominis” G. H. Schaefer ad XLIX. 45; cuius amoris luculentum exemplum est § 54 sq. huius orationis cf. A. Schaefer Add. pg. 187 sq., Lortzing pg. 34 sq., Sigg pg. 427.

λόγους ἐποιούμην] de periphrasi cf. ad § 9 πρόφασιν ποιησάμενος, λόγους ποιεῖσθαι est *verba facere*, λόγον ποιεῖν *facultatem facere dicendi*, λόγους λέγειν *verba dare* cf. de Haan diss. pg. 35 de origine huius dictionis.

πότερα παραλήψεται — ἢ — ἥκοι] modi verborum mutantur ut amat noster post verbum declarandi cf. ad § 9. Sic. LIII. 5: ἐπιστέλλω — ὅτι αὐτὸς μὲν ἀνῆγγμαι καὶ οὐχ οἷός τ' εἶην, LIX. 81: λέγων ὅτι οὐκ ἤδει — ἀλλ' ἐξαπατηθεῖν.

§ 34 ταῦτα δέ μου προκαλουμένου] cf. ad § 26.

διότι] cf. ad § 24.

πότερα] ordo verborum turbatus omisso ἢ, cf. Kühner (Gramm.) II² 2. pg. 1031 A. 20.

ὥστε μὴ παρέχειν] de hoc usu coni. ὥστε c. Inf. cf. Kühner (Gramm.) II² 2 pg. 1007 g. et mox ὥστε ἔχειν pg. 1002 a. α.

αὐτὴ μὴ παρέχειν] noster fere semper nominativum c. Inf. adhibet, cum subiectum idem est ac verbi regentis cf. huius orationis §§ 8, 63, 64, XLIX. 37: ἡγοῦν-

ται γὰρ περὶ πλειόνος αὐτοῖς εἶναι καλοὶ κἀγαθοὶ δοκεῖν εἶναι, et §§ 41, 44, LIII. 2. XLVII. 29: ἀλλ' ἦτο — αὐτὸς ἐκποδῶν γενόμενος ἡσυχίαν ἔξιν. Demosthenes idem facit, sed saepe concinnitatis causa accusativum adhibet, cf. XXI. 74: καὶ ἐμαυτὸν — οἶμαι βεβουλεύσθαι — καὶ οὐδὲν ἀνήκεστον ἐξαχθέντα πρᾶξαι, XIX. 189: ἐγὼ δ' οὐδὲ συμπεπρεσβευκέναι φημι σοι, πρεσβεύειν μέντοι σὲ μὲν πολλὰ καὶ δεινὰ, ἐμαυτὸν δ' ὑπὲρ τούτων τὰ βέλτιστα. Etiam apud Platonem multa extant exempla, cf. Apol. Socr. pg. 36 B: ἡγησάμενος ἐμαυτὸν τῷ ὄντι ἐπιεικέστερον εἶναι, Euthypro pg. 3 E ἀλλὰ σύ τε κατὰ νοῦν ἀγωνιεῖ τὴν δίκην, οἶμαι δὲ καὶ ἐμὲ τὴν ἐμὴν. Symp. pg. 175 C et 220 E ubi vide Stallbaum. Cobet V. L. pg. 107 nihilominus hoc gravem errorem vocat et ubique nominativum restituendum esse censet, cum tamen tam crebra exempla huius dicendi modo extant, dubito viro claro assentiri atque hac in re omnem fidem a codicibus abiudicare, cf. porro Lortzing pg. 72. ὑπερπέπαικας] vox apud Demosthenem non nisi hoc loco usurpata, praesertim apud comicos invenitur cf. Aristoph. Eccl.: 1118

πολὺ δ' ὑπερπέπαικεν αὐτῷ

τούτων ἀπάντων τὰ Θάσι' ἀμφορεῖδια, et apud posteriores cf. Ephippus apud Athen. XII 538. B. Photius explicat per ὑπερβαίνειν, πλεονάζειν.

- καὶ σκευὴ ἴδια ἔχειν καὶ κόσμον χρυσόπαστον μόνος τῶν τριηράρχων;
 35 τίς ἂν οὖν δύναιτ' ἔφη τὴν σὴν μανίαν καὶ πολυτέλειαν ὑπομεί-
 ναι, διεφθαρμένον μὲν πλήρωμα καὶ εἰωθὸς ἀργύριον πολὺ προλαμ-
 βάνειν καὶ ἀτελείας ἄγειν τῶν νομιζομένων ἐν τῇ νηὶ λητουργιῶν
 καὶ λούσθαι ἐν βαλανείῳ, τρυφῶντας δ' ἐπιβάτας καὶ ὑπηρεσίαν
 ὑπὸ μισθοῦ πολλοῦ καὶ ἐντελοῦς; κακῶν δ' ἔφη διδάσκαλος γέγο-
 νας ἐν τῷ στρατεύματι, καὶ αἴτιος εἶ μέρος τι καὶ τοῖς ἄλλοις
 τριηράρχοις πονηροτέρους εἶναι τοὺς στρατιώτας, ζητοῦντας ταῦτα
 τοῖς παρὰ σοί· ἔδει γὰρ σὲ ταῦτα ποιεῖν τοῖς ἄλλοις τριηράρχοις.' 1218
 36 λέγοντος δ' αὐτοῦ ταῦτα, ἀπεκρινάμην αὐτῷ ὅτι σκευὴ μὲν διὰ
 τοῦτο οὐ λάβοιμι ἐκ τοῦ νεωρίου, ὅτι σὺ ἀδόκιμα ἐποίησας αὐτά.

§ 35 οὖν δύναιτ' ν] δύναιτ' οὖν S Dindorf. — λούσθαι] λελοῦσθαι pr. S. —

χρυσόπαστον] *auro ornatum*, vox poetica modo hoc loco invenitur cf. Aeschyl. Ag. 776 sq:

τὰ χρυσόπαστα δ' ἔδεδλα τὸν πίνω
 ἡρώων παλιντρόποις
 ὄμματι λιποῦσ' ὅσια προσέβαλε.

et Herod. VIII. 120 τήρη χρυσόπαστω. Pollux VI. 10. Est compositum cum adi. verb. a. v. πάσσειν, quod etiam non nisi apud poetas et prosae scriptores posterioris aetatis invenitur. cf. Homerus passim. Aristoph. Nub. 912:

χρυσῷ πάττων μ' οὐ γινώσκεις.

Luc. de Luct. 12: κόνις ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πάσσεται.

§ 35 διεφθαρμένον μὲν πλήρωμα κτέ, τρυφῶντας δ' ἐπιβάτας κτέ] etiam iungenda sunt cum τίς ἂν δύναιτ' ὑπομείναι.

de ὑπομείναι *sustinere*] cf. ad § 18.

ἀτελείας λητουργιῶν] vox semper usurpata de immunitate munerum publicorum de qua cf. Introductionis pg. XVI.

§ 36 λέγοντος δ' αὐτοῦ ταῦτα] et mox λέγοντος δ' ἐμοῦ ταῦτα. Quantum amet noster sic genitivos absolutos initio enuntiatorum ponere §§ 4, 22, 31, 37, 40, 48, 55, 56, 63 argumento sunt.

ὅτι — οὐ λάβοιμι — ὅτι σὺ ἀδόκιμα ἐποίησας] „Satis abrupta

conversio orationis” G. H. Schaefer. cf. etiam sequentis § initium.

νεώρια] sive νεώριον. Nomen totius loci in tribus portubus Athenarum, Cantharo (parte Piraei), Munichia et Zea, ubi naves longae aedificabantur et servabantur, illic erant navalia, domicilia subducendis navibus, receptacula armamentorum et omnes apparatus necessarii ad aedificandas naves. Etiam locum publicum ibi fuisse veri simile est, ubi nautae, remiges et milites classarii lustrabantur, et nonnunquam civibus Piraei panes distribuebantur, cf. Dem. XXXIV. 37 οἱ δ' ἐν τῷ Πειραιεῖ ἐν τῷ νεωρίῳ διελάμβανον κατ' ὁβολὸν τοὺς ἄρτους, καὶ ἐπὶ τῆς μακρᾶς στοᾶς.

Praeerant decem ἐπιμεληταὶ τῶν νεωρίων, quibus addebantur γραμματεῖς et ταμίαις εἰς τὰ νεώρια. Plura dant Boeckh, Seew. pg. 64 sqq., et imprimis Wachsmuth, die Stadt Athen, II. I. pg. 51—96, qui totum situm recens effossum describit.

ὅτι σὺ ἀδόκιμα ἐποίησας αὐτά] quia tu inutilia fecisti ea. ἐπιμεληταὶ τῶν νεωρίων in indices referre debebant, quae armamenta integra (δόκιμα καὶ ἐντελῆ), quaeque inutilia (ἀδόκιμα) essent, et trierarchis omne damnum erat restituendum, nisi in pugna vel tempestate acceptum. Cf. Hermann Lehrb. I^o. 2. pg. 701 c. ann. 2, 7 et 8.

ἀλλ' εἰ μὲν βούλει, ταῦτα παράλαβε· εἰ δὲ μὴ, σκευὴ σαυτῷ
 παρασκευάζε. περὶ δὲ τῶν ναυτῶν καὶ τῶν ἐπιβατῶν καὶ τῆς ὑπηρεσίας, εἰ Φῆς ὑπ' ἐμοῦ αὐτοὺς διεφθάρθαι, παραλαβὼν τὴν τριήρη αὐτὸς σαυτῷ κατασκευάσαι καὶ ναύτας καὶ ἐπιβάτας καὶ ὑπηρεσίαν, οἵτινές σοι μὴδὲν λαβόντες συμπλεύσονται. τὴν δὲ ναῦν παράλαβε· οὐ γὰρ ἔτι μοι προσήκει τριηραρχεῖν· ὃ τε γὰρ χρόνος ἐξήκει
 37 μοι τῆς τριηραρχίας, καὶ ἐπιτετριηράρχηκα τέτταρας μῆνας· λέγοντος δέ μου ταῦτα, ἀποκρίνεται μοι ὅτι ὁ συντριηράρχος αὐτῷ οὐχ ἦκοι ἐπὶ τὴν ναῦν· οὐκ οὐκον παραλήψομαι μόνος τὴν τριήρη· ὥς οὖν ἀληθῆ ταῦτα λέγω πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐν μὲν τῇ ἀγορᾷ ἀπεκρίνατό μοι τὰ πρότερον, ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλοι ὧν λέγοιμι, ἐν δὲ τῇ οἰκίᾳ οὗ ὁ Τιμόμαχος κατήγετο, ὅτι μόνος οὐ παραλήψεται τὴν ναῦν, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

38 Μετὰ ταῦτα τοίνυν ὧ ἄνδρες δικασταί, ὥς οὔτε οὗτος ἤθελέ μοι τὴν ναῦν διαδέχεσθαι, οὔτε τὰναλώματ' ἀπεδίδου τοῦ ἐπιτετριηραρχημένου χρόνου, ὃ τε στρατηγὸς προσέταττέ μοι ἀνάγεσθαι, προσελθὼν αὐτῷ ἐν Θάσῳ ἐν τῷ λιμένι ἐναντίον τοῦ στρατηγοῦ, πλήρεις οὔσης τῆς τριήρους, ἔλεγον ἃ δίκαια μὲν οὐκ ἦν, ἀλλὰ
 39 πλεονεκτήματα τούτου, ἀναγκαῖα δέ μοι ἐκ τῶν παρόντων, ἑπειδὴ 1219 σοι Φῆς ὧ Πολύκλεις τὸν συντριηράρχον οὐχ ἦκειν, τοῦ μὲν ἐπιτετριηραρχημένου χρόνου ἐκείνον ἐγὼ πράξομαι τὰναλώματ', ἂν δύνωμαι, τῶν τεττάρων μηνῶν· σὺ δὲ παραλαβὼν τὴν ναῦν πρῶτον μὲν

§ 36 αὐτοὺς] αὐτος S. — τέτταρας] τέσσαρας S. —

§ 38 προσέταττέ] ἐπέταττε A. — παρόντων Blass] παρ. ποιεῖν A, παρ. εἰπεῖν v, Dindorf.

§ 39 οὐχ] οὐκ S. — ἐκείνον ἐγὼ] ἐγὼ ἐκείνον F Q. —

περὶ δὲ τῶν ναυτῶν — ὑπηρεσίας] verba absolute praemissa, quod idem facit noster XLVII. 4, XLIX. 48, 55, 62 cf. Uhle l. l. pg. 100.

§ 37 ὅτι ὁ συντριηράρχος οὐχ ἦκοι — οὐκ οὐκον παραλήψομαι] de conversione orationis cf. § 36 initio.

§ 38 προσέταττέ μοι] oppositio pron. οὗτος poscit προσέταττεν ἐμοί.

ἔλεγον ἃ δίκαια μὲν οὐκ ἦν, ἀλλὰ πλεονεκτήματα τούτου, ἀναγκαῖα δέ μοι ἐκ τῶν παρόν-

των] G. H. Schaefer vertit: quae ut dicerem non ius poscebat, sed huius cupiditas, in tali rerum statu. Malim vertere: enumerabam facta eius quae non iusta erant sed fraudationes, necessaria tamen mihi in tali rerum statu, scil. ut dicerem. Attamen bene scio omnes difficultates me de medio non sustulisse, nam causa, cur aliquid diceret quod necessarium esset exponi et qua de re sollicitus esset, non exstat, et tale quid latere repugnantia μὲν οὐκ — ἀναγκαῖα δέ indicat.

τὸν ὑπὲρ σεαυτοῦ χρόνον τριηράρχησον, τοὺς ἕξ μῆνας· ἔπειτ' ἂν
 μέν σοι ἔλθῃ ἐν τούτῳ ὁ συντριήραρχος, ἐκείνῳ παραδώσεις λητου-
 ργήσας, ἂν δὲ μή, οὐδὲν δεινὸν πείσῃ δύο μῆνας ἐπιτριηράρχησας.
 40 ἢ ἐγὼ μὲν ὁ τὸν τε ὑπὲρ ἑμαυτοῦ χρόνον καὶ τοῦ συντριηράρχου
 λελητουργηκῶς ἐπετριηράρχησα ὑπὲρ ὑμῶν, σὺ δ' οὐδὲν ἀνηλωκῶς
 οὐκ ἀξιοῖς οὐδὲ τὸν ὑπὲρ σεαυτοῦ χρόνον, παραλαβὼν τὴν ναῦν,
 λητουργῆσαι, οὐδὲ τὰν αλώματ' ἀποδοῦναι; λέγοντος δέ μου ταῦτα,
 ἀπεκρίνατό μοι ὅτι μύθους λέγοιμι. ὁ δὲ στρατηγὸς ἐμβαίνειν με
 ἐκέλευεν εἰς τὴν ναῦν καὶ ἀνάγεσθαι μεθ' ἑαυτοῦ. ὥς οὖν ταῦτ'
 ἀπεκρίνατο, ἀνάγναθί μοι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

41 Βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τεκμήριόν τι εἰπεῖν, ἵν' εἰδῇθ' ὅτι περιφα-
 νῶς ἠδίκημαι. Ἀγνίξ γὰρ καὶ Πραξικλεῖ ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον

§ 40 λητουργῆσαι] λειτουργῆσαι codd. λειτουργήσας S. —

§ 39 οὐδὲν δεινὸν πείσῃ] *nihil grave patieris*, item δεινὰ πάσχειν cf. XLVIII. 55, δεινὰ πάσχειν etiam usurpatur sensu *aegre ferre, lamentari, vociferari* idem ac δεινὰ ποιεῖσθαι cf. LI. 19.

πείσῃ] an πείσει, Demosthenis aequales utraque forma uti constat ex inscriptionibus, ab anno 378 enim terminatio *η* in *ει* sensim transiit, cf. de terminatione sec. pers. Med. Meisterhans² pg. 131. § 61. 1. et Kühner-Blass. (Gramm.) I. 2. pg. 60. 3 § 211. 3.

§ 40 ἢ ἐγὼ μὲν — σὺ δ' — οὐκ ἀξιοῖς] *h* aut wird zu Anfang eines Satzes gebraucht, wenn derselbe eine Folge ausdrückt, welche für den Fall, dass der Gedanke des vorangehenden Satzes sich nicht verwirklicht, eintreten wird, Kühner (Gramm.) II² 2. pg. 836. 4, congruit cum *εἰ δὲ μή*, cf. Dem. II. 8. VIII. 8: τί γὰρ δὴ ποτε τῷ μὲν Φιλίππῳ πάντα τᾶλλα ποιεῖν ἐξουσίαν δώσομεν, ἂν τῆς Ἀττικῆς ἀπέχῃται, τῷ Διοπίδῃ δ' οὐδὲ βοηθεῖν τοῖς Θρᾷξιν ἐξέσται, ἢ πόλεμον ποιεῖν αὐτὸν φήσομεν; Thuc. I. 78. 4: ἢ θεοὺς τοὺς ὀρκίους μάρτυρας ποιούμενοι πειρασόμεθα ἀμύνεσθαι κτέ. (ubi van Herwerden cum nonnullis codd. legit *εἰ δὲ μή*, quod Krüger ut explicationem

interpretatur cf. editio eius ad hunc locum.) Cic. de Fin. IV. 26, 72: „cur igitur, cum de re conveniat, non malimus usitate loqui? Aut doceat, paratiorem me ad contemnendam pecuniam fore, si illam in rebus praepositis, quam si in bonis duxero?” cet. Krüger (Sprachl.) 69. 29. 1.

ὅτι μύθους λέγοιμι] μῦθοι sensu *ineptiae* non nisi hoc loco apud Demosthenem invenitur. μύθους λέγειν i. q. ληρεῖν, φλυαρεῖν, ὕβλεῖν cf. Aristoph. Nub. 782. cf. porro XX. 101: λόγους καὶ φλυαρίαν.

§ 41 βούλομαι — εἰπεῖν sive διδάξει, διηγέσασθαι] ita saepe noster cf. §§ 43, 45, 57, XLVII. 49, XLIX. 65, LII. 23 qui locus huic loco simillimus est.

ἵν' εἰδῇθ'] cf. ad § 21.

περιφανῶς] adverbium non nisi in orationibus subditiis invenitur apud Demosthenem cf. XL. 22 περιφανῶς ψεύδεσθαι, XLVI. 3 περιφανῶς ἐξελέγχεσθαι, 5 πῶς οὐ περιφανῶς ἀναισχυντία δοκεῖ ὑμῖν εἶναι; XLIX. 65, LVIII. 43, LIX. 12, 62, 72, 107, 108, 118, ubique significat: *manifesto, omnibus palam*. Adiectivum περιφανής significans *manifestus, luculentus, undique conspicuus*, Demosthenes ipse ter usurpat, XXIV. 129, XXVII. 38,

κατέστησαν διάδοχοι Μνησίλοχος τε ὁ Περιβοίδης καὶ Φρασιηρίδης ὁ Ἀναφλύστιος. οὐκ ἀφικνουμένου δὲ τοῦ Φρασιηρίδου ἐπὶ τὴν ναῦν, ὁ Μνησίλοχος ἐλθὼν εἰς τὴν Θάσον παρέλαβέ τε παρὰ τοῦ Ἀγνίου
 42 τὴν τριήρη, καὶ τὸ ἐπιτριηράρχημα ἀπέδωκε τῷ Ἀγνίῳ τοῦ χρόνου οὗ ἐπανήλωσεν ὑπὲρ αὐτῶν, ὅσον ἔπεισε, καὶ τὰ σκεύη παρὰ τοῦ Ἀγνίου ἐμισθώσατο, καὶ αὐτὸς ἐτριηράρχει. ὕστερον δ' οἱ παρὰ τοῦ Φρασιηρίδου ἐλθόντες τῶν τε ἀνηλωμένων τὸ μέρος ἀπέδωσαν τῷ Μνησίλοχῳ, καὶ τοῦ λοιποῦ χρόνου ὅσα ἐδεῖτο εἰς τὴν ναῦν συνα- 1220 νήλiskon. καὶ μοι τούτων ἀνάγνωθι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

43 Ἴσως οὖν ὧ ἄνδρες δικασταὶ ποθεῖτε ἀκοῦσαι, διὰ τί ποτε ὁ στρατηγὸς οὐκ ἠνάγκαζε τοῦτον παραλαμβάνειν τὴν ναῦν, διάδοχον ἦκοντα ἐπ' αὐτήν, τῶν νόμων οὕτως ἰσχυρῶν ὄντων. περὶ δὲ τούτων βούλομαι ὑμᾶς σαφῶς διδάξαι τὸ αἴτιον. Τιμόμαχος γὰρ ὧ ἄνδρες δικασταὶ πρῶτον μὲν ἐβούλετο εἶ κατεσκευασμένη τῇ τριήρει πρὸς
 44 ἅπαντα χρῆσθαι. ἤδειν οὖν ὅτι οὗτος μὲν παραλαβὼν αὐτὴν κακῶς ἔμελλε τριηραρχήσειν· οὔτε γὰρ τῷ τριηραρχήματι οὔτε τοῖς ἐπι-

§ 41 Ἀναφλύστιος] ἀναφλύστιος S. — ἀφικνουμένου] ἀφικόμενου A. —

§ 42 τὸ ἐπιτριηράρχημα] τὸ om. S. — ἐλθόντες] ἐλθόντος S F Q. — συνανήλiskon] νη supra v. a. m. pr. S. —

XLI. 20 cf. porro Soph. Ai. 66, Aristoph. Eq. 260, Plut. 948, Thuc. IV. 102. 4. Nusquam tamen inveni hoc voc. sensu *clarus* usurpatum ut lexica tradunt.

§ 42 De personis, his §§ nominatis, nihil novimus, observa autem nomina propria iterata, ut nomen Diniae, soceri Apollodori, bis iteratur cf. §§ 24, 26, 27, ubi pronomen sufficeret et § 26 iterum affinitas additur, cf. Sigg. l.l., pg. 426 sq.

καὶ μοι τούτων ἀνάγνωθι τὴν μαρτυρίαν] Demosthenes raro hac formula utitur non coniuncta cum verbo λαμβάνειν, cf. XXX. 18 et XXXVI. 56, plerumque invenimus λαβὲ καὶ ἀνάγνωθι vel ἀνάγνωθι λαβὼν. Indicium est num oratio Demostheni sit tribuenda nec ne, cf. Sigg. l.l. 431 sqq.

§ 43 Orator promisso stat et narrabit cur Timomachus Polyclem non cogeret

ut navem acciperet ab Apollodoro (cf. § 31) et iam perspicere licet Apollodorum Timomacho haud benevolum fuisse, ut non miremur quod eum inter accusatores Autoclis, Menonis et Timomachi inveniamus.

περὶ δὲ τούτων — τὸ αἴτιον] raro scriptores hanc dictionem usurpant, usitatius est τούτου δὲ τὸ αἴτιον ut § 31. Similis huic loco est XLIX. 59.

πρῶτον μὲν] causas indulgentiae Timomachi enumerans, pergit eam ἔτι δὲ πρὸς τούτοις et mox πρὸς δὲ τούτῳ, etiam LII. 16, sed vulgo sequitur etiam apud nostrum ἔπειτα (δὲ).

§ 44 τριηράρχημα] h. l. inusitate pro κατασκεύη, Reiske coniecit πλήρωμα, § 34 sq. enim Polycles Apollodoro luxum in instruenda navi exprobravit, et luxuriosos remiges, nautas militesque classarios.

βάταις καὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ χρήσοιτο· οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ παραμενοῖ.
 ἔτι δὲ πρὸς τοῦτοις, ὅποτε μὴ διδοὺς ἀργύριον προστάττοι πλεῖν,
 οὐκ ἔμελλεν αὐτῷ ἀνάξεσθαι ὥσπερ ἐγώ, ἀλλὰ πράγματα παρέ-
 ξειν. πρὸς δὲ τούτῳ δανείζεται παρ' αὐτοῦ τριάκοντα μνᾶς, ὥστε
 45 μὴ ἀναγκάσαι παραλαβεῖν τὴν ναῦν. ἐξ ὧν δὲ μάλιστα μοι ὀργισ-
 θεὶς ἐπιηρέαζε καὶ οὐδὲ λόγον ἐκαστοτε ἐδίδου οὐδὲ περὶ ἐνός, βου-
 λομαι ὑμῖν σαφῶς διηγῆσασθαι, ἵν' εἰδῆτε ὅτι οὐ περὶ πλείονος
 ἐποιοῦμην οὔτε τὴν ἑμαυτοῦ ῥαστώνην ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ οὔτε τὴν
 ἐκείνου βώμην τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων καὶ τῶν νόμων, ἀλλ' ἡνει-
 χόμεν καὶ ἔργῳ ἀδικούμενος καὶ λόγῳ προπηλακίζόμενος, ὅ
 46 μοι βαρύτερα ἦν τῶν ἀναλωμάτων. ὥς γὰρ ἐν Θάσῳ διατριβαὶ τοῦ

§ 44 παραμενοῖ Bekker] παραμενεῖ S. παραμένει v. —

§ 45 ἐξ ὧν δὲ] δὲ om. S F Q. — τοῦ Ἀθηναίων Dindorf] τῶν Ἀθηναίων codd.

οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ παραμενοῖ] γὰρ c. optativo coniungitur cum orationem, quae dicitur obliqua, continuet, quae forma apud oratores saepe occurrit, etiam ubi acc. c. Inf. praecedit, cf. huius orationis § 50, LIII. 10. Dem. I. 22: ἵκουσιν δ' ἐγώ γε τινῶν, ὥς οὐδὲ τοὺς λιμένους καὶ τὰς ἀγορὰς ἔτι δώσοιεν αὐτῷ καρποῦσθαι· τὰ γὰρ κοινὰ τὰ Θετταλῶν ἀπὸ τούτων δέοι διοικεῖν. Lys. XIII. 9, 78: λέγων — νῦν μὲν δεῖν αὐτοὺς ἡσυχίαν ἔχειν, εἰ δὲ ποτε οἴκαδε κατέλθοιεν τότε καὶ τιμωρήσονται τοὺς ἀδικούντας, ubi vide Frohberger, Isae. VIII. 22. Xen. Anab. VII. 3. 13, Soph. Philoct. 617, Cobet N. L. pg. 336, Krüger (Sprachl.) 54. 6. 4, Goodwin (Syntax) Num. 675 sq.

παραμενοῖ] La Roche (Beiträge) pg. 142 sqq. docet terminationes tertiae pers. optativi act. verborum contractorum, ergo etiam verborum liquidorum apud plurimos auctores esse -οίη, apud poetas tamen et nonnullos prosae scriptores inprimis apud Platonem hanc formam desinere in -οῖ. Apud Demosthenem modo hanc formam hoc loco inveni, a Bekkero ex coniectura pro παραμενεῖ S et παραμένει v. Cobet l.l. hanc optativi formam oppugnat.

ὥστε] ita, ea conditione ut, cf. LIX. 68: δίαιταν ἐπιτρέπει πρὸς τὸν Ἑπαίνετον αὐτοῖς τοῖς ἐγγυηταῖς, ὥστε τῆς μὲν ἐγγύης αὐτοὺς ἀφείσθαι, τὴν δὲ

γραφὴν ἀνελέσθαι τὸν Ἑπαίνετον. Kühner (Gramm.) II². 2. pg. 1005. c.

§ 45. ἐπιηρέαζε] ἐπιηρέαζειν est minari, calumniari dum cupio iniuria afficere alqm. cf. Dem. XVIII. 320, XX. 142, Antiph. VI. 8: οἱ κατήγοροι καὶ οἱ ἐπιηρέαζοντες. Schol. Aristoph. Plut. 873 (συκοφάνται) καλοῦνται οἱ ἐπιηρέαζοντες, Xen. Comm. I. 2. 31. Hoc loco est superbum se praebere. Sic ἐπιηρεασμός quod ab Aristot. Rhet. 2. 2. interpretatur: ἐμποδισμός ταῖς βουλήσεσιν οὐχ ἵνα τι αὐτῷ ἀλλ' ἵνα μὴ ἐκείνῳ· et ἐπιηρία insolentia, superbia, a Demosthene coniunctum cum ὕβρις, λοιδορία, προπηλακισμός cf. XVIII. 12.

βώμῃ] hoc loco significat potentia, et in malam partem usurpatur, ut saepius, etiam significans „vis” cf. Antiphon IV. 8. 3, Aeschines I. 58, (Dem.) LVIII. 65.

προπηλακίζόμενος] προπηλακίζειν est contumelia afficere, non solum verbis ut hoc loco, sed etiam manibus cf. XXI. 7: προπεπηλάκισται τὸ σῶμα τοῦμόν, 72, 219: μὴ χειρὶ ἔπαντας προπηλακίσαι, apud oratores frequentissimum est. Modo XLVI. 13, crasis non est adhibita: προπεηλάκισεν.

§ 46. διατριβαὶ τοῦ ναυτικοῦ] ἐγίγνοντο] idem ac τὸ ναυτικὸν διετρίβετο, ut Plat. Apol. 22 E ἀπέχθειαι

ναυτικοῦ ἐγίγνοντο, ἀφικνεῖται ἐκ Μεθώνης τῆς Μακεδονίας ὑπηρε-
 τικὸν εἰς Θάσον ἄγον ἄνδρα καὶ ἐπιστολὰς παρὰ Καλλιστράτου ὡς 1221
 Τιμόμαχον, ἐν αἷς ἦν, ὡς ὕστερον ἐγὼ ταῦτ' ἐπυθόμην, ἀποπέμψαι
 αὐτῷ τριήρη τὴν ἄριστα πλέουσιν, ἵν' ἀφίκηται ὡς αὐτόν. εὐθὺς
 οὖν τῇ ὑπεραιᾷ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ὃ ὑπηρετὴς ἐλθὼν ἐκέλευσέ με
 47 καλεῖν εἰς τὴν ναῦν τοὺς ναύτας. ἐπεὶ δὲ πλήρης ἦν, ἀναβαίνει
 Κάλλιππος ὁ Φίλωνος ὁ Αἰξωνεύς, καὶ Φράζει πρὸς τὸν κυβερνήτην

§ 46. Τιμόμαχον] τειμόμαχον pr. S. — εὐθὺς] ἔτι δ' Α, ὅτι δ' S.; τότε δ' ci. Sauppe. — ἐκέλευσε Blass] ἐκέλευε codd.

§ 47. Αἰξωνεύς] ἐξωνεύς S.

μοι γεγόνῃσι pro ἀπήχθημαι. διατριβή
 hoc loco commoratio significat, ut XXXIII.
 5, tamen XLVII. 63 noster utitur hoc
 vocabulo sensu mora, retardatio.

ὑπηρετικόν] scil. πλοῖον, linter.

ἄγον ἄνδρα καὶ ἐπιστολὰς] in-
 usitate, cf. Tac. Ann. II. 66, initio: Eas
 litteras Latinus Pandusa pro praetore
 Moesiae cum militibus — in Thraciam
 misit.

παρὰ Καλλιστράτου] Callistratus,
 vir eloquens, iam ab Ol. 98. 2 (387) multum
 apud populum Atheniensem auctoritate va-
 lebat (Dem. XXIV. 134sq. Xen. Hell. IV. 8.
 31. Diod. XIV. 99). Semper Epaminondae
 Thebanorumque adversarius, perfecit ut
 Athenienses contra Thebanos cum Lace-
 daemoniis foedus inirent, sed cum Ol.
 103. 3 (366) exsules patriam suam Oro-
 pum, Eretriensibus auxilium, ex-
 pugnantibus et Thebanis tradidissent, po-
 pulus ob hanc rem iratus culpam in
 Chabriam et Callistratum contulit eosque
 perduellionis accusavit. Callistratus tamen
 tam eloquenter se defendit ut et ipse et
 Chabrias absoluti sint. Mox tamen, post-
 quam Epaminondas ad Mantineam cecidit,
 et metus a Thebanis atque auctoritas
 Callistrati diminuta sunt, praesertim
 quod Atheniensibus ad Thraciae oras et
 in mari Aegaeo res parum prospere suc-
 cesserunt. Iam Ol. 104. 3 (362) mense
 Septembri (cf. § 4) propter calamitates
 ad illas oras et in Hellesponto illa ex-
 peditio est missa, quae materia est huius

orationis, sed clades ad Peparethum (Ol.
 104. 4 (361)) et repentinus impetus in
 Piraeum ab Alexandro Pheraeco, praeter-
 quam Leostheni etiam Callistrato exitio
 fuerunt, capitis accusatus libero exilio
 se ex sententia eripuit cf. Isoer. περὶ
 εἰρήνης 24 pg. 164a. Attamen bis eodem
 illo tempore capitis est damnatus cf. § 48
 et Lycurg. c. Leoc. 93 pg. 159, vide
 etiam Hecatonis philosophi narrationem
 apud Senecam de Benef. 6. 37. Methonen
 in urbem Macedoniae se contulit unde lit-
 teras dedit ad affinem suum Timomachum
 ut eum Thasum abduceret (cf. § 46-51) Ol.
 106. 1 (356) tandem Athenas revertit,
 oraculo Apollinis inductus, et quamquam
 ad aram duodecim deorum consederat,
 nihilominus morte est multatus cf. Ly-
 curg. l.l. τίς γὰρ οὐ μέμνηται — Καλ-
 λιστράτον, οὗ θάνατον ἡ πόλις κατέγνω,
 τοῦτον φυγόντα καὶ τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν
 Δελφοῖς ἀκούσαντα ὅτι ἂν ἐλθῇ Ἀθήνας
 τεύξεταί τῶν νόμων, ἀφικόμενον καὶ ἐπὶ
 τὸν βωμὸν τῶν δώδεκα θεῶν καταφυ-
 γόντα καὶ οὐδὲν ἤττον ὑπὸ τῆς πόλεως
 ἀποθανόντα; δικαίως, τὸ γὰρ τῶν νόμων
 τοῖς ἡδικοῖσι τυχεῖν τιμωρία ἐστίν. De-
 mosthenes tamen Callistratum semper
 laudat et honoris causa nominat cf.
 XVIII. 219, XIX. 297. De Callistrato cf.
 A. Schaefer Dem. I² pgg. 11 sqq., 106
 sqq., 130—137.

§ 47 Κάλλιππος ὁ Φίλωνος] le-
 gatus Timomachi, postea non minus quam
 ille ab Apollodoro est accusatus, circa

τὸν ἐπὶ Μακεδονίας πλοῦν πλεῖν. ἐπεὶ δὲ ἀφικόμεθα εἰς χωρίον
 21 τι ἐν τῇ ἀπαντικρῷ ἡπεῖρω, Θασίων ἐμπόριον, καὶ ἐκβάντες ἡριστο-
 ποιούμεθα, προσέρχεται μοι τῶν ναυτῶν Καλλικλῆς Ἐπιτρέφους
 Θριάσιος, λέγων ὅτι βούλοιστό μοι διαλεχθῆναι ἐμὸν τι πρᾶγμα.
 48 ὃ τι δύναται ὧν αὐτῷ ἀπορηθέντι ἔδωκα. 'σὺ οὖν' ἔφη 'τὸν πλοῦν
 τοῦτον οἶσθα ἐφ' ὃ τι πλεῖς ἢ ποῖ;' ἀποκριναμένου δέ μου ὅτι οὐκ
 εἶδείην, 'ἀλλ' ἐγὼ σοι' ἔφη 'ἔρω. δεῖ γάρ σε ἀκούσαντα ὀρθῶς βου-
 λεύσασθαι. μέλλεις γάρ' ἔφη 'ἄγειν ἄνδρα φυγάδα, οὗ Ἀθηναῖοι
 θάνατον δις κατεψηφίσαντο, Καλλίστρατον ἐκ Μεθώνης εἰς Θάσον

ἐμπόριον] ἐμπορεῖον S. —

§ 48 δέ μου A] δέ μου αὐτῷ S Dindorf, δ' αὐτῷ ἐμοῦ F Q.

Ol. 105. 3 (357), cf. Dem. XXXVI. 53: οὐχὶ
 Τιμομάχου κατηγόρεις; οὐχὶ Καλλίππου
 τοῦ νῦν ὄντος ἐν Σικελίᾳ. Etiam in libe-
 rum exsilium ivit, Dionem, quo famili-
 ariter utebatur, comitatus est et initio
 Ol. 105. 4 (357, mense Septembri) cum
 eo Syracusas expugnavit (Clinton F. H.
 ed. Krüger ad Ol. 105. 4). Ol. 106. 4
 (353) Dionem iugulavit et imperio potitus
 est, tredecim mensibus post Syracusas
 expulsus est ab Hipparino Dionysii filio,
 et primum Messanam se contulit, unde
 repulsus Rhegium praesidio tyranni libe-
 ravit, sed mox interemptus est Ol. 107. 2
 (351) vel initio Ol. 107. 3 (350) cf. Plut.
 Dio. 28. 54 sqq., Diod. XVI. 17, 20, 31,
 36, A. Schaefer Add. pg. 158 sqq.

φράζει] indicat, iubet, plerumque
 hoc verbum c. dat. coniungitur, Demos-
 thenes nonnunquam praep. πρὸς c. acc.
 addit cf. XIX. 3. 44. 189, XXII. 17,
 XXIII. 141, 145, LVII. 7 sine ullo
 discrimine. Apud alios scriptores nullum
 huius structurae exemplum invenire potui.

πλοῦν πλεῖν] cf. ad § 2 δέομαι δέησιν.
 ἐμὸν τι πρᾶγμα] negotium quod
 mea interest, ut Thuc. I. 69 5.: αἱ
 ὑμέτεραι ἐλπίδες spes in vobis collocata.
 Antiph. V. 41: χάριτι τῇ ἐμῇ favore
 adversus me. Lys. XIII. 20 ἐπ' εὐνοίᾳ τῇ
 ὑμετέρᾳ studio in vos, ubi vide Frohberger
 cf. Krüger (Sprachl.) 47. 7. 8, Kühner

(Gramm.) II² 1. pg. 486 an. 11. Observa
 constructionem verbi διαλέγεσθαι τινί τι,
 usitatius est διαλέγεσθαι τινι περί τινος.

ἀπορηθέντι] Utitur noster forma
 passiva verbi ἀπορεῖν saepius quam activa,
 septies enim activum, decies passivum
 occurrit. Demosthenes contra activum
 praetulit, Schoemann ad Isaeum I. 39
 de discrimine inter activum et passivum
 disserit coll. Hesych. s. v. et Poll. III.
 111. „Videtur hoc olim fuisse discrimen
 ab accuratioribus oratoribus servatum,
 ut ἀπορεῖσθαι is potissimum diceretur,
 quem status rerum et conditio in angus-
 tias coniecisset, ἀπορεῖν autem simpliciter
 esset inopem esse, haesitare”. cf. Lortzing
 pg. 59.

ἀπορεῖται impers. usurpatum significat
 quaeritur, τὸ ἀπορούμενον argumentum
 inquisitionis cf. Plat. Soph. 243 B.

§ 48 σὺ οὖν τὸν πλοῦν οἶσθα ἐφ'
 ὃ τι πλεῖς] cf. ad § 2 διηγῶμαι τά
 τε ἀναλάματα κτέ. De transitu in ora-
 tionem directam cf. ad § 26.

ἄνδρα φυγάδα, οὗ Ἀθηναῖοι
 θάνατον δις κατεψηφίσαντο,
 Καλλίστρατον] cf. ad § 46. De illa
 secunda actione nil notum est.

εἰς Θάσον] Callistratus Thasum
 pervenit Ol. 105. 1. (initio 360), Apollo-
 dorus enim iam plus quam sedecim menses
 trierarchi munere functus erat cf. § 39.

ὡς Τιμόμαχον τὸν κηδεστὴν, ὡς ἐγὼ ἔφη ἔπευσμαι τῶν παίδων τῶν Καλλίππου. σὺ οὖν, ἐὰν σωφρονῆς, οὐδένα τῶν Φευγόντων
 49 ἐάσεις ἐπὶ τὴν ναῦν ἀναβαίνειν· οὐ γὰρ ἔωσιν οἱ νόμοι. ἀκούσας δ' ἐγὼ ταῦτα τοῦ Καλλικλέους προσέρχομαι τῷ Καλλίππῳ, καὶ ἔρωτῶ αὐτὸν ὅποι τε τὸν πλοῦν ποιεῖται καὶ ἐπὶ τίνα. διαχλευάσαντος δ' αὐτοῦ με καὶ ἀπειλήσαντος ἃ οὐδ' ἂν ὑμεῖς ἀγνοήσαιτε (τοῦ γὰρ τρόπου τοῦ Καλλίππου οὐκ ἀπείρως ἔχετε) λέγω αὐτῷ ὅτι ἀκούω σε πλεῖν ἐπὶ Καλλίστρατον. ἐγὼ οὖν τῶν Φευγόντων 1222 οὐδένα ἄξω, οὐδὲ πλεύσομαι ἐπ' αὐτόν· οἱ γὰρ νόμοι οὐκ ἔωσιν ὑποδέχεσθαι τῶν Φευγόντων οὐδένα, ἢ ἐν τοῖς αὐτοῖς κελεύουσιν ἐνέχεσθαι τὸν ὑποδεχόμενον τοὺς Φεύγοντας. ἀποπλεύσομαι οὖν
 50 πάλιν ὡς τὸν στρατηγὸν εἰς Θάσον· καὶ ἐπειδὴ ἐνέβησαν οἱ ναῦται, λέγω τῷ κυβερνήτῃ ἀποπλεῖν εἰς τὴν Θάσον. ἀντιλέγοντος δὲ τοῦ Καλλίππου καὶ κελεύοντος πλεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, οἱ προσέταξεν ὁ στρατηγός, ἀποκρίνεται αὐτῷ Ποσειδίππος ὁ κυβερνήτης, ὅτι τριῆραρχός τε ἐγὼ τῆς νεῶς εἶην καὶ ὑπεύθυνος, καὶ τὸν μισθὸν παρ' ἐμοῦ λαμβάνοι· πλεύσοιτο οὖν οἱ ἐγὼ κελεύω, εἰς Θάσον ὡς

§ 50 τριῆραρχός τε] τε om. S. — οἱ supra v. a. m. pr. S. — εἰς θασ. ὡς τὸν ττρατ. insiticia esse suspicatur v. Herwerden petita ex § 49. Mnem. 1875.

Thasi degens Callistratus incolis persuasit coloniam mittere Datum in adverso littore situm, in regione omnibus bonis tam opulenta ut „Thasum bonorum” appellaret, unde proverbium derivatum est „Θάσος ἀγαθῶν”. ἐπὶ τῶν εὐδαίμονα καὶ λαμπρὸν ἀποδεῖξαι τίνα ἐπαγγελλομένων ἢ παροιμία ἐστίν cf. Zenob. IV. 34, alii „Δάτος ἀγαθῶν” proverbium edunt. Mox tamen Ol. 106. 1 (356) haec colonia a Philippo, rege Macedonum, suppressa est, cum multos incolas deduxisset Philippos, in novam urbem a se conditam. cf. A. Schaefer Dem. I², 135 II² 26. Curt. Gr. Gesch. III. 424 sqq.

κηδεστὴν] h. l. *affinem*.

§ 49 διαχλευάσαντος αὐτοῦ] διαχλευάζω (tantummodo h. l. invenitur hoc compositum) et χλευάζω (XLVII 34, VII 7, XIX 23, LIV 4) significant *insultare alicui*, χλεύη *contumelia, probrum*, προσεχχλευάζω XXIV, 15 ubi v. Herwerden προσχλευάζω, cf.

de usu huius verbi Lortzing pg. 56. ἃ οὐδ' ἂν ὑμεῖς ἀγνοήσαιτε] litotes cf. ad § 13.

οἱ γὰρ νόμοι οὐκ ἔωσιν ἀποδέχεσθαι — ἢ ἐν τοῖς αὐτοῖς (scil. ἐπιτιμίοις) κελεύουσιν ἐνέχεσθαι τὸν ὑποδεχόμενον τοὺς φεύγοντας] Bene observat Lortzing pg. 38 sq. haec verba inter se non concinere, sed postrema omittenda fuisse si orator recta disiunctione uti voluisset. cf. Volkmann² pg. 478, Straub pg. 121 de hac figura.

ἐνέχεσθαι ἐν τοῖς αὐτοῖς] praepositio iteratur etiam Dem. XXIII. 38, vulgo ἐνέχεσθαι et ἔνοχος dativo poenae et genitivo criminis iungitur cf. Lys. XIV. 7, Dem. XIX. 201, XXIII. 41, LI. 4. 11.

§ 50 ὑπεύθυνος] nempe apud λογιστάς et ἐπιμελητάς τῶν νεωρίων cf. Introductionis pg. xiv et ad § 36.

πλεύσοιτο οὖν οἱ ἐγὼ κελεύω] de hoc optativo cf. ad § 44.

- 51 τὸν στρατηγόν. ἀφικομένων δ' ἡμῶν τῇ ὑστεραίᾳ εἰς τὴν Θάσον, μεταπέμπεται με ὁ Τιμόμαχος, οὗ κατήγετο ἔξω τείχους. Φοβούμενος δ' ἐγὼ μὴ δεθῇν διαβληθεὶς ὑπὸ Καλλίππου, αὐτὸς μὲν οὐχ ὑπακούω, ἀλλὰ λέγω τῷ ὑπηρετῇ ὅτι εἴ τι βούλοιτό μοι διαλέγεσθαι, ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔσομαι, τὸν δὲ παῖδα συμπέμπω αὐτῷ, ἵν' εἴ τί μοι προστάττοι, ἀκούσας ἀπαγγεῖλαι μοι. διὰ μὲν ταύτας
- 52 τὰς αἰτίας ὧς ἄνδρες δικασταί, ἅς εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς, ὁ Τιμόμαχος οὐκ ἠνάγκαζε παραλαμβάνειν τοῦτον τὴν ναῦν, ἔτι δὲ καὶ βουλόμενος αὐτὸς χρῆσθαι τῇ νηὶ ὡς ἄριστα πλεούσῃ. τὴν μὲν γὰρ [τοῦ] Θρασυλόχου τοῦ Ἀναγυρασίου τριήρη, ἐφ' ἧς αὐτὸς ἔπλει, τὸν Θρασύλοχον τῷ Καλλίππῳ μισθῶσαι τὴν τριηραρχίαν ἔπεισεν, ἵν' αὐτοκράτωρ ὢν ὁ Κάλλιππος τῆς νεῆς περιάγοι τὸν Καλλίστρατον· αὐτὸς δ' ἀναβάς ἐπὶ τὴν ἐμὴν ναῦν περιέπλει πανταχοῖ, ἕως ἀφίκετο εἰς Ἑλλάσποντον.
- 53 Ἐπειδὴ δ' οὐκέτι χρεῖα ἦν αὐτῷ τριήρων, ἐμβιβάσας μοι Λυκί- 1223
νον τὸν Παλληνέα ἄρχοντα εἰς τὴν ναῦν, καὶ προστάξας αὐτῷ

§ 52 τοῦ ante Θρασυλόχου secl. Blass quia hic homo nunc primum nominatur. — τὴν τριηραρχίαν del. Dobræ — περιάγοι. Praepositionem in hoc verbo suspectam iudicat van Herwerden. cf. § 48 μέλλεις — ἄγειν et § 49 οὐδένα ἔξω. Verbo simpliciter adhaesisse ei videtur e sequenti περιέπλει.

§ 51 ἀπαγγεῖλαι] monet La Roche (Beiträge) pg. 134 sqq. formas desinentes in — αι praesertim apud Xenophontem et Demosthenem legi, quamquam illae in -ειεν desinentes usitatores sunt. Inscriptiones hac in re adhuc nihil dant.

§ 52 ἔτι δὲ καὶ] *insuper*, cf. ad § 6. ὡς ἄριστα πλεούσῃ] cf. de hac coniunctione causam indicantis cum ὡς Kühner (Gramm.) II² 2. pg. 648.1 et a Goodwin (Syntax) num. 864 et 865.

τὴν μὲν γὰρ — τριήρη — τὸν Θρασύλοχον — μισθῶσαι τὴν τριηραρχίαν ἔπεισεν.] Verba τὴν μὲν γὰρ — τριήρη non cohaerent cum sequentibus. „Est accusativus qui vulgo dicitur absolutus, h. e. initio periodi ita positus, ut cum sequi debeat verbum ex quo aptus sit, post παρένθετον aliquid mutata constructione expers regiminis pendere videatur” G. H. Schaefer. Invenies ordinem eodem modo turbatum apud

nostrum LIX. 72. Bene observavit Uhle (pg. 96 a. 2) LIII. 20 (τὸν δὲ Μάνην — ἐπειδὴ οὐχ οἷός τ' ἦν αὐτῷ ἀποδοῦναι ὁ Ἀρχέπολις οὔτε τὸν τόκον οὔτε τὸ ἀρχαῖον ἔπαν, ἐναπετίμηνεν αὐτῷ) hoc vitio carere, nempe τὸν δὲ Μάνην pendere ex ἐναπετίμηνεν. Cf. porro XXIII. 213, LI. 5. Lortzing pg. 68 sq., Sigg pg. 428.

Thrasylochus hic est frater Midiae, Demosthenem vexavit, morem gessit eius tutoribus, sed ultus est Demosthenes cf. XXI. 78, 81, XXVIII. 17. Observa molestam nominum propriorum repetitionem.

§ 53 ἐπειδὴ δ' οὐκέτι χρεῖα ἦν αὐτῷ τριήρων] *cum ei non amplius triremibus opus esset*, eodem sensu χρεῖα ἔστιν usurpat Dem. XIX. 270, XXI. 101, XXIV. 209.

ἄρχοντα] nempe τῶν τριήρων τῶν οἰκιδε καταπλεουσῶν, ut recte opinatur G. H. Schaefer.

καθ' ἡμέραν ἀργύριον δίδοναι τοῖς ναύταις, ἀποπλεῖν οἱ καδὲ με
ἐκέλευσεν. ἐπειδὴ τοῖνυν καταπλέοντες οἱ καδὲ ἤμεν ἐν Τενέδῳ, καὶ
οὔτε ὁ Λυκῖνος, ᾧ προσέταξεν ὁ Τιμόμαχος, ἐδίδου τοῖς ναύταις
σιτηρέσιον (οὐ γὰρ ἔφη ἔχειν, ἀλλ' ἐκ Μυτιλήνης λήψεσθαι), οἳ
τε στρατιῶται εἶχον οὐδὲν ὅτου ἂν ἐπισιτίσαντο, ἄσιτοι δὲ οὐκ ἂν
54 ἠδύναντο ἐλαύνειν, πάλιν παραλαβὼν ἐγὼ μάρτυρας τῶν πολιτῶν,
προσελθὼν Πολυκλεῖ τούτῳ ἐν Τενέδῳ, ἐκέλευον αὐτὸν τὴν τε ναῦν
παραλαμβάνειν ὡς διάδοχον ὄντα, καὶ τὸ ἐπιτριηράρχημα ἀποδι-
δόναι τοῦ χρόνου οὐ ἐπανήλωσα ὑπὲρ τούτου ἐπιτριηραρχῶν, ἵνα
μὴ πρόφασις αὐτῷ γένοιτο ἀπολογίας πρὸς ὑμᾶς, ὡς ἐγὼ διὰ
τοῦτο οὐκ ἤθελον αὐτῷ παραδοῦναι τὴν ναῦν, Φιλοτιμούμενος, ἵνα
καταπλεύσαιμι οἱ καδὲ ἐπὶ νεῶς εὖ πλεούσης καὶ ἐνδειξαίμην ὑμῖν
55 τὰ ἀναλώματα. οὐκ ἐθέλοντος δ' αὐτοῦ παραλαμβάνειν, τῶν δὲ
ναυτῶν ἀργύριον αἰτούντων ἵν' ἀγοράσωνται τὰ ἐπιτήδεια, πάλιν

§ 53 ἀργύριον] μισθὸν A. — ἐκέλευσεν Blass] ἐκέλευεν codd. — Λυκῖνος] λυκῖνος S. — verba οὐ γὰρ ἔφη ἔχειν — τοῖς ναύταις τὸ σιτηρέσιον (§ 56) om. A, spatio vacuo XVII versuum relicto; suppl. m. rec. Apparet in codice, unde A descriptus est, omissionem propter similia verba recurrentia factam esse. — ἐπισιτίσαντο Blass] ἐπισιτίσαιντο codd. — ἠδύναντο cf. ad § 16 ἤμελλον. —

§ 54 τούτῳ Blass] τούτῳ codd. —

ἀποπλεῖν] usitatius est καταπλεῖν, ut mox καταπλέοντες. ἀποπλεῖν sensu τοῦ *redire in patriam*, modo bis apud Demosthenem occurrit, XIX. 51: *ἡνίκα δεῦρο ἀποπλεῖν ἐβουλόμην*, et XXI. 167: *ὅτε δεῦρ' ἀπεπλεῖτε ἐκ Στύρων*. Nusquam invenies coniunctum cum οἱ καδὲ. Noster pro eo quod est *redire in patriam vel unde vela sunt data* semper usurpat καταπλεῖν, in sola autem hac oratione etiam §§ 49 et 50 ἀποπλεῖν hoc sensu invenitur.

καὶ οὔτε ὁ Λυκῖνος — οἳ τε στρατιῶται κτέ.] de τε post οὔτε illato cf. Plat. Apol. pg. 26 C, ubi vide Stallbaum, Symp. pg. 223 C, et Kühner (Gramm.) II². 2. pg. 831 a, rarissime καὶ sequitur post οὔτε, velut Eur. I. T. 591 sq.:

σὺ δ', εἰ γὰρ, ὡς ἔοικας, οὔτε δυσ-
γενῆς.

καὶ τὰς Μυκῆνας οἶσθα χούς καὶ γὰρ θέλω.

ᾧ προσέταξεν ὁ Τιμόμαχος] proximis verbis iam narravit Timomachus Lycino imperasse ut nautis Apol-

lodori pecuniam solveret, et iam nunc repetit. Cf. de tali molesta repetitione Uhle pg. 48 sq. qui omnes locos enumeravit.

De Lycino nihil innotuit, nescimus utrum Mytilenae ei essent amici, a quibus pecuniam mutuam sumeret, an tergiversaretur ne solveret stipendium.

§ 54 καὶ τὸ ἐπιτριηράρχημα ἀποδιδόναι τοῦ χρόνου οὐ ἐπανήλωσα ὑπὲρ τούτου ἐπιτριηραρχῶν] Amor figurae, cui nomen est „attractio”, nostrum pellexit ut ea abatteretur, pronomen enim οὗ in hoc ordine non potest non pertinere ad substantivum χρόνου, sed sensus posulat ut illud pertineat ad ἐπιτριηράρχημα, § 65 contra omnia bene disposuit. cf. de molestissima repetitione pronominis αὐτός ad § 23.

ἐνδειξαίμην] h. l. ostentarem, ἐν. δεικνύναι est docere, ἐνδειγμα documentum, ἐνδειξις accusatio.

αὐτῷ προσέρχομαι μάρτυρας ἔχων, καὶ ἡρώτων αὐτὸν εἰ ἀναπλεῦσειεν ἔχων ἀργύριον ὡς διαδεξιόμενός μοι τὴν ναῦν, ἢ οὐ. ἀποκριναμένου δ' αὐτοῦ ὅτι ἔχων ἀργύριον ἤκοι, ἐκέλευον αὐτὸν μοι δανεῖσαι ὑποθέμενον τὰ σκεύη τῆς νεώς, ἵν' ἔχοιμι διαδοῦναι τοῖς ναύταις καὶ κατακομίσαι τὴν ναῦν, ἐπεὶ οὐ βούλεται παραλαβεῖν
 56 διάδοχος ὢν. δεομένου δέ μου ταῦτα, ἀπεκρίνατό μοι ὅτι οὐδ' ἀκαρῇ δανείσοι. ἐγὼ μὲν οὖν παρὰ ξένων Τενεδίων τοῦ πατρὸς, Κλεάννακτος καὶ Ἐπηράτου, ἔδανεισάμην καὶ ἔδωκα τοῖς ναύταις τὸ σιτηρῆσιον· διὰ γὰρ τὸ Πασίωνος εἶναι καὶ ἐκείνον ἐξενῶσθαι πολλοῖς 1224 καὶ πιστευθῆναι ἐν τῇ Ἑλλάδι, οὐκ ἠγόρου, ὅπου δεηθῆιν, δανείσασθαι. ὡς οὖν ταῦτ' ἀληθὴ πρὸς ὑμᾶς λέγω, τούτων ὑμῖν τὰς μαρτυρίας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

57 Ὅσων μὲν τοίνυν ὑμῖν ἡδυνάμην τὰς μαρτυρίας παρασχέσθαι τῶν παραγενομένων, ὡς παρεδίδουν τὴν ναῦν Πολυκεῖ πολλὰκις, οὗτος δ' οὐκ ἠθέλησε παραλαβεῖν, ἀνέγνωκεν ὑμῖν· ἔτι δὲ καὶ ἐκ τεκμηρίων ἱκανῶν δεδήλωκα ὑμῖν, διότι οὐκ ἠθελε παραλαβεῖν τὴν ναῦν. βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τὸν νόμον ἀναγνωσθῆναι τὸν περὶ τῶν διαδόχων, ἵν' εἰδῆτε ἡλίκων τῶν ἐπιτιμίων ὄντων, ἐάν τις μὴ

§ 56 ἐξενῶσθαι pr. A.] corr. rec. ἐπεξενῶσθαι. —

§ 57 τῶν παραγενομένων] τούτων παραγ. S. — ἠθέλησε] ἠθελε A. —

§ 55 εἰ ἀναπλεῦσειεν] oratio indirecta pro ἀνέπλευσας, raro autem indicativus Aoristi in optativum mutatur in oratione obliqua cf. Goodwin (Syntax) num. 124 et 125.

ὑποθέμενον] cf. ad § 7.

ἔχοιμι διαδοῦναι] cf. de ἔχειν c. Inf. ad § 2 ἔχει ἐπιδείξει.

κατακομίσαι] est et *mediterraneis ad littus portare vel ex agris in urbem cogere* cf. Dem. XIX. 86, 125: παῖδας καὶ γυναικας ἐκ τῶν ἀγρῶν κατακομίζειν, sic κατακομιδὴ cf. Thuc. I. 120. 2, et, ut h. 1., *navem ad littus deducere, in patriam reducere* cf. etiam LVI. 27 εἰ — μὴδὲ κατακεκόμικας τὴν ναῦν Ἀθήναζε, et passim in illa oratione.

§ 56 οὐδ' ἀκαρῇ] *ne hilum quidem, ἀκαρῆς ἐνίστε τὸ βραχύ, ὃ οὐδὲ κεῖραι οἶόν τε* Hesych. s. v., ἀκαρῇ ἀττικῶς, μικρόν

Ἑλληνικῶς Moeris ubi vide Pierson, cf. porro Schol. ad Aristoph. Plut. 244. est vox comica ut οὐδὲ βανίδα, οὐκ ἄξιον τριχός, οὐδὲ φεψάλυξ, οὐδὲ γρῦ (hoc etiam Dem. XIX. 39). Apud Demosthenem etiam occurrit ἀκαριαῖος *brevis, parvus*, nempe LVI. 30 ἐκεῖσε μὲν γε ἀκαριαῖος ὁ πλοῦς. τὸ Πασίωνος εἶναι] Pasio, Apollodori pater, argentarius fuit et mercaturam faciebat per totam Graeciam et colonias.

ἐξενῶσθαι] *alieno hospitio uti*, sic Blass correxit pro ἐπεξενῶσθαι, quod verbum apud prosae scriptores ante Aristotelem non occurrit, cf. Lortzing pg. 57.

§ 57 ὅσων μὲν τοίνυν — παραλαβεῖν τὴν ναῦν] cf. XLIX. 69 qui locus huic simillimus est, et LIII. 22.

διότι] cf. ad § 10.

ἐπιτίμιον] *supplicium, merces*, in

- διαδέξεται τὴν ναῦν ἐν τῷ χρόνῳ τῷ εἰρημένῳ, κατεφρόνησεν οὐκ ἐμοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑμῶν καὶ τῶν νόμων. καὶ διὰ μὲν τοῦτον
- 58 πάντα τῇ πόλει ἄπρακτα γέγονε καὶ τοῖς συμμαχοῖς· οὔτε γὰρ ἀφίκετο ἐπὶ τὴν ναῦν κατὰ τὸν νόμον, οὔτ' ἐπειδὴ ἦλθεν ἠθέλησε διαδέξασθαι· ἐγὼ δὲ καὶ τὸν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ὑμῖν χρόνον καὶ τὸν ὑπὲρ τοῦ συντριφάρχου ἐλητούργησα, καὶ ἐπειδὴ ἐξῆλθέ μοι ὁ χρόνος τῆς τριηραρχίας, προστάττοντός μοι τοῦ στρατηγοῦ πλεῖν
- 59 ἐφ' Ἱερὸν παρέπεμψα τῷ δήμῳ τὸν σῖτον, ἵν' ἔχητε ἄφθονον ὠνεῖσθαι καὶ μηδὲν ὑμῖν κατ' ἐμὲ ἐλλείπηται, καὶ ἄλλα ὅσα ἢ ἐμοὶ ἢ τῇ τριήρει ἐβουλήθη ὁ στρατηγὸς χρῆσθαι, παρέσχον αὐτῷ, οὐ μόνον τὴν οὐσίαν ἀναλίσκων, ἀλλὰ καὶ τῷ σώματι κινδυνεύων συνεπιπλέων, τῶν οἰκείων μοι πρaxyμάτων τοιούτων συμβεβηκότων ἐν
- 60 τῷ τότε καιρῷ, ὥστε ὑμᾶς ἂν ἀκούσαντας ἐλεῆσαι. ἢ μὲν γε μήτηρ ἔκαμνε καὶ ἐπιθάναντος ἦν ἐμοῦ ἀποδημοῦντος, ὥστε μὴ δύνασθαι 1225 [ἂν] ἔτι αὐτὴν βοηθῆσαι τοῖς ἐμοῖς πράγμασιν ἀνηλωμένοις ἀλλ' ἢ βραχέα. ἐκταῖος γὰρ ἦκων ἐτύγχανον, καὶ ἐκείνη ἰδοῦσά με καὶ προσειποῦσα τὴν ψυχὴν ἀφῆκεν, οὐκέτι τῶν ὄντων κυρία οὔσα

§ 59 ἔχῃτε] ἔχει S A, ἔχη Turr.

§ 60 δύνασθαι[ἂν] del. Blass. — προσειποῦσα] προτείπατα S A Q.

re iudiciaria apud Athenienses est *poena a iudicibus constituta*, cf. Isae. III. 47: οὔτε γὰρ ἐπιτίμιον ταῖς πρὸς τὸν ἄρχοντα εἰσαγγελίαις ἔπεστιν. Lye. Leocr. 4: ὁ δὲ κατήγορος (πέφυκεν) μινύειν τοὺς ἐνόχους τοῖς ἐκ τῶν νόμων ἐπιτιμίοις καθεστῶτας. Dem. XXIV. 115, XLVII. 2, 64. XX. 156: θάνατον λέγει· τοῦτο γὰρ ἐστ' ἐπ' ἐκείνῳ τὸ ἐπιτίμιον. Meier-Schoem.-Lips. pg. 956 an. 546.

κατεφρόνησεν οὐκ ἐμοῦ — τῶν νόμων] Idem reperies LIX. 72 οὕτω πολὺ τῶν νόμων καὶ ὑμῶν κατεφρόνησεν.

§ 59 ἵν' ἔχητε ὠνεῖσθαι] cf. ad § 2 ἔχει ἐπιδεῖξαι.

μηδὲν κατ' ἐμὲ ἐλλείπηται] cf. ad § 13 μηδὲν ἄλλεποι.

ὥστε ὑμᾶς ἂν ἀκούσαντας ἐλεῆσαι] pro ὑμεῖς ἂν ἐλεήσαιτε in or. directa cf. Goodwin (Syntax) num. 592, Kühner (Gramm.) II² 2 pg. 1007. 2

§ 60 ἢ μὲν γε μήτηρ κτέ] h. l. et in paragrapho sequenti enumerat res do-

mesticas minus faustas; sex membra adiungit particulis μέν-δέ-δέ-δέ-δέ-δέ. Ceterum quae dicit orator de matre sua et uxore aptiora ad captandam misericordiam iudicium quam veriora sunt. cf. de matre XLVI 79 sq. et de uxore XXXVI. 45 et LIX 122 „ubi affirmat uxores esse liberorum procreandorum, pelices voluptatis causa.

ἐπιθάναντος] *morti proxima* (ad vim praepositionis cf. ἐπίτεξ, sive ἐπίτοκος, ut sequiores dicebant), vox nusquam alibi reperta, nisi quod Pollux III. 106 habet ἐπιθάναντος ἔχειν, et V. 132 Φάρμακον ἐπιθάναντον, ubi significat: *mortifer*.

ὥστε μὴ — ἀλλ' ἢ βραχέα] de μὴ — ἀλλ' ἢ cf. ad § 7 οὐκ — ἀλλ' ἢ.

μὴ δύνασθαι ἔτι αὐτὴν] acc. c. Inf. ubi nominativum expectes, sic etiam Dem. IV. 47 ὅταν ὑμεῖς — ἀποδέξῃτε — ὥστε μὴ ἀκούειν μόνον ὑμᾶς κτέ. cf. ad § 34.

προσειποῦσα] sic Blass pro vulgata προτείπατα, quam formam tuetur La

ὥστε δοῦναι ὅσα ἐβούλετό μοι. πολλάκις δὲ πρότερον μετεπέμπετό
 61 με, ἀφικέσθαι δεομένη αὐτόν, εἰ μὴ τῇ τριήρει οἶόν τ' εἴη. ἡ δὲ
 γυνή, ἣν ἐγὼ περὶ πλείστου ποιούμαι, ἀσθενῶς διέκειτο πολὺν
 χρόνον ἐν τῇ ἐμῇ ἀποδημίᾳ· τὰ δὲ παιδία μικρά, ἡ δ' οὐσία ὑπό-
 χρεως· ἡ δὲ γῆ οὐχ ὅπως τινὰ καρπὸν ἤνεγκεν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὕδωρ
 ἐν ἐκείνῳ τῷ ἐνιαυτῷ, ὥς πάντες ἴστε, ἐκ τῶν φρεάτων ἐπέλιπεν,
 ὥστε μηδὲ λάχανον γενέσθαι ἐν τῷ κήπῳ· οἱ δὲ δεδανεικότες ἦκον
 ἐπὶ τοὺς τόκους, ἐπειδὴ ὁ ἐνιαυτὸς ἐξῆλθεν, εἰ μὴ τις ἀποδοίῃ
 62 αὐτοῖς κατὰ τὰς συγγραφάς. ὧν ἀκούοντά με καὶ παρὰ τῶν ἀφικ-
 νουμένων λόγῳ, τὰ δὲ καὶ δι' ἐπιστολῶν παρὰ τῶν οἰκείων, τίνα
 με οἴεσθε ψυχὴν ἔχειν, ἢ πόσα δάκρυα ἀφιέναι, τὰ μὲν ἐκλογιζό-
 μενον περὶ τῶν παρόντων, τὰ δὲ καὶ ποθοῦντα ἰδεῖν παιδία καὶ
 γυναῖκα καὶ μητέρα, ἣν ἐγὼ οὐ πολλὰς ἐλπίδας εἶχον ζῶσαν κατα-

§ 61 ἀποδοίῃ] ἀποδιδοίῃ S. —

Roche (Beiträge) pg. 137, afferens XLVII. 41 εἶπα, LIII. 24 εἴπαιεν var. lect. εἴποιεν, LIX. 5 εἴπας, 70 εἴπειεν, sed ipse confitetur praeter hos locos apud Atticos Aoristi primi in usu fuisse solas formas: εἴπας, εἴπατον, εἴπατε et εἴπάτω. Blass omnibus locis supra citatis formas Aoristi secundi restituit; cf. Kühner-Blass (Gramm.) I³. 2. pg. 422 sq., Rutherford Phryn. pg. 219 sq. contendit in solis Indicativo et Imperativo formas Aor. I et II variare, sed in Optativo, Infinitivo et Participio unice formas Aor. II usurpatas esse. Ex inscriptionibus patet, annis 350—250 a. C. n. formas εἰπέτω et εἰπάτω promiscue usuari, participium εἴπας circa ann. 300 a. C. n. nobis traditum esse, sed Infinitivum Atticis semper fuisse εἰπεῖν cf. Meisterhans² pg. 147. 7. Iure ergo Blass formas Aoristi secundi restituit. αὐτόν] i. q. μόνον, cuius usus abundant exempla, cf. Kühner (Gramm.) II² 1. 562. 2a, saepe μόνος additur cf. Plat. Gorg. pg. 500 B, Dem. XX. 84. Lys. XXXI. 17: τότε μὲν αὐτὸς, μόνος, τότε δ' ἐτέροις ἡγούμενος, ubi Cobet delet μόνος V. L. pg. 111.

§ 61 ἀσθενῶς διέκειτο] cf. ad § 19. ὑπόχρεως] aere alieno obrutus, invenitur XLIX. 11, Isac. X. 16, 17, Aristoph.

Nub. 243 et apud posteriores.

οὐχ ὅπως-ἀλλὰ καὶ] cf. Kühner (Gramm.) II² 2. pg. 800 sqq. 3.

οἱ δὲ δεδανεικότες ἦκον ἐπὶ τοὺς τόκους] *feneratores petebant usuras*. ἦκειν ἐπὶ τι est *petere aliquid*, sic Xen. Anab. II. 3. 8: ἐλθεῖν τε ἐπὶ τάπητήδεα καὶ λαβεῖν, *ad petenda cibaria*.

συγγραφῇ] Scripta formula, qua pactum privatum firmatur, praesertim de mutuo, συνθήκη ἑγγραφός Pollux VIII. 140, hoc loco generaliter usurpata, vulgo distinguuntur συγγραφῇ ἑγγεῖος et συγγραφῇ ναυτικῇ Bekk. Anecd. pg. 283. Etiam vocatur χειρόγραφον, quod vero sine scripta formula mutuum datum est χειρόδοτον nominatur, cf. Pollux II. 152 χειρόδοτον δὲ δάνεισμα τὸ ἄνευ συμβόλου. Hermann Gr. Antiq. IV³. 2 pg. 460 sq.

§ 62 ὧν ἀκούοντά με κτῆ] Interrogatio rhetorica, quam noster bis in hac paragrapho adhibet cf. ad § 1.

τίνα με οἴεσθε ψυχὴν ἔχειν;] *quo animo me esse putatis?* occurrunt eadem verba Dem. XXVIII. 21. eff. § 23 huius orationis, et Lys. XIII. 46. Lys. VI. 23: τίνα αὐτὸν δοκεῖτε ψυχὴν ἔχειν; XXXII. 12: τίνα ποτὲ ψυχὴν ἔχων; Isoer. XVII. 10: τίνα οἴεσθέ με γνώμην ἔχειν.

ἣν ἐγὼ οὐ πολλὰς ἐλπίδας

λήψεσθαι; ὧν τί ἥδιόν ἐστιν ἀνθρώπῳ, ἢ τοῦ ἕνεκ' ἃν τις εὖξαιτο τούτων στερηθεὶς ζῆν;

- 63 Τοιούτων τοίνυν μοι συμβεβηκότων τῶν πραγμάτων, οὐ περὶ πλείονος ἐποιήσάμην τὰ ἑμαυτοῦ ἴδια ἢ τὰ ὑμέτερα, ἀλλ' ἡγούμην δεῖν καὶ χρημάτων ἀναλισκομένων κρείττων εἶναι καὶ τῶν οἴκοι ἀμελουμένων καὶ γυναικὸς καὶ μητρὸς νοσοῦσης, ὥστε μήτε τὴν τάξιν αἰτιάσασθαι μέ τινα λιπεῖν μήτε τὴν τριήρη τῇ πόλει ἄχρηστον 1226
- 64 γενέσθαι. ἀνθ' ὧν ἀπάντων νῦν ὑμῶν δέομαι, ὥσπερ ἐγὼ ὑμῖν εὐτακτον καὶ χρήσιμον ἑμαυτὸν παρέσχον, οὕτω καὶ ὑμᾶς νυνὶ περὶ ἑμοῦ πρόνοιαν ποιησαμένους, καὶ ἀναμνησθέντας ἀπάντων ὧν τε διηγησάμην πρὸς ὑμᾶς, τῶν τε μαρτυριῶν ὧν παρεσχόμην καὶ

§ 63 συμβεβηκότων τῶν] τῶν om. S. — αἰτιάσασθαι] αἰτιάσθαι S. —

§ 64 νῦν om. A. — διηγησάμην] διηγησαίμην S. —

εἶχον ζῶσαν καταλήψεσθαι] ἐλπίζω et ἐλπίδας ἔχω apud Demosthenem semper iunguntur c. Inf. Futuri cf. XXVII. 2: πολλὰς ἐλπίδας ἔχω τεύξεσθαι, XXI. 4: ἐλπίζω τὸ δίκαιον ἔξειν, IV. 50, XIX. 102. ἐλπίς (ἐστι) contra plerumque iungitur c. Inf. Aoristi, cf. IV. 2: οὐ δ' ἂν ἐλπίς ἦν αὐτὰ βελτίω γενέσθαι, modo LIX. 57 Inf. Fut sequitur: καὶ οὐ πολλὰ ἐλπίς εἴη αὐτὸν περιγενέσθαι. cf. Karlowa (Bemerk. program. Gymn. Pless.) pg. 20.

§ 63 Incipit Epilogus, sive conclusio (Cic. de Inv. I. 52. 98.), haec divisa est in duas partes, enumerationem et amplificationem, Cic. Top. 26. 98: „peroratio autem et alia quaedam habet et maxime amplificationem, cuius effectus hic debet esse, ut aut perturbentur animi aut tranquilluntur, et si ita iam affecti ante sint, ut augeat eorum motus aut sedet oratio.” Summatim recapitulat orator omnia quae supra dixit et addit quae idonea sunt ad perturbandum animos iudicium, perinde ac in exordio, monet eos ut non minus a Polyce poenas petant pro se quam iis ipsis, atque consulant posteris trierarchis. Promittit scribam legem et rationem recitaturum esse, quorum tituli tamen sunt omissi, sed quos Reisko

addendos putat post χρόνῳ in media § 65.

Cf. porro Volkmann² pg. 262 sqq., Sigg pg. 415 sq.

Orationum quae tribuuntur Apollodoro solae nostra et oratio XLVII (78—82) habent perorationem integram, ceteris nempe orr. XLVI, XLIX, LII, LIII, LIX, sunt viti osae nec animum moventes cf. Sigg l. l.

ἡγούμην δεῖν — κρείττων εἶναι] iudicabam me et iactura pecuniae erogatae et re familiari neglecta et uxoris matrisque morbo non frangi oportere. De Nommativo c. Inf. post ἡγούμην δεῖν cf. Kühner (Gramm.) II² 2 pg. pg. 597. 3.

μήτε τὴν τριήρη τῇ πόλει ἄχρηστον γενέσθαι] ne quis ei exprobraret quae ipse Polycei crimini dedit § 58.

§ 64 εὐτακτον] dicto audientem, officium exsequentem, alibi apud Demosthenem non invenitur, etiam adv. εὐτακτότερον occurrit XLV. 77. Apud historicos admodum frequens semper de re militari usurpatur cf. Thuc. II. 89. 9: εὐτακτοὶ παρὰ ταῖς ναυσὶ μένοντες, VII. 77. 5: πόρειαν ἀσφαλῆ καὶ εὐτακτον. Xen. Anab. II. 6. 14, VI. 6. 35. Cyrop. III. 3. 57. Comm. III. 5. 5: ὁ δὲ φόβος — εὐτακτοτέρους ποιεῖ cf. porro Aeschin. II. 102. πρόνοιαν ποιησαμένους] cf. ad

§ 9 πρόφασιν ποιησαμένους.

τῶν ψηφισμάτων, βοηθῆσαι μὲν ἐμοὶ ἀδικουμένῳ, τιμωρῆσθαι δ' ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν, εἰσπραῖξαι δὲ τὰ ὑπὲρ τούτου ἀνηλωμένα. ἢ τίς ἐθελήσει φιλοτιμεῖσθαι πρὸς ὑμᾶς, ὅταν ὀρῶσι μήτε τοῖς χρηστοῖς καὶ εὐτάκτοις χάριν οὔσαν, μήτε τοῖς πονηροῖς καὶ ἀκοσμοῦσι τιμω-
 65 ρίαν παρ' ὑμῶν; ἀναγνώσεται δὲ καὶ τὸν νόμον ὑμῖν καὶ τὰ ἀνα-
 λώματα τοῦ χρόνου οὗ ἐπετριηράρχησα ὑπὲρ τούτου, καθ' ἕκαστον,
 καὶ τοὺς λιπόνεως, ὅσον ἕκαστος ἔχων ἀργύριον ἀπέδρα καὶ ὅπου,
 ἴν' εἰδῇτε ὅτι οὔτε νῦν πρὸς ὑμᾶς ψεῦδος οὐδὲν λέγω οὔτε ἐν τῷ
 πρόσθεν χρόνῳ, ἡγοῦμαι τε δεῖν τὸν μὲν ὑπὸ τῶν νόμων χρόνον
 ὠρισμένον ἀμέμπτως ὑμῖν λητουργεῖν, τοὺς δὲ καταφρονούντας καὶ
 66 ὑμῶν καὶ τῶν νόμων καὶ οὐκ ἐθέλοντας πείθεσθαι τοῖς νόμοις ἐξε-
 λέγξας ἀδικοῦντας ἐν ὑμῖν τιμωρῆσθαι. εὖ δ' ἴστε ὅτι οὐ περὶ
 τῶν ἐμῶν ἰδίων μᾶλλον τιμωρήσεσθε Πολυκλέα, ἢ οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν
 αὐτῶν, οὐδὲ περὶ τῶν παρεληλυθότων τριηράρχων ἐπιμέλειαν ποιή-
 σεσθε μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν μελλόντων πρόνοιαν, ὥστε μήτε
 τοὺς λητουργοῦντας ἀθυμεῖν, μήτε τοὺς διαδόχους καταφρονεῖν τῶν
 νόμων, ἀλλ' ἀπιέναι ἐπὶ τὰς ναῦς, ὅταν κατασταθῶσιν. ἂ προσήκει 1227

ὑμῶν αὐτῶν Blass coll. § 66] ὑμῶν codd. — ἀνηλωμένα S] ceteri ἀναλωμένα — ἢ τίς] εἰ τίς FS Q. —

§ 65 λιπόνεως] λειπόνεως SA. —

§ 66 ἢ οὐχ] οὐχ om. B, hab. Priscian. II. pg. 172 H. — ὅταν] ἐπειδὴν A. —

ἢ τίς ἐθελήσει φιλοτιμεῖσθαι — ὅταν ὀρῶσι] constructio ad sententiam, qua de re cf. Kühner (Gramm.) II². 1 pg. 49 b.

§ 65 ἀναγνώσεται δὲ καὶ τὸν νόμον] legem iam supra (§ 57) commemoratam.

λιπόνεως] uno vocabulo nominat eos de quibus §§ 11, 15, 23 et 25 narrat; haec forma ante Lucianum (cf. Catapl. 3) non invenitur. Aeschyl. habet λιπόνους cf. Agam. 212, Theocr. λιπονάυταν cf. Id. XIII. 73.

ἡγοῦμαι τε δεῖν — ἐξελέγξας — τιμωρῆσθαι] de nomin. c. Inf. cf. ad § 34.

§ 66 οὐ περὶ τῶν ἐμῶν ἰδίων μᾶλλον — ἢ οὐχ] οὐχ tametsi abundat, tamen non est delendum. Hoc idioma linguae Graecae invenitur apud Herod. IV. 118: ἡκεὶ γὰρ ὁ Πέρσης οὐδὲν τι

μᾶλλον ἐπ' ἡμέας, ἢ οὐ ἐπ' ὑμέας, V. 94, VII. 16. 3. Thuc. III. 36. 4: ὡμὸν τὸ βούλευμα καὶ μέγα ἐγνώσθαι, πόλιν ὕλιν διαφθεῖραι μᾶλλον, ἢ οὐ τοὺς αἰτίους, ubi Scholiasta annotat: ἢ οὐ ἀπόφασις περιττή, ὁ γὰρ ἢ σύνδεσμος ἀντὶ τοῦ ἡπὲρ κεῖται. καὶ τῇ συνηθείᾳ δὲ πολλάκις παρελκούσαις ἀποφάσει χρώμεθα. Cf. porro Thuc. II. 62. 3. Xen. Hell. VI. 3. 15. (Dem.) XLIX. 3, 47 (G. H. Schaefer etiam § 37, ubi deest sine necessitate inserere voluit), Greg. Corinth. ed. G. H. Schaefer. pg. 102, Kühner (Gramm.) II² 2 pg. 771 sq., Lobeck ad Phryn. pg. 459.

τῶν παρεληλυθότων τριηράρχων — ἢ τῶν μελλόντων] „oppositio rarior, nam fere opponuntur inter se τὰ παρεληλυθότα et τὰ μέλλοντα” G. H. Schaefer. ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι] et mox πρόνοιαν Scil. ποιεῖσθαι cf. ad § 9.

- ὅμῃς ἐνθυμηθέντας ὀρθῶς καὶ δικαίως διαγνῶναι περὶ πάντων.
- 67 Ἥδεως δ' ἂν ὅμων πυθοίμην· ὧ ἄνδρες δικασταί, τίν' ἂν ποτε γνῶμην περὶ ἐμοῦ εἴχετε, εἰ τοῦ τε χρόνου ἐξήκοντος καὶ τούτου μὴ ἤκοντος ἐπὶ τὴν ναῦν, μὴ ἐπετρητάρχῃσα κελεύοντος τοῦ στρατηγοῦ, ἀλλὰ πλέων ῥαχόμην. Ἄρ' οὐκ ἂν ὠργίζεσθέ μοι καὶ ἡγεῖσθε ἂν ἀδικεῖν; εἰ τοίνυν ἂν ἐμοὶ τότε ὠργίζεσθε, ὅτι οὐκ ἐπετρητάρχῃσα, πῶς οὐχὶ νῦν προσήκει ὅμῃς τοῦτον εἰσπράξαι μοι τὰ ἀναλώματα, ἃ ἐγὼ ὑπὲρ τούτου ἀνήλωσα, τὸν οὐ διαδεξάμενον τὴν ναῦν;
- 68 Ὅτι δ' οὐκ ἐμοὶ μόνῳ οὐ διεδέξατο τὴν ναῦν, ἀλλὰ καὶ πρότερον Εὐριπίδῃ συντρητάρχῃς ὢν καὶ συνθηκῶν οὐσῶν αὐτοῖς τοὺς ἐξ μῆνας ἐκάτερον πλεῖν, ἐπειδὴ Εὐριπίδης ἐξέπλευσε καὶ ὁ χρόνος ἐξῆκεν, οὐ διεδέξατο τὴν ναῦν αὐτῷ, ἀναγνώσεται τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

§ 67 ἀδικεῖν με codd.] om. με Blass cum A. — εἰσπράξαι] Blass mavult συνεισπράξαι ut XLIX, 69. — ἀνήλωσα] ἀνάλωσα A. —

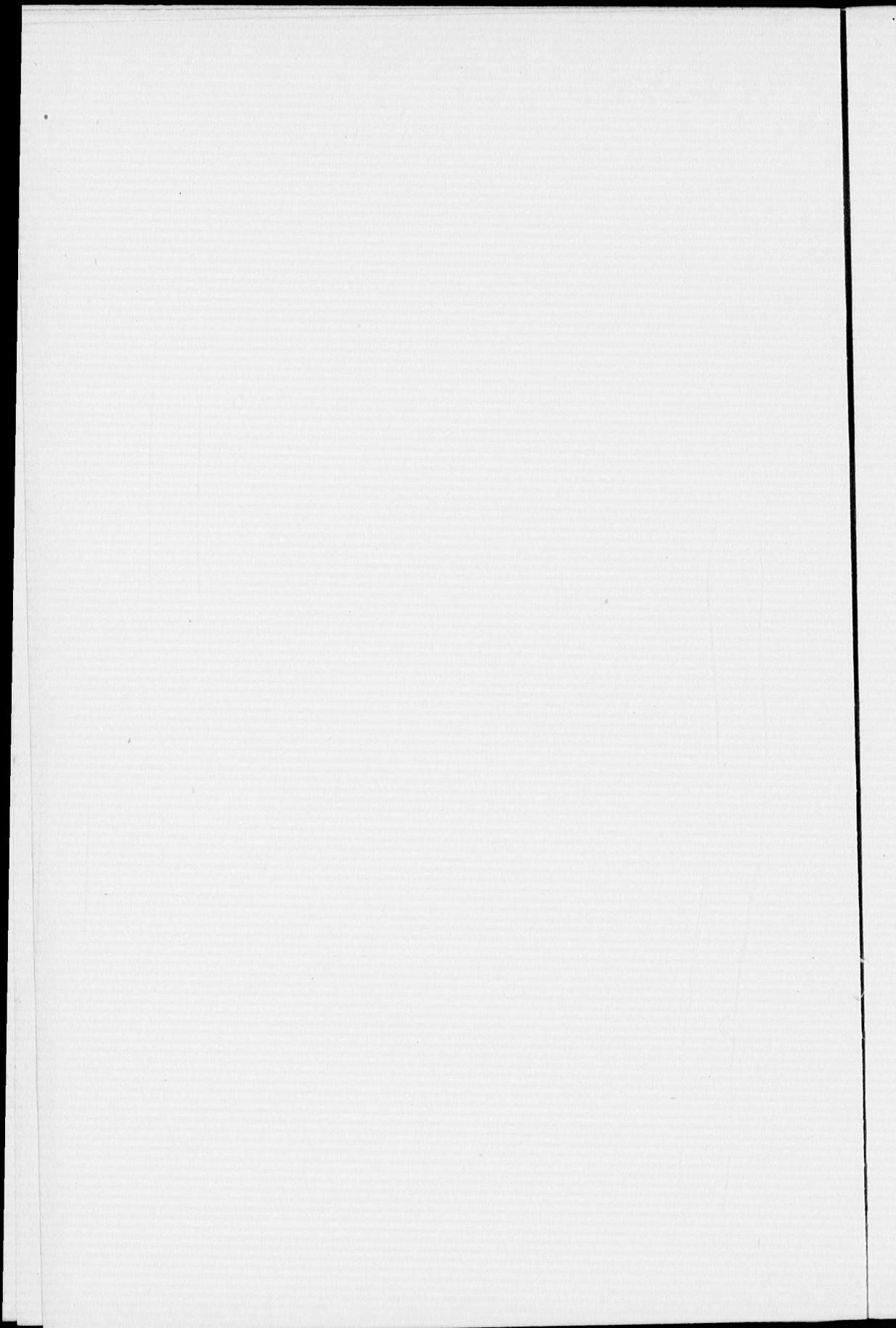
§ 68 ante ΜΑΡΤΥΡΙΑ addendum putat Blass ΝΟΜΟΣ. ΑΝΑΛΩΜΑΤΑ (cf. § 65), quae post χρόνῳ § 65 addenda esse ci. Reiske.

§ 67 ἥδεως ἂν ὅμων πυθοίμην κτῆ] est *enthymema ex consequentibus* cf. Volkmann² pg. 193, Dem. XXII. 7. Tali enthymemate accusationem noster terminat etiam XLVI. 27 et XLIX. 68.

τίν' ἂν ποτε γνῶμην εἴχετε — εἰ μὴ ἐπετρητάρχῃσα — ἀλλὰ πλέων ῥαχόμην] modus orationis directae servatus est, ut etiam locis citatis, cf. de hoc usu Goodwin (Syntax) num. 689, 3 pg. 275.

§ 68 Accusatione ad finem peracta, aliquid novi orator addit, quod nihil quidem ad hanc causam pertinet, sed vitiosos Polyelii mores illustret. Demosthenes ipse tale quid initio argumentationis narrasset, et in hac oratione etiam haec verba transponenda esse censerem, nisi noster XLIX. 65 sqq. idem fecisset, nunc nihil mutandum esse existimo. cf. A. Schaefer Add. pg. 191. Euripides, de quo h. l. fit mentio, prorsus ignotus est.

THESES.

T H E S E S.

I.

Hom. Δ 527 (ed. van Leeuwen et Mendes da Costa):

τὸν δὲ Θόας Αἰτωλὸς ἀπεσσύμενον ἔβαλε δουρὶ,
Codices habent ἐπεσσύμενος vel ἐπεσσύμενον.

Propono ἀπαινύμενον.

II.

Hom. Δ 542:

χειρὸς ἐλοῦσα, ἀτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρώην·

hiatum post ἐλοῦσα vix ferendum iudicat van Leeuwen.

Legendum est:

χειρὸς ἐλοῦσ', ἀπό τ' ἄρ βελέων φοι ἐρύκοι ἐρώην·

III.

Hom. O 626:

ἄχνη ὑπεκρύφθη, ἀνέμοιο δὲ δεινὸς ἀήτη

ἰστίῳ ἐμβρέμεται,

Digamma in voc. δφεινὸς postulat:

ἄχνη ὑπεκρύφθη, δφεινὸς δ' ἀνέμοιο ἀήτη

ἰστίῳ ἐμβρέμεται,

IV.

Thuc. III. 3. 6 (ed. van Herwerden):

οἱ δ' οὗτ' ἐς τὸν Μαλλόεντα ἐξῆλθον, τὰ τε ἄλλα τῶν τειχῶν
καὶ λιμένων περὶ τὰ ἡμιτέλεστα Φραξάμενοι ἐφύλασσον·

Primum cum van Herwerden mutandum est *περὶ* in *μέρη*,
et legendum:

τὰ τ' ἐσταλμένα τῶν τειχῶν καὶ λιμένων μέρη [τὰ ἡμιτέλεστα]
Φραξάμενοι ἐφύλασσον.

V.

Thuc. VI. 92. 4:

οὐδ' ἐπὶ πατρίδα οὔσαν ἔτι ἡγοῦμαι νῦν ἰέναι, πολὺ δὲ μᾶλλον
τὴν οὐκ οὔσαν ἀνακτᾶσθαι.

Legendum est: τὴν ἐκβαλοῦσαν ἀνακτᾶσθαι.

VI.

Xen. Anab. I. 7. 9:

Νῆ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, εἴπερ γε Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος ἔστι
παῖς, ἐμὸς δ' ἀδελφός, οὐκ ἀμαχεῖ ταῦτ' ἐγὼ λήψομαι.

Legendum est:

ἐμὸς τ' ἀδελφός.

VII.

Ibid. I. 9. 29:

παρὰ μὲν γὰρ Κύρου δούλου ὄντος οὐδεὶς ἀπῆει πρὸς βασιλέα,
πλὴν Ὀρόντας ἐπεχείρησεν· καὶ οὗτος δὴ ὃν ᾤετο πιστόν οἱ εἶναι
ταχὺ [αὐτὸν] εὔρε Κύρῳ Φίλτερον ἢ ἑαυτῷ.

Deleatur vocabulum uncinis inclusum.

VIII.

Xen. Hell. II. 3. 36.

οὐ μέντοι θαυμάζω γε τὸ Κριτίαν παρανενομηκέναι· ὅτε
γὰρ ταῦτ' ἦν, οὐ παρὼν ἐτύγχανεν.

Legendum est:

οὐ μέντοι θαυμάζω γε τὸ Κριτίαν παρανενομηκέναι·

non tamen miror Critiam prava sensisse de hac re.

De παρανοεῖν *prava sentire de aliqua re* cf. Eur. Iph. in Aul. 837.

IX.

Pind. Pyth. IV. 211 sqq. (ed. Christ.)

ἐς Φῶσιν δ' ἔπειτεν

ἤλυθον· ἐνθα κελαινώπεσσι Κόλχοισιν βίαν

μῆξαν Αἰήτα παρ' αὐτῶ.

Legendum est: Αἰήτα τ' ἀγαυῶ.

X.

Caes. de B. C. II. 4. 4. (ed. Kraner):

Communi enim fit vitio naturae, ut *improvisis* atque incognitis rebus magis confidamus vehementiusque terreamur.

Codices habent: *invisis latitatis*.

Nipperdey legit: *invisis*, expuncto voc. *latitatis*.

Legendum censeo: *invisitatis*.

XI.

Cic. in Verr. II. I. 36. 92:

Cum ad HS viciens quinquens redegissee constaret, ut Romam rediit, nullam *litteram* pupillo, nullam matri eius, nullam tutoribus reddidit;

Legendum est:

nullam *libellam* pupillo cet.

XII.

Cic. in Verr. II. IV. 4. 7:

Verres quod ubique erit pulcherrimum auferet?

nihil habere cuiquam praeterea licebit?

Legendum est:

nulli habere quicquam praeterea licebit?

XIII.

Cic. in Verr. II. IV. 19. 41:

Res tota Sicilia clara, *propter caelati* argenti cupiditatem reos fieri rerum capitalium, neque solum reos fieri; sed etiam absentes.

Legendum est:

propter praetoris caelati argenti cupiditatem.

XIV.

Cic. de Amic. XVII. 62:

Sed saepe (Scipio) — querebatur, quod omnibus in rebus homines diligentiores essent — in amicis eligendis negligentes esse nec habere quasi signa quaedam et notas, quibus [eos] qui ad amicitiam essent idonei, iudicarent.

Deleatur vocabulum uncinis inclusum.

XV.

Cic. de Senect. II. 6:

Volumus sane, nisi molestum est, Cato, (cum tu) tanquam longam aliquam viam confeceris, quam nobis quoque ingrediendum sit, istuc, quo pervenisti, videre quale sit.

Inserenda sunt vocabula uncinis inclusa.

XVI.

Liv. XXIV. 16. 17 (ed. Weissenborn.):

Et Gracchus ita permisit, in publico epularentur omnes. ante suas *quisque* fores prolata omnia.

Legendum est:

Et Gracchus ita permisit, *ut* in publico epularentur omnes. ante suas *cuiusque* fores prolata omnia.

XVII.

Ovid. Metam. VI. 215:

Desine, Phoebus ait, poenae mora longa querella est.

Iniuria Hartman hunc versum auctore Heinsio temptat, verba sunt sanissima.

XVIII.

Verg. Aen. III. 454 sq.:

Quamvis increpitent socii et *vi cursus* in altum

Vela *vocet* possisque sinus implere secundos.

Legendum est:

et *vi rursus* in altum

Vela *vocent*.

XIX.

Hor. Sat. II. 6. 16—20:

Ergo ubi me in montes et in arcem ex urbe removi
 Quid prius illustrem Satiris Musaque pedestri?
 Nec mala me ambitio perdit nec plumbeus Auster
 Autumnusque gravis Libitinae quaestus acerbae.
 Matutine pater cet.

Transponendus est vs. 17 et legendum:

Ergo ubi me in montes et in arcem ex urbe removi,
 Nec mala me ambitio perdit nec plumbeus Auster
 Autumnusque gravis Libitinae quaestus acerbae,
 Quid prius illustrem Satiris Musaque pedestri?
 Matutine pater cet.

XX.

De begripsbepaling van Socrates bestaat in het opsporen van het gemeenschappelijke van met denzelfden naam bestempelde dingen, berust dus op overeenstemming in het spraakgebruik, leert enkel de gangbare beteekenis van woorden kennen, en is niet voor toepassing vatbaar, zoodra de een voor goed of heilig of schoon verklaart wat de ander slecht, onheilig, leelijk noemt.

XXI.

De Quaestores aerarii zijn dezelfde magistraten als de oude Quaestores parricidii.

XXII.

De eerste Senaatsvergadering na Caesars dood is gehouden op 17 Maart 44, en de volksvergadering, die de in die vergadering genomen besluiten moest bekrachtigen, op den volgende dag, 18 Maart.

XXIII.

Terecht wordt meer en meer het oordeel, dat Drumann en Mommsen over Cicero vellen, als te ongunstig verworpen.

